

KAZAN TÖRENİ

aziz nesin

KAZAN TÖREN

Be inci Basım

Kazan Töreni, **Aziz Nesin**'in 1957 yılında italya'da yapılan Uluslararası Mizah Yarışmasında birincilik alıp ikinci kez **ALTIN PALM YE** kazanan kitabıdır.

Kazan Töreni bugüne dek Türkiye'de 48 bin , yabancı ülkelerdeyse 250 bin tiraj yapmış tır.

İlk basımı 1957, ikinci basımı yine 1957, üçüncü basımı 1960, dördüncü basımı 1967 yıllarında yapılmış ve çoktanberi tükendiğinden aranmakta olan KAZAN TÖREN'nin be inci basımını **Tekin Yayınevi** kıvançla sunar.

10 Lira

AZ Z NES N

KAZAN TÖREN

H KÂYELER

Be inci Basım

TEK N YAYINEV

SUNAR

**Bu kitabın telif hakkı
NES N VAKFİndir**

*Aziz Nesin, Türkiye'de ve
ba ka ülkelerde yayınlanacak
kitaplarının, sahnelenecek o
yunlarının, filme alınacak e
serlerinin telif haklarıyla, bü-
tün eserlerinin iç ve dış radyo
ve televizyonlarda temsil ve
yayınlarından elde edilecek te-
lif haklarını tümüyle NES N
VAKFFna bağlamıştır. NE-
S N VAKFFnın amacı vakfın
yurduna her yıl alınacak dört
kimsesiz ve yoksul çocuğu, il-
kokuldan başlayarak yüksek o
kulu, meslek okulunu bitirin-
ceye yada bir meslek edinir-
ceye dek, her türlü gereksi-
nimlerini karşılayarak barındır-
mak, yetiştirmektir. NES N
VAKFFnın senedi gereince,
bu vakfın amacına uygun ol-
mak koşuluyla, her dileyen
her türlü yardım, katkı ve bağ-
ışta bulunabilir.*

*steyenlere Yayınevimiz Ne-
sin Vakfı broşürünü gönderir.*

TEK N YAYINEV
Ankara Caddesi. No: 51
st a n b u l

Kapak : Erkal Yavi (San Grafik)

- * Bu kitabın 1957 yılında birinci basımı yapıldı, (8000) tane basıldı.**
- e «Kazan Töreni» adlı hikâye, 1957 yılında talya'da yapılan Uluslararası Mizah yarışmasında birincilik olarak ALTIN PALM YE kazandı.**
- s Birinci basımı kısa zamanda tüendi inden, aynı yıl içinde (1957) ikinci basımı yapıldı, (10.000) tane basıldı.**
- m 1960 yılında üçüncü basımı yapıldı, (8000) tane basıldı.**
- e 1967 yılında dördüncü basımı yapıldı, (12.000) tane basıldı.**
- Tekin Yayınevi, KAZAN TÖREN 'nin be inci basımını kıvançla sunar.**

K A Z A N T Ö R E N

Biri — Buyurun efendim, rica ederim, böyle buyurun! Bizim gazetecilere kar ı son derecede eyimiz vardır. Yaaa...

Ba ka biri — Tebrik ederim beyefendi.

kinsi — Te ekkür ederim. Ama anlayamadım,, neyi tebrik ediyorsunuz?

Ba ka biri — Yeni kazanınızı...

— Haaa.. Evet, evet... Kazanı de il mi? Kazamız olmuyor Beyefendi... Kazan çok mühim...

— Büfeye buyursanıza... Bir aperatif... Vali bey de te rif edecekler. Neredeyse, bir yerden çıkar gelirler.

Üçüncü — Zâtiâlinizle bir yerden tanı ıyoruz, ama nereden?

Ba ka üçüncü — Simanız bana da hiç yabancı gelmiyor. Sizi bir yerden gözüm ısıyor. Durun bakayım, siz Mezbahaya yeni yapılan kapının açılı törenine te rif etmi miydiniz?

— Maalesef... Efendim, törenleri aynı güne getiriyorlar, yeti emiyoruz. Bendeniz o gün, cam fabrikasına yeni bir baca ilâvesi dolayısıyla yapılan törene gitmi tim.

— Ah beyefendi, ben o törene maalesef gelemedim. Arkada lar söylediler, bir Çerkestavu u

varmı , anlata anlata bitiremediler. Efendim, insan her tarafa birden yeti emiyor.

— Durun, durun... Sizi imdi çıkardım, siz Japonya'dan satın alman geminin...

— Tamam, geminin dâvetine gelmi tim. Ben de sizi hatırladım. Hattâ o gün hep kremalı turta yiyordunuz da, dikkatimi çekmi tiniz.

— Evet, evet... Pek severim kremalı turtayı. Efendim, daha evvel eydeki ziyafette biraz fazlaca kaçırdı ımdan, o canım etlere el süremedim.

Daha ba ka biri — Bu koydukları ne kaza nıymı ?

Daha daha ba ka biri — Vallahi bilmem... Kazan i te... Çama ır kazanı de il herhalde...

— Üzerinize afiyet, midemden çok muztari bim. Hazımsızlık ba ladı...

— Bendeniz de öyleyim Beyefendi. Son zamanlarda herkes midesinden ikâyetçi. Sâri bir hastalık oldu. Ben yanımda karbonat ta ıyorum, isterseniz bir avuç vereyim, yutun.

— Ah, te ekkür ederim. Bundan sonra öyle yapmalı. Ben de yanımda bulundurayım. Öö Ööö...

— Yaradı beyefendi... Ge irmek iyidir.

— Öö Ööööö Üüüüü... Aman hindi kızartması pek nefis olmu . Buyursanıza!...

— Te ekkür ederim, ben börekleri tercih ederim.

çlerinden biri — Bu i man zat kim?

çlerinden öbürü • — Hangisi? Viski içen mi?

— Hayır öbürü.

— Hani muzı ısıyor, o mu?

• — Öteki...

— So uk et yiyor hani?..

İ— Onun arkasında, elini mayonezli levre e uzatmı ...

— Haaa... Bilmem, hep görürüm ama...

Bir adam — Maksat tören mören de il... Bütün bu ziyafetler filân hep görü memize vesile...

Adamın biri — Tabî, ona ne üphe... Bu ziyafetler de olmasa, görü emiyece iz vallahi... Efendim, eskiden, bendeniz çocukken, peder merhum, bendenizi elimden tutar, her gün bir tekkeye götürürdü. Pazartesileri Üsküdar'da bir Rüfaî dergâhına giderdik. Salı günleri Kasımpa a'daki Nak i bendî tekkesine, çar ambaları, Çürüklük'teki Kadiri tekkesine, Per embeleri, Mevlânakapıdaki Mevlevîhaneye... Her Allanın günü bir tekkeye... Evet, evet... Biz de öyle... Orada lokma ederdik. Gani gani yemekler... Bakır siniler dolar, dolar bo alırdı.

— Maksat yemek de il, muhabbet...

— Elbetteee... Ci erden almıyorsunuz...

— Bendeniz dolmaya bayılırım da... Güzel de yapmı lar.

— Burası ne fabrikası beyefendi?

İ— Vallahi iyice bilemiyorum ama, galiba... makinelere filân bakılırsa, bir makine fabrikası olacak.

— Ma allah çok büyük bir fabrika...

— Efendim, ne de olsa medeniyet ilerliyor tabii... Tavsiye ederim, uskumru dolmaları pek güzel...

— Mersi. Buradan çıkınca eydeki törene gidece im de...

— O zamana kadar hazmolur beyefendi. Tören mi dediniz? Ben de geleyim bari...

— Aaaaa... Tabî... Buyurun...

— Efendim, insan takip edemiyor, bâzı törenleri kaçıırıyoruz ne de olsa ...

— Maalesef... Geçenlerde gazeteler, Amerika bize atom tesisatı verecekmi diye yazdı. Sakın burası yeni atom fabrikamız olmasın...

— urada kazan mazan diye lâf ediyorlar.

— Kazanmalı, kazanmalı beyefendi, çalı ıp kazanmak lâzım.

Bir insan — Kurdela kesilmiyecek mi?

Ba ka bir insan — Vali Beyefendiyi bekliyorlar.

— Bu fabrikanın sahibi kim beyefendi?

— Amerikalıların olacak...

— Hiç zannetmem. Amerikalılar böyle ziyafet miyafet vermezler adama... Fabrika bizim olmasına bizim ya, acaba Tekel daresinin mi, Sular daresinin mi?

— Amma yaptınız. Fabrikada su yapılır mı? Ne fabrikası burası?

— Kazan fabrikası...

— Öyleyse Tekelindir. Herhalde rakı kazanları... u adamı her törende görürüm.

— u ba takiler kim?..

— Davetli mebuslar... Yarın eydeki açılı törenine gelmiyor musunuz?

— Tabî... Gitmesem ayıp olur. Bademler bayat, farkında mısınız?

Bir ki i — Memleketin kalkınması her eyden evvel fabrikalara dayanır birader...

kinici biri — Ke ke her gün bir fabrika açıl-sa... stakozlar pek güzelmi ...

— Siz stakozu, dünkü törende verilen ziyafette yiyecektiniz. Bu küçük kim? Mahdum mu? Allah ba ı lasın.

— Cümleninkini...

— Al o lum, bak elma mı istersin, portakal mı? Pasta mı? Al yavrum...

— i t!... Beyefendi geldi...

— Kim o?

— • Bilmem... Fabrikanın sahibi galiba... Yok-sa Bakan mı?

— Umum müdür olmasın... ey... Bendeniz zatiâlinizi bu kadar zamandır tanırım, her törende, her ölen de buluruz da, sorması ayıp olmasın ama, zâtîâlinizin ne i yaptı ım bilmem...

— Bendeniz mi?... ey... Beyefendi aç ı nut-kuna ba lıyor galiba...

— Muhterem vatandaşlar!.. Bugün (çatal bı-
çak sesleri) açılı törenini yapt ımız Tezgâhtara
a Elektrik santralımızın dördüncü kazanının ye-
rine konması münasebetiyle, hepinizi tebrik ede-
rim. Bu kazanı, Amerikadan hiçbir yardım gör-
meden, kendi kendimize yerine koyduk. Macar
millî takımının 3 — 1 yenen azmimiz, enerjimiz,
heyecanımız burada da kendini göstermi , kazanın
tam oca ın üstüne konulmasında, üç Amerikalı
mühendiss, iki mühendis, dört ustaba mdan ba ka
hiçbir yabancı kuvvete lüzum gösterilmeksizin, ka-
zan ı mezkûr, mahall i mahsusuna kendi kuvvetle-
rimiz tarafından vazedilmi tir. Ancak kazan yerine

konulduktan sonra, içindeki suyun bir türlü kaynamadı nın sebebi ara tırılınca, oca ın altı metre kadar kazandan geride kaldı ı görülmü tür. Kazan a ır oldu undan, altına. ayrı bir ocak yapılmasına teknisyenler lüzum görmü lerdir. Bu kazan, Yakın Do u, Orta Do u ve Balkanların en büyük kazanıdır. Aynı zamanda kalaylıdır ve bakırdır. Kalaylı ve bakır olmakla beraber yalnız iki yerinden deli i olup, bu delikler, hiçbir Amerikan yardımına lüzum görülmeden kendi tarafımızdan üstüpü, eczalı pamuk ve kara sakızla tıkanmı tır. Deliklerden akan sular kazanın altındaki oca ı söndürmeyecek kadar cüz'i bir hale getirilmi tir. E er Terkos suları kesilmemi olsaydı, imdi gözünüzün önünde tecrübesini yapardık.

Bu kazan, Kabakçı Mustafa isyanında Yeniçerilerin kaldırdı ı kazan olup, oradan Sadrâzam Kırkayak Halil Pa anın kona ına götürülmü ve bu konakta uzun zaman a ure kazanı olarak, kullanılmı tır. Sonradan yandan çarklı araba vapurunun kazanı olarak uzun yıllar vazife görmü tür. Kazanın dokuz kulpu vardır. Biz ona yeni bir kulp uydurarak fabrikaya koyduk. Bu kazanın...

Birisi — Birader, bu kazan uzun sürer ben gidiyorum.

Ba ka biri — Ben de... Yarın eydeki törende bulu alım,

— Olur, eyvallah...

— Güle güle...

— Bu kazan...

K E D N E D E N K A Ç T I ?

«Her eyin, her i in bir nedeni vardır.»

Hayır, olmadı. Ben yazıma daha bir bilgiç lâfla ba liyacaktım.

«Ne olursa olsun, insanlar rahatlamak zorundadır.»

Do rusu, bu da olmadı. Bir insan büyük lâf edebilmek için, önce kendisi büyük adam olmalıdır. Buyüzden kendikendime hep acır dururum. Her konu mamın ba ında, bir kocaman lâf, kitaplara geçecek de erde bir büyük lâf etti im halde, hiçkimse ne bana, ne de lâfıma metelik vermez. Peki, bu büyük adam dedikleri neler söylemi ler sanki... Falan büyük adam «yazın sıcak olur» demi . Am'an ne espri, aman ne güzel söz... nsanların yüzyıllar boyu aradı ı gerçe i üç kelimeyle vermi . Büyük adamın ölürken, son sözü «Kapıyı açın!» olsa, artık bundan ne büyük gerçekler çıkarılmaz. «Kapıyı açın!» dedi. Bu söz, büyük adamın insanlı a gösterdi i yoldur. «Kapıyı açın!» ne demek bu? Bu, ne büyük lâftır. Dü ünün bikez.. Bü iki kelimedede yüklü, gizli anlamı çözmek için kitaplıklar dolusu kitap yazılsa, yine az. Yâni diyor ki... Ne diyor?

— Ey insanlar!.. E ek gibi ahıra kapanmayın!

Ahırın kapısını açın da içeriye bilim güne inin
ı ıkları dolsun.

Hayır, öyle demiyor. «Kapıyı açın, görü ünüz
de dünyaya açılın. Hapsedildi unuz kendi zindanı
nızdan kurtulsun.» in do rusu, büyük adam da
her adam gibi can çeki irken bunalımı , nefes dar-
lı ından kurtulmak için «Açın kapıyı!» demi .
te bu.

Ölünce, öbür dünyaya gider gitmez, ilk i im
Goethe'yi bulup sormak:

— Sizi son nefsinizi verirken «Perdeleri açın,
biraz daha, biraz daha ık!» demi siniz? Bu bü-
yük sözün anlamı nedir?

Goethe'nin gülerek u kar ılı ı verece ini bi-
liyorum.

—İ Kim? Ben mi? Ben mi «biraz daha ık...»
demi im? Gözlerimin ferisi sönüyordu. Çevremdeki
leri görmek için demi imdir herhalde...»

•

Yoldan geçiyordum. Bir evin kapısından, bir
kedi can acısıyla ba ırarak önüme sıçradı. Sonra
alabildi ine kaçtı gitti. te beni böyle derin derin
dü ündüren, 'bu kedi oldu. Kedi neden böyle ba ı-
rarak evden fırladı? «Her eyin, her i in bir ne-
deni vardır.» Kedi, neden kaçtı? te size bunu
açıklayaca ım. Ama bitürlü açıklama yolunu bu-
lamıyorum. Demokratik bir metodla a a ıdan yu-
kariya do ru mu anlatayım, yoksa bizim Do u ge-
lene imize göre yukarıdan a a ı mı? Yâni kedi-
den Bakana mı çıkayım, yoksa Bakandan kediye
mi ineyim? Biz yine geleneklerimizden caymıya
lım.

Kedinin dayak yemesi, yedi i daya ın acısıyla kapıdan fırlaması olayı öyle ba ladı:

Bütün gazeteler, ama hep birden, bir Bakana çok iddetli saldırıya geçmi lerdı. Bakanın buna canı çok sıkıldı. Ne yapaca ını bilmiyordu. Ne yapaca ını bilmedi i ve canı çok sıkıldı ı zamanlar yaptı ı gibi, Müste arını ça ırdı. Ona bi ey sordu. Müste ar, cevap verdi. Ba ka bi ey sordu. Müste ar onu da açıkladı.

Bakan, can sıkıntısından kurtulmak, rahat etmek zorundaydı. Çünkü «ne olursa olsun, insanlar rahatlamak zorundadır.»

Bakan, Müste ardan ba ka bir ey daha sordu. Müste ar o i i nasıl yaptı ını anlattı. Hayır, o i öyle yapılmayacaktı. Neden öyle yapmı tı Müste ar? Olmaz öyle ey...! Olur! Olmaz! Olur i te! Olmaz i te!

Bakan, sonunda bir püf noktası bulundu una sevinçli, Müste ara epeyce söylendi. Rahatladı. E er içi rahatlamasa, o can sıkmtısıyla geceki toplantıya gitseydi, ertesi gün dillerde dola an başarısını elde edemezdi.

«Ne olursa olsun, insanlar rahatlamak zorundadır.» Müste ar, nasıl rahatlıyacaktı? stifa mı etsin? Hayır. Ne diye istifa edecekmi ? Genel Müdüre, falan meseleyi sordu. Genel Müdür falan meseleye cevap verdi. Genel Müdüre filân meseleyi sordu. Genel Müdür, filân meseleye de cevap verdi. Pi mekân meselesi... Ona da cevap verdi. Verdi ama, o fi mekân mesele öyle olmayacaktı ki... Tamam. Sekreterini ça ırdı:

— Yaz! dedi.

Müste ar söyledi, sekreteri yazdı. Ooooh!.. Rahatlamı tı. E er içini dökmese patlıyacaktı Müste ar. Evinin, çolu unun, çocu unu rahatını, huzurunu kaçıracaktı.

yi ama, Genel Müdür ne yapsın imdi? Müste arın yazdıkları yenir yutulur ey mi? Zile hastı:

— Müfetti Ali Beyi ça ırın!

— Ali Bey, on gündür tefti te.

— Veli Beyi ça ırın,

— Ba üstüne!

Müfetti Veli Bey geldi.

— Buyurun Beyefendi!

— u ey i i ne oldu?

— Oldu Beyefendi!

— Öbür i ?

— O da oldu.

— Nasıl oldu?

— öyle, öyle, öyle oldu efendim!

— Öyle olmayacaktı ki... Kim dedi size öyle öyle öyle yapın diye?.. Böyle, böyle, böyle olacaktı. Allah, Allah!..

Genel Müdür söylendi, söylendi,... Ooooh, dünya varmı . çini dökmese bo ulacaktı.

Müfetti ne yapsın imdi? Yâ sabır... Yâ sabırla olmuyor.

— Müdür Bey.

— Efendim!

— Nasıl efendim? Ben size bu sabah ne dedim?

— Bu sabah mı? Bir ey demediniz.

— Nasıl demedim? Bi ey dedim, ben size.

- Bu sabah ben sizi görmedim ki...
- Öyleyse dün sabah demi imdir.
- Dün siz rahatsızsınız.
- Öyleyse önceki sabah...
- Evet, söylemi tiniz.;

Hah, söylemi ti i te... Ne söylemi ti? Söylemi ti de neden yapılmamı tı peki? Olmaz böyle ey... Anladınız mı, olmaz. stemem, Katiyen olmaz!..

Müdürün suratı asıldı. «Ne olursa olsun, insanlar rahatlamak zorundadır.»

- Muavini ça ırın bana...
- Ba üstüne!

Müdür muavini geldi. Müdür sordu:

- D. cetveli yapıldı mı?
- Yapıldı efendim.
- Tamam mı yapıldı?
- Evet, tamam.
- Liste eklendi mi?
- Eklendi!

Sanki ne diye her eyi de tastamam yaptılar?...

- Gönderildi mi?
- Gönderildi.

Biraz geciktirseler olmaz mı?

- Ne gün gönderildi?
- Dün.

— Neee? dün mü? Bu ne ihmâl, bu ne biçim i ? Hiç kimse çalı mıyor. çıkarmalı, i ... Günü gününe i isterim... Anladınız mı?

Ooooh... nsan içini döktü mü, ne kadar da rahatlıyor.

Müdür Muavini, kısım âmirinin odasına girdi.
Burnundan soluyordu:

— Bunlar ne?

— Muhasebeye gönderilecek evrak.

— Hıh... Tamam. Zaten siz...

Muavin Bey çıkınca, barut kesilen Kısım Âmiri, masaya yumru unu indirdi:

— Nerede Hasan Bey?

— Hangi Hasan Bey? kinci kısımdaki Hasan Bey mi, kayıt memuru Hasan Bey mi, evrak kalemindeki Hasan Bey mi, yoksa tahrirattaki kâtip Hasan Bey mî?

— Hangisi olursa... ey... yâni tahrirattaki kâtip Hasan Bey...

— Efendim, paydos zili çaldı ından gitmi ...

— Öyleyse sen gel buraya!

>— Benim adım Hüseyin.

— Hüseyin müseyin... Ben dinlemem. Ben size diyorum ki...

On dakika kadar ba ırdı, ça ırdı. amandıraya yana tıktan sonra istim bırakan gemi gibi boaldı. Rahat rahat daireden çıktı.

Memur Hüseyin Bey, odacıya söylemedi ini bırakmadı. Bu camların hali nedir be? Ya u tavandaki örümcek a ları?... u masaların tozu... Yerlerin pisli i... stemem böyle ey!... stemem!...

Anladın mı, i te o kadar...

Hüseyin Bey, kı tan çıkıp yaza girerken, sırtından paltosunu atmı adamın hafifli iyle, rahatlıkla daireden çıktı.

Canı burnuna gelen odacı, kavga etmek için kapıcıyı aradı, bulamadı. Kapıcı gitmi ti. Ne yap

sın? «Her ne olursa olsun, insanlar rahatlamak: zorundadır.»

Tramvaya bindi.

— Aya ıma bastın. Önüne bak!

Adam aldırmadı. Biletçi geldi.

— Bilet!

ı— Görmüyor musun kalabalı ı. Bir elim askıda, bir elim baskıda... Cüzdan çıkar mı imdi?

—> N'apalım?

— nerken veririm.

— Olur mu öyle ey?

— Olur!

— Olmaz.

i— Bal gibi de olur.

— Kontrol gelir, dinler mi? n a a ı...

Bir patırdı, bir gürültü. Odacı fırsat yakalamı tı.

— Hay sizin gibi biletçinin de...

Son seferini yapan biletçi, evine döndü. Karısı mutfakta gülüyordu.

—• Ne gülüyorsun ulan! nsan kocasını...

Ver etti sopayı. Sonra geçip sofraya, rahat bir yemek yedi.

Biletçinin karısı a lıyordu. Aya ının altında dola an kedinin sırtına iki ma a indirdi. Kedi can acısıyla kendini soka a dar attı.

Biletçinin karısı, kocasına sokuldu. A kın en iyisi, göz ya ından sonra gelendir. kisi de rahattı...

«Her eyin, her i in bir nedeni vardır.» E er gazeteler Bakana saldırıya geçmeselerdi, u kedi durup dururken böyle ba ıra ba ıra fırlar mıydı?

nsanlar rahat... Kedi önümden öyle bir kaçtı ki, rahatlamak için onun ne yaptı nı göremedim.

H E M
Ç A L
H E M
O Y N A !

A ZINDA tenekeden megafon, bir adam, pazar meydanında barbar ba ırıyordu:

— Bugün... stanbuldan gelen... Me hur... Millî tiyatoraaa.. Sahat.. dörtte... Çınar meydanında... Allo! Allo... Sahat dörtte... Üç perdelik gülünçlü komedi... Ayriyeten üç perde hisseli, kıs salı dıram faaacası...

ki tiyatro ile bir canbazm bir arada buraya gelmeleri pek az görülen eylerdendi. Buyüzden rakip tiyatronun reklâmcısı, öbüründen daha baskın çıkmak için, iki uzun sopanın üstünde palyaço kılı ında, meydanın öbür ba ından ba ırıyordu:

—• Allo... Allo!... Memleketin... En namlı, büyük... millet tiyatorası... On sekiz artizlik büyük kadro... En büyük tiyatro kumpanyası... Hanede Ayten akırses... Ayriyeten altı ki ilik saz ve caz takımı... Alaturka ve ilâveten alafranga danslar... Rakkase Celile Celâli... En me hur film yıldızımız ba yaan Ece Yakar...

Canbazlar da, bu iki tiyatrodan a a ı kalmamak için, iki ç ı ırtkan birden çıkarmı lardı:

— Allo... Allo... Memleketin en namlı canbaz larını... ki canbaaaz bir ipte. Bugün canbazhane

www.cizgiliforum.com
engine1

ler kralı Ali Çolak ip üstünde kurban kesecek... p üstünde psiklet yarı ları... Ayriyeten...

Ortalık panayıra dönmü tü. Çadırların önünde trambon, bu ülü ve davul, bir çarliston, bir z-mir mar ını çalıyordu.

ki gezginci tiyatro ile canbazhane, çok kötü bir zamanda gelmi lerdı. Çünkü aynı gün, Millî Cemaat partisinin lideri de, üç ki ilik yurt gezisi ekibiyle gelmi bulunuyordu. Bütün bu çı ırtkan-lar, cazlar hep bo unaydı. Ne iki tiyatro, ne de canbazhane bir tek bilet satabilmi ti. Taaaa uzak köylerden gelenler meydanı doldurmu lardı ama, hiçbirini ne tiyatroya, ne de canbazhaneye gitmiyordu. Millî Cemaat partisinin lideri konu acak ol-duktan sonra, tiyatroya, canbaza kim gider?

Meydanda çınarın altındaki kahvede öyle konuuyorlardı:

— Amanm , bi a natiyo, bi a natiyo... Bildir di nedim, güle güle öleyazdım...

— Bu herif hepisünden basgm. Öteki partilerin hiç biri bunun kadar güldüremiyo...

— Bizim Kel brââm'm gaynı Mamut, bi mektup iletmi , diyokine, buraya geldi, güle güle öldük... diyo... Tüm garı milleti yirlere serildi diyo... Gülmekten gasıkları gev emi . Hıdırm gaynanası altına geçirdi, diyo... Buradan oriya geliyo, amanın , geçirman, hepten gidin, di neyin, diyo... Biz de köyden i i gücü bıraktık, geldük.

— Herüf bi gonu sun, acep tiyatro kaç para ider?

— Paraynan mı Mustava emmi?

— Yoh bee!.. Herüf sevabına gûldürüyo... fi sebîlillâh...

• Pekiy, ne zoruna? Heç bi ciharı yok mu?

— Milletin biraz yüzü gülsün deyi... Eyilik ossun deyi... Bi a natiyo, töbeler ossun, bir ay yat, gül!...

Millî Cemaat partisinin gezisine katılanlardan hiç biri ortada görünmüyordu. Yalnız meydanı polisler doldurmuştu. Yaya polis, atlı polis, motosikletli polis, motorlu, zırhlı, binmi, bindirilmiş polis... Komu dört ilin polisi buraya dolmuştu.

Biraz sonra a ızdan a ıza bir haber yayıldı:

— Meydanda söyletmiyeceklermi ...

— Acep neden ki?...

— Yasah...

— Neden yasah?..

— Besbelli bu tiyatoracılar, i imize keset vuruyo deyi hökûmata ikâyette bulundular. Hökûmat da, madem tiyatoracı kısmısı çadırda numro yapıyor, bunlar da gapalı yerde numro yapsın di yerekten bi ganun çıkardı.

— Sincik n'olacak?

— Sinamadaymı ... Düzdaban Irıza'nın sinamasında...

Biraz sonra yeni bir haber çıktı: Düztaban Rıza sinemasını vermiyormuş ...

— Ben hokûmet i inden gorharım diyesiyimi . Neme gerek diyomu , elektri imi bozarlar, bi zor çıkarırlar. Virmem diyormuş ...

— Sincik n'olacak?

— Kör Yusuf'un logantasma!..

Lokantanın önü tıklım tıklım dolmu tu. Ama kapıdaki polisler, yalnız partili olanları içeri sokuyor, o partiden olmıyanları lokantaya bırakmıyordu.

Kapıda birikenler konu uyorlardı:

— Len smiyl, ben sana bu partiye gerek dimedim miydi? imcik bedavadan di niyecekdik. Ne bilet var, ne bi ey... Sincik tiyatroya gayme yi bayıl, anlın ba ına gelsin.

— Canım r e it Dayı, pangadan gredo almah ık için öbürüsüne girdik.

— ki partiye birden girilmiyo mu?

— Get i ine!...

— Sincik bu partiye gaydımızı yaptırsak, içeri gomazlar mı?

— Pulise sor!...

— Ben pulisnen gonu mam. Sen sor!

Kapıdan parti kimliklerine bakılıp içeri girenlere, Partinin l idare heyetinden biri unları tenbih ediyordu:

— Alkı yoh!... Gülmek yoh!... Ba ırıp ça ır- mak yoh!... Heç bi iy yoh!...

— Mevta gibi duracak mıyız?

— Ben bu partiye girmem Hacı emmi, gül- mek olmadıhtan kelli... Partiye girece ime, tiya toraya giderim. Yörü, tiyatoraya! Paralar benden...

— Len, bu gafaylan tiyatoraya gidili mi? l- kin ordan bi i e imam suyu al da içek, gafaları dutup öyle gerek.

Lokanta doldu. Lokantanın bütün pencereleri kalın bezlerle örtüldü. ki polis memuru pencere- lerden içerisinin görülece i delik kalıp kalmadı ı

m denetledi. Karanlık oldu u için, lâmbalar yakıldı. Hava çok sıcaktı. çerdekiler buram buram terlemeye başladılar.

Ortada yüksek bir yere masa, üzerine bir sürü plâkla, bir de gramafon konuldu. Millî Cemaat partisinin lideri masanın arkasına geçti.

— Vatandaşlar! dedi, biliyorsunuz, son çıkan kanunlardan sonra konu mak, nutuk vermek çok tehlikeli bir durum aldı. Biz polisi, savcılarını, mahkemeleri me gul etmemek, kendi ba ımızı da belâya sokmamak için, bu çareye başvurduk. Burada benim eskiden söyledim ve içinde hiçbir suç olmayan plâklar var. Sesimi ve sözlerimi bu plâklardan dinleyeceksiniz.

unu da söylemeyi bir borç ve vazife bilirim ki, bazı yerlerde, bizi yolumuzdan alıkoymak, geç bırakmak için trenleri geciktirdiler. Bazı yerlerde suyu, bazı yerlerde elektri i kestiler. Burada hiçbir zorlukla karşılaşmadık. Gerek idarecilere, gerek polise huzurunuzda teşekkür ederim. İmdi nutuk plâklarımı dinleyeceksiniz.

Salonun gerisinde oturan iki polis, bıyık altından kıskıs gülüyordu.

Parti lideri en üstteki plâkı gramofona koydu. Bir partili gramofonu nesini de itirdi, kolu çevirdi. Salonda çıt yoktu.

Arkadaki iki polis hâlâ kıskıs gülüyordu.

İlk plâk dönmeye başladı.

«—Sayın vatandaşlar! Partimiz prensip itibarıyla, iki meclisi kabul etmiş olup, Anayasa mahkemesinin kurulmasını da programına almıştır.»

Sıcaktan, havasızlıktan içerdekilere a ırlık basmı tı. Kimi terini siliyor, kimisi de uyukluyordu. kinci plâk gramafona kondu. Arkada iki polis kıskıs gülüyordu. kinci plâk çalmaya ba ladı:

«Eeeeminem Eminem...

Çakır Eminem!...

Göbe inin altı

Çukur Eminem!...»

Partilileri bir telâ aldı. Lider ve çevresindeki-
ler gramofona ko tular.

— Kaldırın o plâ ı...

— Kim koydu onu?...

— Birisi plâkları karı tırmı .

Uyuklayanlar uyanmı , köylüler canlanmı tı.

Yer yer:

— Kaldırmayın!

— Bırakın çalsın!...

— Emineyi isteriz!...

— Çakır Emineeee!...

Sesleri yükseliyordu. Üçüncü plâ ı koydular:

— Aziz vatanda lar!... Bir memlekette siyasî
hürriyet olmayınca hiçbi ey olmaz...

Bu plâ ın sonu öyle bitiyordu:

— Biz iktidara geçince unları yapaca ız...

Dördüncü plâk kondu:

«Sepetçio luuuu, bir ananın kuzusu...

Dah da da day daya... Day da di di di dîîî
daaay!...»

Gençler ceketleri çıkarıp ortaya çıkmı lar,
oynamaya ba lamı lardı. htiyarlar elleriyle, ayak
lariyle tempo tutuyorlardı.

Plâk bitince oyun durdu. Yeni plâk ba ladı:

—• Hâkim teminatı... Üniversite muhtariyeti...
Baımsız mahkeme. Her vatanda a bir ev...

«Çadırımın üstüne...

ıp dedi damladı...

Veresiye vere vere

Kalmadı kalmadı...»

Bu sefer ihtiyarı, genci ortaya döküldü. Hep
birden co mu lardı.

Nutuk plâkları bir çalgı, bir arkıyla devam et-
ti. Sonunda parti lideri,

— Vatanda lar!... dedi. in ciddiyeti kaçtı,
sululu u çıktı. Görüyorsunuz ya, bir sabotajla
kar ı kar ıyayız. Plâklarımızın arasına oyun ha-
vaları kar ı tırmı lar. Böyle demokrasi olmaz!

Toplantı da ılırken gençler hâlâ oynuyor,
ya lılar gülüyordu. Buyüzden pekçok ki i Millî Ce-
maat partisine girdi. Köylüler,

— Dü ün dernek canım, bir çengisi e sü-
dü... diyorlardı.

D O L M U U N K A P I S I

oför,

— Kurtulu ! der demez, arabanın kapısına saldırdım. Ne yaptımsa kapıyı bitürlü açamam. Kapının kulpu dönmez. oför içerden ba ırıyor:

— Sola kıvrır!

Sola kıvırıyorum kıvırmasına ama, kulp kıvrılmıyor. oför ba ırıyor:

— Sola beyim sola!... Allah Allah, askerlik yapmadın mı yahu?...

Solumu, sa ımı mı a ırdım? Dolmu un arkasına ba ka arabalar, otobüsler, kamyonlar yı ıldı. Trafik memuru, fıırt fmrt düdük öttürüyor.

— Sola kıvrır be!

— Kıvrılmıyor karde im.

oför uzanıyor, kapıyı açıyor, içeri giriyorum. Dolmu yürüyor ama, oförün de çenesi açıldı:

— Ne adamlar var be dünyada?... Tüh Allah kahretsin... Yahu sa ını solunu daha ö ren memi lar be!

oförün çenesi kapanmıyor bitürlü:

— Her yolcuya teker teker anlat. Kapı bu yahu... Sola çevir, tak açılır...

Kendimi övmek gibi olmasın, bir iyi huyum vardır, haksız oldu um zaman kar ımdaki ne derse desin, hiç sesimi çıkarmam.

oför, hızını alamamı , boynuna dırdır ediyor:

— Bir kapı açmasını öğrenmeyen insan bu dünyada ne diye ya ar bilmem ki...

Utancımdan renkten renge giriyorum. Ne dese adam haklı. Bu sefer yolcular da oförü tutup ona hak veriyorlar.

Bir i man adam,

—. Efendim, dikkatsizlik... diyor, dikkatsiz insanlar.

Bir oför, bir o i man adam söylüyor:

— Bayım, vallahi bıktım artık... Bu adamlara araba kapısı açmasını öğretmek için bir kurs açmalı...

— Yok karde im, yok... Medeniyetin mektebi yoktur. İnsanın kendisinde olmazsa ne yapsan bo ...

Eminönü'nde i man adam arabadan inmek istiyor. İstiyor ama, bitürlü kapıyı açamıyor. Oför, bu sefer ona ba ırıyor:

—> Bayın, sağa çevir kulpu...

— Çevrilmiyor karde im.

— Sola çeviriyorsun bayım... Yahu bu cenabet, dışardan sola, içerden sağa çevrilecek...

—> Karde im, ne sola dönüyor, ne sağa... Kıpırdamıyor körolası...

Bir hayli çeki yorlar. Sihirli define kapısı gibi, kapı bitürlü açılmıyor.

Oför uzanıp kapıyı açıyor. i man adam kendini zor dışarı atıyor. Büsbütün kızan oför söyleyip duruyor. Neredeyse küfure başlayacak. Herifin pis sağa zına dayanılır gibi değil. Kurtuluşa gitmekten vaz geçtim ama, ya kapıyı açamazsam diye korkumdan inemiyorum.

— Odun o lu odunlar... Yarmalar!...

— Bay oför, ben burada inece im.

Kapının kulpuna yapı tım. Açabilmek için az önce oföre öyle dikkat etmi tim ki... Sa a çeviriyorum. Ooooh, çok ükür, dı ardayım. Ba ka bir araba bekliyorum..

—• Kurtulu ?

— Evet...

Araba önümde. oför paylomasın diye, az önce ö rendi im gibi, kapının kulpunu sola çeviriyorum, olmuyor. Sa a çeviriyorum, olmuyor. Bir daha zorluyorum, bir daha, öyle ki elime kan Oturuyor. ,. ;

oför ba ırıyor:

— Yukarı kaldır yahu, yukarı...

Yukarı kaldırınca kulpu, kapı açılıyor. imdi bu oför ba ladı:

— Buradan ba ka stanbul yok...

Yolculardan biri oföre hak veriyor:

— Bo u bo una kaldırım çi niyorlar.

— Artık bir taksi kapısı açamıyan da insanım diye ya amamalı dünyada...

Bu a ır sözlere nasıl dayanılır? oför de, yolcular da hep beni haksız çıkarıyorlar.

Karaköy'de bir yolcu inmek istiyor. Ama kapı açılmaz. oför,

— Yukarı kaldır! diye barbar ba ırıyor.

Yolcu,

— Kalkmıyor! diye ba ırıyor.

— Asıl be!

— Asılıyorum, kalkmıyor.

oför kapıyı açıyor, adam çıkar çıkmaz, ne

www.cizgiliforum.com
engine1

olur ne olmaz ben de kapıyı açamam diye dı arı atıyorum kendimi. imdi Karaköy'deyim. Zarzor bir araba buluyorum. Kapının kulpunu sola çeviriyorum, olmuyor; sa a çevir, olmuyor; yukarı, a ah, a a ı, ı ih... Bre aman. oförden paparayı yiyece im sa lam, asılıp duruyorum. Kulpu dört yöne çeviriyorum, bana mısın demiyor.

— t be it!...

oföre soruyorum:

— Nereye iteyim?

— Nereye itilir yahu?... t!... tmesini de mi bilmiyorsun... çeri do ru it!

Hiç böyle içeri do ru itilip de açılan kapı görmedim.

— Kapıyı itme be! Kulpu it!..

Hele ükür kapı açılıyor. oför durur mu?

— Her mü teriye teker teker ö ret...

Bir yolcu,

— Kaz gibi adamlar! diyor.

Bunu söyleyen yolcu kapının yanında oturuyor. oför onu,

— Kapı açık! diye tersliyor.

Adam kapıyı açıp küt diye kapıyor.

— Olmadı!... Kapanmadı.

Adam bir daha deniyor, yine kapanmıyor.

— Kapanmadı!

Yanındaki yolcu,

— Hızlı çek! diyor.

Çat!... Pat!... Küt!...

oför,

— Yava yahu, diyor yava be!... Alt tarafı yirmi be kuru vereceksiniz be!...

oför uzanıp kapıyor kapıyı ama çenesini açıyor:

— Haftada bir kapı tamiri. Kazan kazan kapı tamirine ver. mi bu yâni... Sizin evinizde kapı yok mu? Saat gibi kapı bu, yava ça tık diye kapatacaksın.

Bir yolcu Galatasaray'da inmek istiyor. Yine kapı açılmaz. Bir patırtı, kıyamet, sa a, sola, yukarı, a a ı... Sonunda kapı açılıyor. Yolcunun arkasından kendimi soka a fırlatıyorum.

— Kurtulu ?

—. Evet, buyurun!

Buyurması kolay ama, nasıl buyuracaksın? Kapının kulpuna yapı ıyorum. Yukarı kaldır kalkmaz, a a ı indir inmez, sa a sola dönmez, it itilmez... Tüh Allah kahretsinsin... Bütün kuvvetimi deniyorum. Koca Yusuf pehlivan kalksa mezardan bu kapıyı açamaz.

— Kendine çek!

Bu kapı da kendine çekilince açılırmı . Kaç para eder, bay oför ba lıyor söylenmeye... Ama yooo, bu kadarına dayanarham artık.

—ı Birader, diyorum, hepsinin kapısı bir ba - ka çe it bunların. Bizim ne suçumuz var bunda? Kimini sa a, kimini sola çevireceksin. Kimi yukarı, kimi a a ı... Bir kısmını iteceksin, bir kısmını çekeceksin...

oför, büsbütün kızıyor:

— nşan bu kadarcık eyi de bilmez mi be... Ford arabalarının kulpunu sola, Studbaker'leri sa a çevireceksin. evrole oldu mu iteceksin kulpu. Hilman'ları kendine do ru çekeceksin. Fiat ara

bası oldu mu önce bir sa a çevirir, sonra üstüne basarsın. Buick'ler en kolayı, bir sola, bir sa a çevirir, kulpu kendine do ru biraz çeker, sonra biraz yukarı kaldırır, kuvvetlice a a ı indirirsin, sonra kendine do ru çekip te, hafifçe üstüne basar, itersen, çıt diye açılır kapı...

oför, durmadan her marka otomobil kapısının nasıl açılacağını anlatıyordu. Ben tatlı tatlı dinliyordum ama lâfının sonunu kötü buldum:

— İnsan bu kadarcık bir şeyi öğrenmemesi için mankafa olması lâzım.

Yolculardan biri oförden de baskın çıkıyor:

— Dangelaklık efendim. Düpedüz dangelaklık bu... Alt yanı yirmi otuz çe it otomobil var. İstanbul gibi bir şehirde yaayan insan bu kadarcık bir şeyi öğrenemezse, kaldırsın kendini denize atсын...

oför onaylıyor:

— Öyle ya, ölsün be!... Ölsün daha iyi.

— Koy önüne bir torba saman, yesin.

Bana sövüp sayan yolcu Taksim'de iniyor. Tam kapıdan çıkarken:

— Vaaay... Aman!... diye ba ırıyor.

— Ne oldu? Ne var?

yi olmu kerataya. Kapıyı kaparken ba parma ı araya sıkı mı . Elinden akır akır kanlar akarken kapıya sövüp sayıyor:

— Namussuz kapı... Hiç böyle kapı görmedim.

Herif aman zaman diye ba ıradursun, oför gaza basıyor, Harbiye'ye uçuyoruz. Harbiye'de bir mü teri daha binmek istiyor ama ne mümkün... Otomobil kapısı de il, kale kapısı namussuz. s

tanbul surlarının kapısını bir haftada açan Fatih Sultan Mehmet gelse açamaz. oför,

— Bastır! Bastır be!... diye ba ırıyor.

— Neresini bastırayım?

— Ömründe hiç arabaya binmedin mi? Dü mesini bastır!

— Dü me nerede yahu?

— Kilit dü mesi be!...

Dü me dedi i nerede biliyor musunuz? Kapıyla, kilitle, kulpla hiç ilgisi olmayan bir yerde, arabanın iç yanında, pencere camının altında.. Ben dü meye basıyorum, adam kulpa, kapı açılıyor. Açılır açılmaz da canımı dar atıyorum dı arı.

Artık yürümeye karar verdim.

Yanımda bir araba duruyor.

— Nereye bayım?

— Kurtulu .

oföre bakıyorum, ya lıca bir adam. Artık bu küfür filân etmez, diyorum içimden. çerde de üç yolcu daha var. Acaba kapıyı açmayı... Bilirim bunları, her birinin ayrı bir huyu vardır. Elimi kapı kulpuna atmadan soruyorum.

— Arabanız ne marka?

— De Soto!...

«De Soto» mu? Bu nasıl açılır? Zaten kapının kulpu da yok.

— t!...

tiyorum.

— Bastır!

Bastırıyorum.

— Çek!... Kendine çek!... Döndür!

— i Döndürdüm.

Kaç defa döndürdün?

— ki.

i— Olmaz, ba tan döndür. Üç defa...

oför yardıma geliyor, o da açamıyor. Yolcularla oför, içerden ben dı ardan zarzor kapıyı açıyoruz. Bu sefer de bitürlü kapanmaz. Ben çekeirim, oför çeker, kapı kapanmaz. Bütün kuvvetimle kapıyı çektim. Eski araba sarsıldı. Küüt diye bir ses... oför.

— Hah, kapandı imdi... dedi.

Gidiyoruz, oför anlatıyor durmadan. Ellibin liralık arabaymı . Yolcular bir yılda hurdaya çıkarmı lar. Dolmu a inip binmesini, kapıyı açıp kapamasını bilmiyorlarmı . Ayda bir kere kapıyı tamire götürürmü . oför sövüp sayıyor. Bereket, bu seferkiler bana de il, ba kalarına.

Kurtulu 'a geliyoruz. Araba duruyor. Bir yolcu kapıyı açmak istiyor. Açılmaz...

— Bu araba De Soto, diye ö rendiklerimi satıyorum, yukarı al, sola it...

Öbür yolcu i e karı ıyor, üçüncüsü yardım ediyor. oför söylenerek kapıya uzamıyor. Hiç birimiz açamıyoruz, Öbür yandaki kapıyı kurcalıyoruz, zorluyoruz, o da açılmıyor. Kaldık mı arabanın içinde... Kan ter içinde kalan oförde küfürün bini bir para... Bir kısmımız sa , bir kısmımız sol kapıda u ra ıyoruz. Masallardaki sihirli kapı gibi, ne yapsan açılmaz.

— Sustayı çekin! Hadi!... Dayanın!...

Tramvaylar, arabalar arkamıza yı ılmı . Trafik memuru sesleniyor. oför arabayı kenara çekiyor. Bir erkek yolcu ceketini çıkarmı , kapıyı

açmaya çalı ırken, biri de öbür kapıyı tekmeliyor. Kadın yolcu avazı çıktı ı kadar,

— mdaat!... diye ba ırıyor.

— Sus hanım, ortalı ı telâ a verme. Kadın kaçıırıyor zannedecekler.

Polis ko up geliyor. Etrafımızı kalabalık çeviriyor.

— Ne var?

— çerde kaldık, kapı açılmıyor.

Kadıncık çı lık çı lı a, oför kapı kilidinin sustasını bozan mü terilere küfür eder, dı arda kiler güler hâlimize...

— Bir keser yok mu, keser...

— Keserle açılmaz, varyoz lâzım.

— Bir çilingir ça ırın en iyisi...

Karanlık bastı, biz hâlâ dolmu ta mahpusuz. Seyirciler gittikçe artıyor. Ne içerden açılıyor, ne dı ardan... Ba ka bir oför bizimkine,

— Arkada , diyor, bunu açsa açsa Yeni e-hir'de tamirci Yanko açar. Geçen gün Büyükde re'ye mü teri götürmü tüm!. Benim de ba ıma geldi. Öldür Allah kapı açılmadı. Sonra mü terileri tersyüzü getirdim, be tamirhane dola tıktan sonra Yanko usta açtı.

Yeni ehir'de Yanko ustanın tamirhanesine gidiyoruz. Usta evine gitmi . Ustaya haber gidiyor. Biz içerde artık patlıyaca ız. Bir saat mi, iki saat mi sonra usta geliyor. Bir zaman da o u ra ıyor.

— Siz bunu Tarlaba ı'nda kilitçi bo var, ona götürün diyor.

Kilitçi bo'ya gidiyoruz.

— Sustanın dili di liye geçmi , diyor.

— Ne yapacağız?

— Gece vakti olmaz. Bunun bir günlük i i var. Gündüz gözüyle in allah...

çerde yalvarmaya başladık:

— Aman bo usta, oca ına dü tük. Bizi buradan kurtar. Ne istersen verelim, yüz, iki yüz... Kadın a lamaya başladı:

— Ah n'olur, kocama bir haber verin bâri...

Hâlimize acıyan bo usta i e giri ti. Gecenin on ikisinde,

— Olmıyor, dedi, bunun i i uzun... Pencereden çıkın!...

İkin kadının canını kurtardık. Pencereden balarını uzattı. Ayaklarından biz tuttuk, bından dı ardakiler, karga tulumba kadını çıkardık. Yolcunun biri i man oldu u için ne yaptıksa dı arı çıkaramadık. Sonra beni çıkardılar. Hürriyet havasını ci erlerime çektim. i man yolcuyu çıkarmaya çalışıyorlardı. Bana da: «Yardım et» dediler. Çeke çeke adamı yarı beline kadar dı arı çıkardık. Ama tam beline gelince, ne içeri, ne dı arı, adam pencereye takılı kaldı; yarısı içerde, yarısı dı arda.

— Vazgeçtim, içeri sokun! diye yalvarıyor. çeri de sokamıyoruz.

Ben artık oradan uzakla tım. Ne yaptılar bilmiyorum. Tabii 'Kurtulu 'a yaya gitti imi, o günden sonra dolmu a binmeye tövbe etti imi tahmin edersiniz.

G A Ç I N C I G İ L N K ?

F" L MÎZDE tavsiye kartı vardı; i e girmek için

*— de il, hastaneye girmek için. Hastanelik bir hastamızı, yer yok diye kapı dı arı etmemeleri için... ki de il, üç hastayı koyun koyuna yatırırsalar razıydık. Uluslararası tanınmı ordinaryüs profesöre tavsiye kartını buyüzden götürmü tük. Yakınlarımdan olan hasta, bir ba ka yakınımila içeri girmi ti. Ben kapıda bekliyordum. Yerde, sıralarda, ayakta hastalar bekle ip duruyorlardı.

Ben hastaneden korkarım. Onun için kapıya kadar gelmi , içeri girmemi tim.

Hastanenin, bahçeye açılan çift kanatlı geni , camlı kapısı iki üç dakikada bir, açılıyor, ba tan a a ı beyazlar giyinmi erkekler, kadınlar girip çıkıyorlardı. Kapı kanadı iki yana da açılıyor, hem içeri, hem dı arı. Bu beyaz elbiselilerden biri içeri girdi, yada dı arı çıktı mı, arkasından camlı kapı hızını kesemiyor, içeri dı arı gidip geliyordu. Kapı kanadının sallantısı bitmeden, yeni bir beyaz elbiseli kapıdan geçiyordu.

Gözüm, camlı kapı kanatlarmdaydı. Bu beyaz elbiseliler, her halde doktor olacaklardı, doktor, mütehassıs, asistan, doçent, stajyer, filân... Kiminin üstünde kahve rengi pelerin de vardı. Bu beyaz elbiselilere dikkatle baktıkça onları birbir

lerinden ayırt etmeye başladım, rütbelerini anlıyordum. Çünkü hademeler, hizmetçiler, doktorlar hiç ayırsız, hep beyaz giiyorlardı. Bembeyaz elbiseleri içinde kimler daha çok doktora benzetmek istiyorsa, i te onlar hademeydi. Saçı taranmamı , hattâ birazcık sakalı çıkmı doktorlar vardı. Ama hademelerin içinde böylesi hiç yoktu. Doktorlar, her yerde yürüdükleri gibi ellerini kollarını sallıya sallıya yürüyorlardı; oysa hademeler kasıla, kasıla, tefti e çıkmı feldmare al gibi yürüyorlardı. Doktorlar gülüyor, hademeler surat asıyorlardı.

çeri gönderdi imiz hastadan her nedense haber çıkmadı ı için, ben kapı a zında bu beyaz elbiselileri inceliyip duruyordum.

Doktorlar, basbaya ı doktordular. Ama hademeler; doktorlardan daha çok doktordular. Yalnız bir yerlerinde bir i aretleri vardı ki, i te o i aretten ıp diye hademe oldukları anlaşıyordu. O i aret mi? Çoraplarının yırtı ı... Gömlek bembeyaz. Ceket gıcır gıcır. Pantolon tı gibi ütülü. Ayakkabı, çorap, beyaz. Beyaz olmasına beyaz ama, arkadan bakınca ökçeden topu a kadar yırtık görünüyor. Hele pantolon paçaları kısa olanların topuklamadaki kocaman çorap yırtıkları büsbütün göze batıyordu. Yırtıksız olanlar da vardı ama, eo ununki yırtıktı. Sanki doktorlarla ayırt edilsinler diye, is tiyerek yırtık, yamalı çorap giiyorlardı.

Bir tanesi koridorda a a ı yukarı dola ıp duruyordu, elleri arkasında, ba ı tavanda, burnu havada... Yanma gittim,

— Affedersiniz, dedim.

www.cizgiliforum.com
engine1

Yürümeyi bırakmadı. Lâfımı tamamlamak için, ben de yanında yürümeye başladım.

— Affedersiniz, bir hastamız muayene olmak için...

Ba lın ı çevirip bakmıyor, pasa yürüyordu.

— Bir hastamız muayene...

Burnu, pencerenin üst pervazını gösteriyordu.

— Bir hasta...

Baktı ı yoktu.

— Bir...

Yürüdü, içeri girdi. O sırada muayene olmak için bekle enlerden bir adam kendini ta ların üzerine fırlattı. Kıvırkıvr kıvranıyor, acı çı lıklar atıyordu. Çorabının arkası yırtık olan beyaz gömleklilerden biri, yerde kıvranan adamla,

— Öte var be! diye ba ırdı, yolu kapama!..

Aya ını adamın üstünden a ırıp geçti. Yerde inleyen adamın durumuna dayanamadım, o beyaz gömleklilerden birine,

— N'olur, doktora haber verseniz, dedim, belki bir uyu turucu i ne filân yaparlar...

öyle bir saçımdan tırna ıma kadar süzdükten sonra,

— Sen bu herüfün nisi oluyon? dedi.

— Hiç...

— Mademâki heç, sen bu herüfün hı mı, ah rabası olmuyon. da, ne demiye garı ıyon?

— nsanlık adına,

— nsaniyetlik yapacak bir sen mi gusur gal dın?

Kızgın yürüdü, gitti. Hiç olmazsa soruma karılık vermi ti.

Yerdeki adam ba ırmasını yükseltince, ba ka, bir beyaz gömlekliyi tuttum,

— Günahtır, doktora haber verin, n'olur, dedim.

Di leri göründü, gülüyordu. Çok bilmi çesine elini salladı:

— O hoo... Ne nümere yapıyo be! A nama dm ?.. Biz neler görmüüz. Gar ıdan bakıncak, ıp diye nümereyi a narım.

— Böyle numara olur mu? Ne diye numara yapsın?

— Hastaneye yatsın deyi...

Kurnaz kurnaz güldü. Güle güle de gitti. Adam bir zaman kıvrandı. Öbür bekle enler de, beyaz gömlekliler gibi, ona aldırı etmiyorlardı. Yalnız bir kadın ara sıra,

— Vah vah! diyordu.

Ayakları tekerlekli bir arabada, iki beyaz gömlekli bir hastayı götürüyordu. kisinin de saçları pırıl pırıl taralı. Gömlekleri, pantolonları ütülü. Yalnız çoraplarında o i aret var, topuklarında, kaz yumurtası biçimi kocaman bir yırtık... Gülü e oynama, iti e kakı a arabayı kapıdan çıkardılar. Arabadaki hasta belki ameliyattan çıkmı tı, halsizdi. Arkadaki, arabayı ko turmaya başladı. Parkeden, hastanenin kumlu yoluna birden dü ün ce araba, sarsıntıdan tekerle in biri fırladı. Araba yana yattı. Karantina sarısı, de nek gibi bir bacak, arabadan sarktı... ki beyaz gömlekli, tekerle i yerine geçirmeye çalı ıyorlar, bitürlü beceremiyorlar. Kızmlar, boyuna sövüyorlardı:

— Dingiline... etti imin arabası...

— Dingilini... ti imin namussuzu...

• — Ulan deli i nirde bu ölüsü gandillinin?..
Bul u deli i!..

Ben kapıda onları seyrederken, bir sakallı ihtiyar geldi. Ayaklarına kaim, kaba lâstikler; yün çoraplarını, aba pantolonunun üstüne çekmi . Pantolonun yamalarından asıl kuma ın hangisi oldu u ayırt edilmiyor. Belindeki ku ak, sırtında, miadını enaz on kere doldurmu bir asker ceketı. Ba ındaki kasketi bile delinmi .

htiyar, kapıda durdu. Etrafına bakındı, sonra, elleri arkasında ba lı duran bir beyaz gömlekliye gitti:

— Birinci hariciyenin, üçüncü servisi nire?

Yırtık çoraplı, beyaz gömlekli bilgiç, adama yukardan baktı:

— Üçüncü hariciyenin birinci zervisi mi, yoh sam birinci hariciyenin üçüncü zervisi mi?

htiyar duıladı. Birdenbire a alamı tı.

Beyaz gömlekli, ihtiyara yardım etmek istiyordu :

— Beri bah, dedi. Üçüncü hariciyenin birinci zervisi va, birinci hariciyenin üçüncü zervisi va... Hangisi senin aradı ın?

htiyarın büsbütün aklı karı tı:

— Biri üç, biri bir emme, hangisi üç, hangisi bir a ırttım.

— kinci hariciye de va. Sakın ola ki ikinci hariciyenin üçüncü zervisini aramayasm?

htiyar, gözlerini büzdü, ba ını ka ıdı,

— Tüm garı tırdım, dedi.

— Gılinik nümeresini anlında duttun mu?

htiyar.

— ki miydi ne? diye söylendi.

— Sakın, birinci hariciyenin ikinci zervisi nin, üçüncü glini inde olmasın? Dü ün biyol...

— Sincik tüm garı tırdım. Dü ündükçe ga rı tırıyorum.

— nsan bellemez mi canım... Bah, ikinci hariciyenin üçüncü zervisi va... Onun da birinci gli ni i va...

htiyar,

— Biri üç, biri bir... diye tekrarladı.

— yi dü ün... kinci gilmik yoh mu?

— Var besbelli... var ya... Birinci de var, üçüncü de...

— Üçüncü zervis, ikinci hariciye mi, yohsam ikinci hariciye, birinci zervis, ikinci gılinik mi?

htiyar, ku a ının arasından tabakasını çıkardı. Bir cigara sardı. Aklının ba ına gelmesi için cigarayı tüttürdü. Dü ündü, dü ündü,

— Helbet biri ya, hangisi? dedi. Sen kaçmıcı gılinik dedin?

Beyaz gömlekli bilgiç bilgiç saymaya ba ladı:

— Canım a namıyacak ni va?... Üçüncü hariciyenin birinci zervisinin ikinci gılmı iynen, bir de efendime deyim, birinci hariciyenin üçüncü hariciyesinin ikinci gılini inin, birinci gılini inin, dördüncü zervisinin... Amanm emmi, beni de sattın be!.. Ben de garı tırdım, bah bi daha ba - tan alıyorum. imcik üçüncü zervisin ikinci gılini inin birinci hariciyesinde mi, yohsam...

Beyaz gömlekli boyuna «birinci, üçüncü, ikin

ci» dedikçe, ihtiyar gözlerini kırpı tıra kırpı tıra hayranlıkla onu dinliyordu., Sonunda

— E gossun!.. dedi, bu gadar eyi nasıl da bi liyon, bir bir sayıyon, akılda galır iy de el...

Yırtık çoraplı, beyaz gömlekli, burnunun ucu- nu havaya kaldırdı,

— Golay mı emmi, dedi, golay mı? Vazife bu... htiyar bir daha,

— E gossun!.. dedi.

— Sincik bir iyi dü ün, yeni ba tan. Bah ben sana diyyim. Birinci hariciyenin üçüncü zervisi, ikinci gılını i va... Bunu bi kerem anlında dut. Ondan kelli üçüncü...

Beyaz gömlekli, yeni ba tan saymıya ba ladı. htiyar, aklına gelmi gibi,

— Dur hele, dedi. Ben sana ilkin ne demi - tim? Gaçmcı hariciye dimi tim? Gaçmcı zervis dimi tim? ilkin her ne didiysem, i te orasını arı yom. İlk dedi im do rusuydu...

— İkkin dedi in mi?

Bu sefer ikisi de dü ündü. İlk denileni hatırlayamadılar. Yırtık çoraplı, beyaz gömlekli sordu:

— Sen orada kimi anyon?

— O lum vardı. Köyden emeliyat için gel diydi.

— Sen var git, adresini bi iyi gaf anda zaptet. Sonra gel...

— Edresesi memlekâтта...

— Ba ka bir zaman gel!..

— Hey o ul, otobosun pilâtmı, neyi de almı - tım. Dokuz gayme verdim, yansın mı sincik? kin dileyin kalkacak otobos. Bak i i, gördün mü sen?

Gismet de elmi , o lanı görmiyeciz. Hey Ya rabbi sen biling... Üçüncü hariciye miydi?

— Birinci olmasın... Birinci hariciyenin ilkin ci zervisinin ikinci glini i mi yohsam...

— Dur hele. Adı **Mamut**. Gamında bir illet çıktıydı. recep o lu Mamut. E erim görürsen, buban geldi, gitti, dersin. Govu un nümeresini garı tırttı, gitti dursun. Acep üçüncü zervis miydi? Haydi sa lıcaklan gal... Gaçmcı gılınıkti acep... Ailaha emanet ol!...

• — Gule gule emmi...

htiyar,

— Üçüncü, birinci... diye diye gitti. Çorabı yırtık, beyaz gömlekli, arkasında ba lı ellerini çöz- dü, sol elini cebine soktu, içeri girdi...

ISLATIR MI ISLATMAZ MI?

| S ZL K canıma tak demi ti. Ne i olsa ya
" pacaktım. Ama ne i olursa, çöpçülükten,
lüpçülü e kadar...

' Bir tanıdı ım,

— Ragıp Beyin bir adama ihtiyacı varmı ,
seni ona göndereyim, dedi.

— Madem adam arıyor, benden iyi adam mı
bulacak? Ne i için?

— Vallahi bilmiyorum.

Bir kart yazdı, beni Ragıp Beye gönderdi.

Ben yazıhanesinden içeri girdi im zaman,
Ragıp Bey iki adama öyle söylemekteydi:

— Benim elimde bir i e su olsa... Efendim...
Bu bir i e su ile bütün buralarını ıslatabilir mi-
yim, ıslatamaz mıyım?.. Efendim?.. Elbette ısla-
tamam. Binaenaleyh madem ki ıslatamam., öyley

Getirdi im kartı uzattım.

— Buyurun, oturun, dedi.

Biraz daha konu tular, o iki adam gitti. Yal-
nız kalınca,

— Ben ellialtı ya ındayım, dedi. Ba ımdan
çok eyler geçti. Hayat tecrübelerimden en sonun-
da unu ö rendim ki...

Ellialtı yıllık hayat deneylerinden elde etti i

sonucu kavrayabilmek için gözümü de, kula ımı da açmı tım.

— Hayattan unun ö rendim. Meselâ, benim elimde bir i e olsa... Efendim? Bu bir i e su ile bu yazıhaneyi ıslatabilir miyim, ıslatamaz mıyım? Efendimi?

Öyle bir soru u vardı ki, ille bir kar ılık vermek gerekti. Acaba ne dersem ho una giderdi? Islatır mı demeliydim, yoksa ıslatmaz mı? Biraz önce, yine bu soruyu sormu kendi sorusuna kendisi, ıslatmaz, diye cevap vermi ti.

Benim dü ündü ümü görünce, sorusunu tekrarladı:

— Islatır mı?... Efendim?

Lise bitirme smavmdaymı ım gibi titredim.

Bulundu umuz yahıhanenin taban yüzeyini göz kararlaması ölçmeye çalı tım. Eni dört metre var, boyu da altı metre kadar.

— Islatır mı, ıslatmaz mı? Efendim?..

— i e ne kadar dedim.

a ırdı.

— Ne i esi?... Hangi i e?

— Buralarını ıslataca ımız su i esi...

Böyle bir soru ile kar ıla aca ını ummadı ı suratından belliydi.

— ey... Basbaya ı i e i te... su i esi.

— Islatmaz efendim.

— Gördünüz mü, ıslatmaz i te... Binaenaleyh, her insanın bu hakikati bilerek, ona göre... de il mi?

— Evet...

— Sizi i e aldım. Burada bir adamım var.

Kendisine imdi, sizin yanınızda yol verece im.

Zor bir durumda kalmı tım. Demek adam benim yüzümden i inden olacaktı. Buna vicdanım elvermedi.

— Beyefendi, dedim, ba ka birini ekme inden etmek, aya ını kaydırmak istemem...

— Hayır, dedi, sizi almasam da yine ona yol verecektim. Ben böyle inatçı adam görmedim. Bakın, ça ırayım da, siz de görün...

Zile bastı. Gelen odacısına,

— Bir i e su getir, Mümtaz Beyi de buraya ça ır! dedi.

Önce Mümtaz Bey içeri girdi. Adamı görür görmez kanım kaynadı. Güler yüzlü, sevimli, bir adam. Hiç öyle inatçı bir görünüşü yok. Patrona,

— Buyurun Beyefendi, bendenizi emretmi siniz, dedi.

O sırada odacı bir i e iyi su getirmi ti. Suyu görünce, adamın yüzü ek idi, ka lan çatıldı, yüz kasları gerildi, akakları atmaya, çene kemikleri oynamaya başladı. O sevimli yüzdeki bu birden de i meye a tım. Hani bitakım romanlarda, korkunç filmlerde gündüz insan, gece ay çıkınca canavarla an yaratıklar vardır; Mümtaz Beyin yüzü de öyle oldu.

Patron eline i eyi alıp sordu:

— Bu i enin içindeki suyu buraya döksem, burasını ıslatır mı, ıslatmaz mı?.. Efendim?..

Mümtaz Bey?

— Islatır! diye ba ırdı.

Bu, ba ırmaktan çok hırlamaya benziyordu.

www.cizgiliforum.com
engine1

Mümtaz Beyin yüzü de i e de i e, tıpkı iri bir buldog köpe inin suratına dönmü tü.

Patron,

— İslatmaz! dedi.

Mümtaz Bey, di lerinin arasından,

— İslatır! diye hırladı.

— İslatmaz!

— İslatır!

— İslatmaz!

— İslatır!

Patron bana,

— Görüyorsun, ya, dedi, göz göre göre bir gerçe i nasıl da inkâr ediyor... imdi bu elimdeki bir i e su, burasını ıslatır mı, ıslatmaz mı? Efendim?...

— İslatmaz, dedim.

— Tabiî ıslatmaz. Mademki ıslatmaz, öyle ise böyle bir adamla bir arada çalı ılmaz!

Mümtaz Beye döndü,

— Artık sizinle beraber çalı amıyaca ız. Hemen ilginizi kesip, buradan gidin!

Mümtaz Beyin yüzü yine de i mi , o sevimli ini almı tı,

— Te ekkür ederim Beyefendi, Allaha ısmarladık! dedi.

a ırıp kalmı tım.

— Beyefendi ne i yapaca ımı ö renebilir miyim? dedim, belki Mümtaz Beyin yaptı ı i i yapamam.

— Bana mantık sahibi birisi lâzım, dedi. Her eyden önce mantık. Anladınız mı? imdi bu i

enin içindeki suyu buraya döksem, burasını ıslatır mı? Efendim?..

— Islatmaz.

— Tamaaaam... Benim istedi im de i te bu... imdi içeriki odaya gidin. Demirba e yayı Mümtaz Beyden teslim alın.

— Ba üstüne.

Yandaki odaya geçtim. Mümtaz Bey kendi e - yalarını topluyordu. Ne kadar güler yüzlü, sevimli bir adamdı. Bu kadar tatlı bir adam, demin patronun kar ısında nasıl da kurtla mı tı. Utanarak yanma sokuldum,

— Çok üzgünüm, dedim, benim yüzümden, i inizden olmu sunuz gibi geliyor.

Gülerek,

— Yok canım, dedi, neden sizin yüzünüzden olsun? Siz olmasanız, ba ka birisi gelecekti.

— Affedersiniz ama, sanki siz de ıslatmaz deseniz ne olurdu?

— imdi ne desem bo , anlatamam... Sonra siz de anlarsınız. Ben bir sene içinde de i tirdi i be inci adamım. Ancak ikibuçuk ay dayanabildim.

sizli in ne oldu unu bilirim. Onun için gözünüzü korkutmak istemiyorum. Allaha ısmarladık. Allah size de sabırlar versin ...

— Güle güle...

Mümtaz Bey çantasını aldı, gitti. Ben ne yapaca ımı, ne i görece imi bilmiyordum. Masanın ba ına geçtim. Sandalyeye oturdum. Biraz sonra patronun odasından, gürültülü tartı ma sesleri duyuldu. Odacı geldi,

— Sizi ça ırıyor! dedi.

Patronun odasında üç ki i daha vardı. Ne oldu unu anlıyamadı ım bir satı i i üzerinde konu uyorlardı.

— Bir i e suyu buraya döksem, buralarını ıslatır mı, ıslatmaz mı? Efendim?..

— Islatmaz! dedim.

— Tamam, dedi.

Öbürlerine döndü:

— Gördünüz mü, ıslatmaz. Siz göz göre göre... Adamlardan biri,

— Bu i in ıslatıp ıslatmamakla bir ilgisi yok, dedi. Yüzde be ten fazla veremeyiz.

Patron,

— Önce mantık, dedi. Her i in esası mantıktır.

O gün beni patron dört defa odasına ça ırdı. Her yanma gidi imde hep o soruyu sordu. Ben de,

— Islatmaz! diye cevap verdim.

Ertesi gün yine öyle, bütün bir hafta böyle geçti. Günde dört, bazı da be altı kere, «ıslatmaz» diyordum. Cumartesi günü yüz lira haftalık aldım. Patron, bütün hayat deneylerinin sonunda, bu büyük mantık gerçe ine inanmı tı: «Bir kova suyun ıslatabilece i bir yeri, insanlar bir i e su ile ıslatmaya kalkmamalıdır.» Bunu, bir atasözü gibi, büyük bir felsefe, bir büyük özleyi gibi dilinden dü ürmüyordu. Benim ödevim de bu gerçe i onaylamaktı.

Bir ay çalı tıktan sonra, ödevimi çok iyi yaptım için, haftalı ımı yüzeni liraya çıkardı. Artık beni her yere yanında götürüyor, kendi i ine gelmeyen bir ey oldu mu, hemen,

— Bir i e suyu döksem, burasını ıslatır mı, ıslatmaz mı? Efendim?., diye soruyordu.

— Islatmaz! diyordum.

Günde yirmi, otuz kere «ıslatmaz» diyordum ama, haftalı ımı da iki yüz liraya çıkarmı tı. Artık beni evine götürüyordu. Patrondan, bir yattım zamanlar ayrılıyordum. Karı a bi ey istese, o lu para, kız manto istese, hemen patron,

— Ben onu bunu bilmem, diyordu. Bu kadar sene ya adım, neticede unu ö rendim ki... Elimde bir i e su olsa da döksem, burasını ıslatır mı, ıslatmaz mı? Efendim?..

O daha lâfını tamamlamadan, ben ba ırıyor dum:

— Islatmaz!..

O zaman akar sular duruyordu. Ben yüksek dü üncenin u kısacık tek cümlesile, patron hep haklı çıkıyordu. Mantık bu, hiç a ar mı?... Ken dikendisini haklı çıkarması, haklı oldu una inandırması, mantıklı i yaptı ına güvenmesi için, bir i e suyun geni bir dö emeyi ıslatmıyaca mı onaylamak gerekti.

Be ay çalı abildim. Haftalı ım iki yüz elli liraya çıktı. Bütün i im gücüm, günde kırk, elli kere,

— Islatmaz! demekti.

O güne kadar bu i i benim kadar uzun zaman yapabilen, dayanan hiç kimse çıkmamı . Benim de canım burnuma gelmi ti. Sırtımda yük ta ımaya, i siz, aç susuz sürünmeye bile katlanacaktım. Ama bu, dayanılır bir i de ildi.

Bigün yine, bir mal satı ı üzerinde, yüzdeyedi, yok yüzdesekiz diye tartı ıyorlardı. Patron beni ça ırdı:

— Bu bir i e suyu buraya döksem, ıslatır mı, ıslatmaz mı? Efendim?., diye sordu.

— Islatır! diye ba ırdım.

— Ne?..

Birden donup kalmı tı, a ırmı tı.

— Islatır mı?

— Islatır!

Hakk oldu una o kadar güveniyordu ki, i edeki suyu yere bo alttık. Dökülen, su dö emenin be te birini bile ıslatmamı tı.

Tıpkı vaktiyle Mümtaz Beyin suratının de i ti i gibi, suratı de i mi ti. Di lerinin arasından:

— Islatır mı, ıslatmaz mı? diye hırladı.

— Islatır! dedim.

Kar ısındaki adamlar gülüyorlardı.

— Islatır nn?

— Islatır.

— Islatma ı

.— Islatır.

— Islatma ı.

Avazım çıktı ı kadar ba ırdım:

— Islatır Ulan, ıslatır! Islatılır, ıslatmır!..

—' Defoool!.. Gözüm görmesin! diye ba ırdı.

Elimi kolumu sallaya sallaya soka a çıktım. Ama tam bir yıl patronun hayali, gözümün önünden gitmedi. Sokaklarda dola ırken, yolda giderken, vapurda, tramvayda hattâ uyurken,

— Islatır, ıslatır!.. Islatır da ıslatır!.. diye kendikendime söylendim durdum. Patronu kaç kere ıslatmaz cliye onayladım, o kadar da «ıslatır» diye ba ırcıktan sonra bu hastalıktan çok ükür kurtuldum..

V E R E M
O L M A K
L Â Z İ M

EVLEND K ya... Evleninince insan ne yapar?
Ne yapılaca ını biliniyordun da, ne diye
evlendin? Bilmez olur muymu um? Bal gibi bi-
liyorum i te... nsan evlendi miydi, ilk i i k ılık
kömürünü almaktır. E e dosta sorduk, bunun yolu
nedir?

— Ooooo.. dediler, alamazsınız.

— Neden?

— Alamazsınız da ondan...

— Hakkım de il mi yahu? Allah Allah!..

Kim bana, kömür alamazsın dediyse, ona hak-
tan, hukuktan sıkı bir konferans çektim.

Mahallemizin muhtarına gittim. On dakika
kadar ihtiyarın öksürük nöbetinin geçmesini bek-
ledikten sonra,

— Hangi takımı tutuyorsunuz? diye sordum.

— Demokratları, dedi.

— Hah!.. Een de o takımdanım, dedim, ben
falan sokakta, filân numarada oturuyorum. Kö-
mür almak istiyorum. Takım arkada ı oldu umu-
za göre artık bizi gör.

— imdiye kadar nasıl kömür alıyordun?

— Hiç almadım. lk alaca ım.

— Buraya nereden geldin?

— Efendim, ben mutlu bir aile yuvası kur-
dum. Bundan^ önce nerede ak am orda sabah.
imdi mutlu aile yuvamızdaki ku ların k ın sıcak

yuvamızda ısınmaları için kömür almak istiyorum.

— Sizin ve e inizin geldi i yerden birer beyanname getirin!

Acele telgraflar, yıldırımlar, cevaplı, teah hütlü mektuplarla birbuçuk ayda beyannamelerimiz geldi. Bu kez muhtar,

— Kömür Tevzi Müessesesine dilekçe vereceksin! dedi.

Dilekçelerimizi verdik. Muhtarlıktan doldurulacak bir kâ ıt verdiler. Kim demi kömür ala mazmı ım diye?.. te kâ ıdını aldık. Muhtar kâ ıdımızı doldurdu. Tekrar kömür da ıtma yerine götürdük. Bir imza... Tamaaam... Kömür alır mıyım, alamaz mıyım, görsünler. te imzasını aldık. Efendim bizim halkımız istiyor ki, cebine koy-sun parasını, «Ver bana bir ton kömür!» desin, ıp diye kömürünü alsın!

Hiç olur mu öyle ey? Burası bakkal dükkânı mı be? Bakkal dükkânına bile gidince sıranı beklersin. Burada bu kadar memur var, onlar ne i yapacak? Oradan ba ka bir imzaya... mzalar bitince en son masadaki memur gülerek,

— Kömür mü? dedi.

— Evet... Kömür, dedim.

Memurun yüzündeki gülümseyi biraz geniledi :

— Demek kömür istiyorsunuz?

Ne 'eli insanlara bayılırım. Ben de bu ne 'eli, sevimli memur gibi gülümsemeye çalı arak,

— Ya... Kömür..'. Kömür istiyorum, dedim.

Dikkat ettiniz mi bilmem, bizde memurların ço unun suratı asiiktir. Halk hizmetinde olan bir

adamın, nalka surat asmasının anlamını bitürlü anlıyamam. Memur büsbütün gülmeye ba ladı. Sesli sesli gülüyordu.

— Kömür de il mi?

Ben de onun kadar gülerek,

— Kömür ya... Kömür! dedim.

Bir kakhaha koyuverdi. O kakhahayla güler de ben durur muyum? Bir kakhaha da ben patlattım. Kar ınızdaki gülerken somurtacak de ilsiniz ya... O güler, ben gülerim. Allah hepimizi güldürsün.

— Demek, hah hah hah!... Kömür ha! Hah hah hah!...

nsan makaraları bir koyverdi mi, artık tutamaz. Ben ondan çok gülüyorum.

— Kömür... Hah, hah, hah...

Kasıklarımızı tuta tuta gülüyoruz, gözlerimizden ya geliyor. Artık nerdeyse katılaca ım.

— Kömür mü?... Hah hah hah...

— Hah hah hah... Kömür ya...

— Yok ki ...

— Neee?.. Yok mu? Peki, neden gülüyorsun?..

— Yok da ona gülüyorum, hah, hah, hah!...

Benim artık gülmemem, hattâ a lamam gerekir ama, kendimi tutamıyorum ki,.. Boyuna gülüyoruz. Bir sinir gülmesi bu. Allah razı olsun, bir sandalyeye oturttular, bir bardak su verdiler, yanaklarımı tokatladılar, kolonya koklattılar. Biraz kendime geldikten sonra.

— Eskidenberi alanlara bile zor veriyoruz. Siz daha yenisiniz. Size yok, dedi.

— Peki, kı kıyamette bizim mutlu aile yuva

mız ne olacak?

— Bir artla alabilirsiniz.

— Nedir?

— Evinizde romatizmalı biri varsa, bir rapor getirirsiniz. O zaman çeyrek ton veririz.

Eve ko tum. Bizimkilere, .

— çinizde romatizmalı olan var mı? dedim.
Kaynanam,

— Aman, yeni bir ilâç mı bulunmu ? On yıldır u romatizmadan neler çekiyorum, Allah bilir... dedi.

Kaynana deyip geçmeyin, kaynananın romatizmalısı i te böyle bazan i e de yarar. Doktor raporu da aldık.

Eh, bir de u kömürü alırsam, bana, kömür alamazsın diyenlere neler yapacağımı ben bilirim. Kötümser insanlar! Hastalar dururken sa lıklıya kömür verilecek de il ya... Sen de romatizma ol, sana da kömür versinler.

Raporu götürdüm.

Bu rapor geçmez! dediler.

Galiba sahte sanmı lardı.

Hakları var, imdi o kadar çok sahte mühendis, sahte doktor ortaya çıktı ki, raporu veren doktorun sahte olup olmadığını nereden anlasınlar? Onun için heyet raporu istiyorlar. Bütün bir heyet de sahte olacak de il ya...

Heyetten rapor almak, kömür almaktan çok daha zor. U ra , didin, bir ayda heyetten raporu aldım. Raporu elime alınca, bir de geni soluk aldım. Kömür verilmiyor diyorlar, elbette vermezler. Sen raporu almazsan sana kömürü nasıl ver

www.cizgiliforum.com
engine1

sinler?

Raporu götürdüm.

— Maalesef...

— Neden? te rapor!

— Bu sizinki romatizma raporu.

— Siz romatizma raporu istediniz, romatizma raporu getirdik. Kanser raporu isteseydiniz, evvel Allah kanser raporu da getirirdik.

— Eskiden romatizmalılara kömür veriyorduk ama, imdi romatizmalılara da kömür yetmedi inden, onlara da veremiyoruz.

— Eyvah!.. Biz mutlu aile yuvamızı nasıl ısıtaca ız?

— Evinizde veremli var mı, veremli. imdi yalnız veremlilere kömür veriyoruz.

— Yok.

— Yoksa biz ne yapalım? Kömür almak için verem olmak lâzım.

Öyle kızıyorum ki u karamsarlara. Bir de kömür verilmiyor, derler. Pekâlâ da i te veremlilere veriyorlar. Göreceksiniz, in allah bu kı ı sa salim geçirelim, seneye hepimize kömür verilecek. Nasıl olsa so uktan; evimizde verem olmayan bir ki i kalmaz.

unu vereceksiniz **madem**, verem etmeden ver senize! Olmaaaaz!... Verem olunca da,

— Kömür almak için ölmek lâzım, diyecekler, biz kömürü yalnız, ölüyü yıkamak için su kaynatmaya veriyoruz.

Bir de kömür vermiyorlarmı . Resmî muamele bu... Bir kere usûl konmu . Sen ölmezsen onlar nasıl kömür versin?.. Hele u kömürü bir alayım, kömür alamazsın diyenlerin, götürüp gözüne sokaca ım.

Z A M A N I N D E E R

TAR FEYE baktım, vapurun kalkmasına otuz üç dakika var. Bir dolmu bulabilsem, iyi. Yoksa kırk be dakika beklemek gerekecek. Bo az'da oturmanın da bu zorlu u var. Bir vapur kaçırdınız mı, yorgun argın, gece yarısı eve gidiyorsunuz. Kaç defa kanter içinde tam iskeleye geldim, demir kapılar yüzüme kapandı. Çok kötü oluyor insan. Artık küfür mü edeceksin, beddua mı edeceksin, insan a ırıyor da, a zından pepeme gibi, kekeme gibi, tükrükle karı ık acaıp, mânâsız heceler çıkıyor.

Otuz üç dakika var. E er biraz ko arsam, bir dolmu bulursam yeti irim.

— Âbidin Bey, cetveli tanzim ettiniz mi?

— Dur birader, sırası mı cetvelin?

Allah Allah... Daire paydos, herkes gitmi , o bana, hâlâ cetvel soruyor. Basamakları üçer üçer atladım.

— Âbidin Beeeey!...

— Ne var karde im? Hay yerin dibine batsın bu Âbidin Bey.

—< Müdür bey ça ıyor.

Hah!.. Tam müdür de ça ıracak sırayı buldu. . Ters yüzü döndüm. Nefes nefese, soluya soluya

müdürün odasına girdim. Müdür beni öyle görünce bir telâ landı:

— Ne oldu? Ne var Âbidin Bey?..

— Hiç beyefendi, sa lı ınız.

— Nefes nefesesisiniz.

— Ko tum da...

— Buyurun!

Müdür bana bakıyor, ben müdüre bakıyorum.

— Bendenizi emir buyurmu sunuz.

— Ben mi? Yooo... Ben sizi ça ırtmadım.

— Odacı söyledi.

Müdür zile bastı. Odacı geldi.

— Ben sana Âbidin Beyi ça ır mı dedim?

— Evet.

— Ne zaman?

— Azönce...

— Haaa... Sahi... Neydi? Ben sizi bi ey için ça ırtmı tım ama, dur bakayım. Tuh Allah kahretsin. htiyarladık be Âbidin Bey... Vallahi ihtiyarladık.

Yan gözle saate baktım, otuz dakika var. Hızlı ko arsam, bir dolmu a • da rastlarsam, yeti ebilirim.

— Eeee, ne olacak be Âbidin Bey, yirmi dört sene devlet kapısında hizmet kolay mı? Akıl mı kalıyor insanda? Ama neydi benim sana söylice im? Mühim bir eydi ama, neydi?.. Her neyse, aklıma gelmedi. Yarına kadar gelirse bir yere not ederim.

— Gidebilir miyim beyefendi?

— Acele i in mi var?

— Vapura yeti ece im de...

— Haaa... O ba ka. Haydi gülegüle...

Kapıdan fırladım.

— Âbidin Bey, Âbidin Bey!

— Buyurun Beyefendi!

— Hatırladım yahu, sen geçen gün kuluçka yatırdım demi tin hani... Legorin yumurtası bulmu sun. Nereden aldın?

— Ziraat Mektebinden beyefendi...

— Nerede o ziraat mektebi?

— Halkalı'da beyefendi.

— Te ekkür ederim. Hadi sen geç kalma, güle güle!

Saate baktım, yirmi yedi dakika var. Kendimi bir caddeye atsam.

— Âbidin Beeey!..

Müdür pencereden ba ırıyor.

— Efendim.

— Yumurtalar pahalı mı?

— Elli kuru beyefendi.

— Pahalı de ilmi . Haydi sen geç kalma. Güle güle.

Atlaya atlaya gidiyorum.

— Çü ulan dangalak!

Ba ımı çevirdim, herif kaldırımın üstünde boylu boyuna uzanmı , küfür ediyor. Cevap versem vapura yeti emiyece im.

— Yava yürü be Odun!

Adamın hakkı da yok de il. Yollar da öyle kalabalık ki, çarpmadan yürünmüyor.

— Vay öküz vay!..

çimden: «Öküz senin bey pederindir» dedim, Hep ben çarpacak de ilim ya, bu sefer bir

omuzla beni yere devirdiler. Hiç sesimi çıkarmadım. Yerden fırladım, hababam ko uyorum. Vapurun kalkmasına yirmi iki dakika var.

— Dolmu ! Nereye?

— Sen nereye bayım?

— Canım söylesene nereye gidiyorsun?

— Sen söylesene!

— Karaköy...

— Yarın sabah gel, götüreyim.

Kendikendime, «uyma kör eytana» dedim.

— Vay Âbidinci im, vay... ükür görü türene yahu!...

Herif, duvar gibi önümü kapadı. Ama tanıdım kimse de il.

— Ne bu telâ ın yahu?

— Vapura yeti ece im de...

— Vapura mı? Hangi vapura?

— Bo az vapuru...

— Haaa, yakınmı . Ben Karadeniz seferine filân çıkıyorsun zannettim. Eee, ne var ne yok Âbidinci im?

— yıllık sa lık. Ne olsun?

— Biz seninle görü meyeli ne kadar oldu?

— Epeyce oldu.

— En son ne zaman görü mü tük?

— Vallahi... Galiba... Neresiydi?...

Saate baktım, on sekiz dakika var. Epi yol geldim ama, herif paçamı bırakmıyor ki...

— Asker arkada lı ı ba ka oluyor Âbidin.

Asker derdemez hatırladım. Kendisini mareal sanan bir onba ıydı.

— Bana müsaade, vapuru kaçıracam, dedim, yürüdüm.

— Görü elim yine Âbidin.

— n allah... Dolmu !... Nereye olum? Karaköy mü?

Cevap bile vermedi.

— Höst bel!.. Önüne ardına bak ulan!..

Aldırmaaaa!... Sırtımdan ter süzülüyor. Bu kadar ko tuktan sonra yeti emezsem kötü.

— Ulan hıyar a ası... Andavallı!...

Sesimi çıkarmıyorum, hababam ko uyorum.

— Dolmu !

Araba durdu. Bir ko u, tam yeti tim, kalktı. Yirmi metre kadar ilerde yine durdu. Bir ko u daha. Elimi arabanın kapısına atacakken yine kalktı. Ben durunca o da duruyor. Ben ko uyorum, o kalkıyor. Ama trafik lâmbasının dibinde yakaladım.

— Yahu, benimle alay mı ediyorsun?

— Esta furullah pa am. Sizinle ne diye alay edeyim?

— Öyleyse ne diye durup durup kalkıyorsun¹³

— Sana ne yahu? istersem dururum, istersem kalkarım.

— Nereye gidiyorsun?

— Eve!

— Numaran kaç?

— Yaka numarası mı, ayakkabı numarası mı?

— Yok, elektrik saatinin numarası.

Ye il trafik lâmbası yandı. oför gaza bastı. O kadar kızdım ki, arkasından ko tum. Yine durdu. Ama yeti tim. Aaaa... Bir de bakayım ki, ara

ba dolu de il mi? Açtım a zımı, yumdum gözümü.

— Siz ne biçim oförsünüz be! çerde be ki i var, hâlâ yolcu ça ırıyorsunuz.

— Efendi, zatiâlinizi kim ça ırdı?

— Duruyorsun ya...

—• Dururum, kalkarım, size ne? Siz beni dolmu oförü zannettiniz galiba...

Hay Allah kahretsin, hususî araba de il miymi !... Özür diledim:

— Aceleden akıl kalmadı beyefendi. Vapura on üç dakika kaldı da...

yi bir adam mı :

— Buyur, biz de Karaköye gidiyoruz.

— Rahatsız etmiyeyim.

— Esta furullah... Buyurun.

Allah razı olsun, beni de aldılar arabaya, Motorun bir yeri bozulmu da, ondan öyle gidip gidip duruyormu . Birkaç sefer daha durdu. Adam indi. radyatörü açtı, tamire ba ladı. Bak u aksili e. nsem, yürüsem ayıp olacak. Adam,

— Biraz itmek lâzım, dedi.

O, direksiyona geçti. Biz ba ladık arabayı arkasından itmeye. Kanter içinde kaldım,. Motor bir kere «hırrr!» diye hırılıyor, sonra zınk, duruyor.

Araba yüz metre ya gitti, ya gitmedi, ama üç yüz metre ittik.

—• Çok affedersiniz baylar, dedim, ayıp olacak ama, bendeniz vapuru kaçıraca ım da...

Bir ko u tutturdum.

— Çü !..

— Önüne bak!..

— Ulan ey o lu ey!

Küfürün bini bir para. Ne kadar küfür varsa, arkamdan hepsini savuruyorlar. Ben fırtına gibi uçuyorum. Kalabalı ı, Yunus balı ı denizi yarar gibi yarıp geçiyorum.

— Âbidin beeeey!..

Arkamdan biri ba ırıyor ama, aldırdı ım yok.

— Âbidin Bey yahu... Karde im, Âbidin beeeey!..

Vapurun kalkmasına altı dakika var. Nere-deyse dü üp kalaca ım.

— Âbidin Beeeey!..

Köprü ba ında eli omuzuma yapı tı:

— A kolsun be Âbidin Bey. Nereye böyle?

— Vapura...

Lâfım a zımda kaldı.

— Affedersiniz, sizi birisine benzettim.

— Olur efendim.

— yi ki, ba ınızı çevirdiniz. Arkadan Âbidin Bey denen hergeleye o kadar benziyorsunuz ki, az kalsın o diye kötü bir ey yapacaktım. Efendim, siz bu Âbidin'i bilmezsiniz. Bunun kadar namussuz herif dünyaya gelmemi . Benim bir ka ık kolleksiyonum var.

— Beyefendi, vapura yeti ece im de, onun için...

— Ya öyle mi?. Bu Âbidin olacak hergele, geçen pazar bize misafir gelmi ti.

Adam iri yarı. Koluma da girdi. Bir türlü kurtulamıyorum.

— Benim ka ık kolleksiyonumdan Sadrâzam Çukurkazanzâde Yusuf pa anın ho af ka ı ını çalması mı? Alçak!.. Namussuz herif!..

Saate baktım, eyvah!.. Vapur kalktı. Ama bir ümit var. Bazan birkaç dakika geç kalkıyor vapurlar.

— Bendeniz Defterdarlıkta çalışıyorum beyefendi. Adım Meftun... Defterdarlıkta kime sorsanız Meftun diye beni bilir. E er bir i iniz dü erse beklerim. Bir acı kahvemizi içersiniz. sm i âliniz beyefendi?..

— Âbidin.

— Ne benzerlik!.. a ılacak ey... Adınız da aynı.

Adamın dalgınlı ından faydalanıp fırladım. O arkamdan,

— Âbidin Bey! diye ba ırırken iskele merdivenini indim. Ooooh, çok ükür vapur iskelede. Kendimi içeri attım. Külçe gibi peykeye dü tüm.

O kadar küfür yedim ama, vapura da yeti tim. Yolculara bakıyorum, hiç acele eden yok. Hepsi de sallana sallana geliyorlar. Be dakika geçti, on dakika geçti, vapur kalkmaz. skeleye çıktım. Memura,

— Tarife mi de i ti? dedim.

— Hayır, yaz tarifesı, dedi, on be gün sonra de i ecek.

— Peki, neden vapur kalkmıyor? Bu ne lâubalilik!.. Ne rezalet!... Herkesin i i gücü var. Zaten biz i te böyleyiz. Zamanın hiç de eri yok. De il on dakika, on saatin, on günün bile de eri yok. Vakit, ne demektir vakit?..

Artık söylemedi imi bırakmadım. Biz neden ilerlemiyoruz? Çünkü zamanla, saatle hiç ilgimiz yok. Memur bi ey söylemek için çabılıyor ama

www.cizgiliforum.com
engine1

ona fırsat bırakmıyorum. Kalabalıkla çevrilmi -
tim. Kalabalık arttıkça sesim de yükseliyor:

— Avrupalılar neden ilerliyor? Çünkü efendi, herifler saniyenin de erini bilirler.

Kalabalıktan, beni destekliyen sesler yükseliyordu:

— Çok do ru beyefendi.

— Bizde bu gidi varken...

Hattâ sözlerimi yer yer alkı larla kesiyorlardı.

— Bir vapurun tarifiedeki saatinden yirmi dakika geç kalktı ı nerde görülmü ?

Kalabalık beni tasdik ediyordu:

— Rezalet...

— Olur ey de il...

— Ayıp yahu...

skele memuru,

— Sizin ki geri kalmı , dedi, altıyı otuz yedi geçiyor.

— Altıyı otuz be geçiyor!

Birisi,

— Yanlı , dedi, benim ki radyo ayarıdır, altıyı otuz be de il, otuz dört geçiyor.

Ba ka birisi de ona,

— Sizin ki geri kalmı , dedi, altıyı otuz yedi geçiyor.

Onlar tartı maya ba ladılar. Ben,

— Tarife de i memi , saat yanlı de il, peki neye kalkmıyor bu vapur? diye sordum.

Memur,

— Neye kalsın? dedi, daha on dakika var kalkmasına.

Birden a ırdım:

— Allah Allah... Ben her ak am burdan...

— Nereye gideceksiniz?

! —Pa abahçeye...

Demindenberi her sözümü destekliyen kalabalık kahkahayla gülmeye başladı. Memur,

— Bayım, öbür iskeleye, dedi, sizin vapur kalkalı yarım saat oluyor.

Ben aceleyle, bir ayak önce yeti eyim diye, bir üstteki iskeleye gelmemi miyim?

Arkamdan ba ırıyorlardı:

—• Herif pusulayı a ırmı !

—• Üüüü!.. Bunamı be!..

— Yuuuuu!.. Sersem tavuk..

YA ASIN ZÜ ÜRTLÜK

BANKADAN ev çıkıyor, bankadan apartıman çıkıyor, para çıkıyor, seyahat çıkıyor, ikramiye çıkıyor, hayat boyunca gelir, aylık çıkıyor, her ey çıkıyor. Ne çıkmıyor ki bu bankalardan? Yeter ki, bir yerden yüz lira uydur, ko hemen bankaya yatır. ansın yokmu da, hiç bi ey çıkma-mı diyelim. Ne kaybedersin? Paran yine para, üstelik faizi de i liyor.

Gelgelelim, yıllar yılı ben i te o yüz liracı ı bir araya getirip de bankalardan birine yatıramadım. Sıkardım di imi, dayanırım, dayanırım, seksen olur, doksan olur, tam yüz olacakken ille bir yerden bir dert çıkar, gider paracıklar.

Sanki paralar, biz bu adamın cebinde bir araya gelmiyelim, yüz lirayı bir arada görmesin u adam, diye inat etmi ler. Onlar inat etti, ben inat ettim, sonunda o yüz adet Türk lirasını bir araya getirebildim. Yine elimden gider korkusuyla, hemen götürüp yatıracaktım bankaya ama, o ak am da geç kaldı ımdan bankalar kapanmı tı.

O kadar gözüm korkmu ki, paralar cıva gi-bi tanelenerek elimden kayıp gidecek sanıyorum.

Görmemi in o lu olunca ne yapar? Ben de öyleyim i te... Ne diye övünecekmi im, do rusu bu.

Paracıklarımı yastı ımın altına koydum, yat-tım. Bitürlü uyuyamıyorum. Yüz lirayı bir araya getirdim ya, artık durmadan ahkâm yürütüyorum:

— Azmin elinden hiçbi ey kurtulmaz. n-san bi eyi isterse mutlaka yapar. Yok az kazanıyorum, yok hayat pahalı, yok efendim geçim zor, bunlar hep bahane.. Bak, nasıl yüz lirayı biriktirdim. Demek, istesem, ikiyüz de, be yüz de birikti rebilirim, bin de biriktiririm, onbin de...

Ondan sonra dalga geçmeye ba lıyorum;. Bin, onbin oluyor, onbin yüzbin oluyor, yüzbin yüzmil yon oluyor. Boyuna dizi dizi sıfırları hizaya soku-yorum; sonra gecenin karanlı ında onları sa dan üçer üçer ayırıp okuyorum: Yüz milyon, bir milyar, on milyar, yüz milyar... Evet, azmin elinden hiç bi ey kurtulamaz.

Eskiden gazetelerde milyonerlerin hayatını yazarlardı. Zamanımızda öyle milyonerler çıktı ki, milyonlar bozuk para gibi kaldı. Ben önce milyoner oluyorum, sonra milyarder oluyorum.. Daha sonra trilyoner.. Dünya yüzüne imdiye kadar ti rilyoner gelmi mi? Yok... te ben trilyoner oluyorum.. Milyoner, milyarder babam da olur. trilyoner olmakta... Trilyon be!.. Birin önünde., efendime söyliyeyim.. Kafamı bitürlü toparlıyamıyorum ki.. Parma ımla karanlı a bir «bir» çiziyorum, sonra yine parma ımla birin önüne sıfırları koyuyorum. Bir sıfır, iki sıfır, üç sıfır., be sıfır... on sıfır, onbir... oniki, tam oniki tane sıfır... Ama birin önünde, ya ikinin önüne olursa? ki trilyon...

Alt tarafı sıfır, elimi yorganın altından çıkarıp parma ımla karanlı a bir yuvarlak daha çiziyorum. Etti üç yüz trilyon. Sıfırlar, reklâm ııkları gibi karanlıkta asılı duruyor. Bazısı kayıyor düüyor, kaçıyor. Yaramazları tutup yerlerine koyuyorum. Yine kaçıyorlar, yine tutuyorum. Hep demezler miydi bize, parayı kazanmak bi ey de il, i onu tutmakta diye... Gerçekten öyle oluyor. Sıfırları bitürlü tutamıyorum. Bilya taneleri gibi kaçıyorlar, yuvarlanıyorlar. Ne yapsalar elimden kurtulamazlar, bir kere artık zengin olmaya karar verdim mi, vermedim mi?

Yataktan do rulup bir cigara içiyorum. Keyifle sıfırlarımı seyrediyorum. Ma allah, hepsi de tombul tombul, fıstık gibi. Genç, güzel kadınların dudaklarına, kalçalarına, omuzlarına, bellerine, göüslerine benziyor. Zengin olmak ne de zevkmi ...

Güne do uyor. Hemen elimi yastı ım altına atıyorum, yüz liram oracıkta. Do ru bankaya koyuyorum. Daha bankalar de il, dükkânlar bile açılmamı . Bankanın kapısında bekliyorum. Bir arkadaş rastlıyor.

— Ne o? diyor, ne oldu saha?

— Yooo... bi ey yok, diyorum.

— Gözlerin kanlanmı , rengin sararmı .

— Bu gece uyumadım da.. Çok i im vardı, çalı tım.

Bankaya para yatırdı ımı görmesin diye arkadaş ımı savıyorum. Banka açılıyor. Çekine çekine içeri giriyorum. Aman Zarabbi... Ne büyük, ne süslü yer. Çiçekler, vazolar, güzel güzel kadınlar, ık beyler... Tavanda koca koça avizeler. Saraya

girdim sandım. çeride belki yirmi memur var. Her yer gıcır gıcır. Stil mobilyalar. çime bir korku dü-
üyor. Demek bütün bu adamlar benim verdi im
paranın geliriyle geçinecek ha?... Bu koca binalar
benim paracıklarım la, bu lüks e yalar benim para
cıklarım la, hesap makineleri, daktilolar hep benim
paracıklarım la... Olmaz böyle ey... Ben para ve-
reyim, onlar ya asın.

— Buyurun efendim, bir emriniz mi var?

Ne kadar da nâzik insan bu bankacılar... Bu
nezaket kar ısında dönüp gidemedim. Paracıkları
mı verdim. Güler yüzlü memur iki dakikada i imi
gördü. Banka cüzdanından ba ka, bir de hediye
cep defteri verdi.

Dairede o gün arkada lar,

<— Sen ayakta uyuyorsun!., diye takıldılar.
Hiçbirine yüz vermedim. Ö leyin bir arkada ım,

— Haydi lokantaya! dedi.

— Karnım tok, dedim.

Sabahleyin de bi ey yememi tim. ten art-
maz, di ten artar. Ak am bir simitle nefsimi kör
lettım. Bir gece önceden uykusuz oldu um için er-
kenden yata a girdim. Ba ımı yastı a kor komaz
sıfırlar cirit oynamaya ba ladı. Tekrar dün gece
kaldı ım yerden dalga geçmeye ba ladım.

Havada, saydam, ı ıklı bir kelebek gibi bir sı-
fır uçtu, uçtu, geldi yüzün önüne kondu. Oldu bin...
onbin, yüzbin, milyon... Sıfırlar, sıfırlar, sıfırlar...
Bir parmak oynatı ta, bir sıfır yapıp, yerine otur-
tuyorum. Sonra onlara,

— Uslu durun! diyorum, ben öyle haylazlık

tan ho lanmam. Hayatta düzenli olmak arttır. Her sıfır kendi yerine, mar , mar !..

Sıfırlar korkudan titreyerek yerlerine geçiyorlar. Bir komutan gibi komut vererek sıfırlarıma talim yaptırıyorum:

— Hizaya geeel!...

Sıfırlar yan yana diziliyor.

— Uygun adıım!.. Mar ...

Rap, rap, rap!...

— Bir, iki, üç, dört, bin, yüzbin, milyon!...

Sıfırlara on dakika mola veriyorum,

— Sa oool!... diye ba ırıyorlar.

Sıfırlara talim yaptırarak sabahı ettim. Saha-na sallana evden çıktım. Ayaklarım kendili inden bankaya götürdü beni. Sanki bana, banka bata cakmı gibi geliyor, yahut bankayı sırtlayıp götü-recekler, paracıklarımın üstüne oturacaklar.

O gün de peynir ekmekle ak amı ettim. Uyku gözlerimden akıyordu. Erkenden yattım. Gözümü yumsam da, açsam da olmuyor. Sıfırlar gecenin içinde göbek atıyorlar, mambo oynuyorlar.

Banka ikramiyesinden bir apartıman çıkıyor,, apartmanı be yıllık pe in kira, ayrıca hava pa-rasıyla kiraya veriyorum. Kendim ucuz bir yerde oturuyorum. Aklıma geldi, ben bu eve yüzyirmi li-ra kira veriyorum, yazık de il mi? Hemen yarın sa^ bah ucuz bir yere ta ınmalıyım. Kenar mahalle-lerde yirmi liraya bir oda bulurum. Ayda yüz lira bana kalır, bankaya yatırırım. Yılda binikiyüz lira eder. On yılda onikibin, yüz yılda yüzyirmibin... Havadan para i te... Müsrifli in sırası mı?

Yine sabahı ettim. Bankanın önünden geçtim. Arkada lar eskisi gibi benimle ahbaplık etmiyorlar. Aman etmesinler. Çay kahve ısmarlamaktan kurtuldum, daha iyi. Sevgilim telefon etti. Kendim için,

— Bugün gelmedi, dedim.

Oysa onunla evlenecektim. Ama imdi vazgeçtim. Bankaya para yatırdı imdan beri onu görmek istemiyorum. Evlilik masraf kapısıdır.

Çeki ta ı asılmı gibi göz kapaklarım kapanıyordu. Dosyanın üzerine ba ımı koyup uyumaya hazırlanırken sıfırlar, varyete kızları gibi karıma dizildi. Uyumak elimde mi!

Uyku hı apı almayı dü ünmedim de il... Arkada lardan birinde varmı , hâlime acıdı, verdi. Uyku hı apı da etkisiz. O gece, öyle zengin oldum, öyle zengin oldum ki... Sonra bir ara iflâs etmiyeyim mi? Bütün milyarlarım elimden uçtu gitti. flâs eden milyonerlerin gelene ine uyup az kalsın intihar edecektim. Bankadaki yüz liram aklıma gelince intihardan vazgeçtim. Yeniden zengin oldum. Öyle zengin oldum ki, dünya yüzündeki bütün paraları topladım, kimsede metelik kalmadı. Gazeteciler gelip röportaj yapıyorlar.

— Nasıl zengin oldunuz? Nasıl ba arı kazandınız?

Do rusunu hiç söyler miyim?

— Çalı makla... Hayata be parasız atıldım.

Bir konferans çekiyorum. Sonra yoksullara iyilik etmeye ba lıyorum. Sömürdü üm insanların çocuklarına bayram hediyesi çorap da ıtıyorum. Hasta i çiler için günde bir ö ün piyaz verdiriyö

rum. Elinden topraklarını aldı im köylülere avuç avuç toprak da ıtıyorum. Yapmadı im iyilik kal-mıyor. Herkes benden «Ne iyiliksever adam!» diye sözediyor.

Gece de iyilik yapmakla sabahı ettim. Açlık-tan, uykusuzluktan ayakta zor duruyordum. Do - ru bankaya gittim.. Cüzdanı memurun önüne at-tım,

— Versene sen benim yüz liramı!., dedim.

— Hepsini mi, istiyorsunuz? diye sordu.

— Hepsini, hepsini!., diye ba ırdım, yeter be!.. E imden dostumdan oldum, insanlı imdan oldum, sa lı imdan, mutlulu umdan oldum... Al-lah kahretsin!... Hay o paranın ben içine...

Sinirlerim iyice bozuldu u için, kendimi tuta mıyordum. Bütün banka memurları yöremi çevir-di, beni yatı tırmaya çalı ıyorlardı.

— Verelim beyefendi, dediler.

Paramı aldım. Cebimde de seksen liram var-dı. Hemen bir lokantaya ko tum. Ver ondan, ver ondan, ver ondan... Oradan en lüks otele... Üç gün üç gece uyumu um. Ooooh, dünya varmı be!... Bütün paramı ezdim.

Zenginlerin çektiklerini dü ünüyorum da, kendi halime ükrediyorum. Zavallıların uykusuz-luktan, açlıktan, iflâs korkusundan, batmaktan, hırsız tehlikesinden neler çektiklerini ben bilirim.

Ya asın zü ürtlük!...

www.cizgiliforum.com
engine1

BR hafta içinde dört vak'a birden görülmesi, hem sa lık i leriyle u ra anları, hem yönetmenleri telâ a dü ürdü. Bu dört vak'adan sonra bir gün içinde ehrin ayrı ve uzak yerlerinden üç hasta daha gelince a kınlık büsbütün arttı. Telefonlar i liyor, haberler gidip geliyor, raporlar yazılıyordu.

Vali,

— Bu ne biçim hastalık? diye sordu.

Uzman yetkisine dayanarak,

— Çok kötü bir hastalık, dedi.

Hastalık günden güne yayılıyordu. Bir ayda otuz vak'a görülmü tü.

Sa lık i lerinden yirmi ki i bir toplantı yaptı. Toplantının ba kanı,

— Bilgi verin, dedi doktorlara.

Kadın hastalıkları ve do um uzmanı olan doktor.

— Çok kötü bir hastalık, diye tekrarladı.

Vali,

— Anladık, dedi, yâni ne kadar kötü?

Do um uzmanı,

— Çok, dedi, o kadar kötü ki, insanı öldürür.

Bir kere de öldürdü mü artık kurtulu yoktur.

— Yaaa!.. öldürür ha?

— Öldürür efendim. Hem de çok kötü öldürür.

Kırkbe ya sularında bir genç doktor, hastalık yayılmaya ba layınca tıp ansiklopedisini açmı , bu hastalık için yazılan yarım sayfalık yazıyı okumu tu.

— Müsaade buyurulursa hastalık hakkında gerekli bilgiyi vereyim, dedi. Çünkü Amerikada ihtisasımı yaparken bu hastalık üzerinde uzun çalı ma yapmı tım.

Do um mütehassısı ya lı doktor, genç doktora sert sert baktı,

— Siz dedi, idrar yolları hastalıkları üzerinde ihtisas yapmak için Amerikaya gitmemi miydiniz?

htiyar kurt, kırkbe lik genç doktoru kalp be lik gibi bozmu tu. Öyle ya, memleket fedakârlık edip, idrar yolları hastalıkları üzerine ihtisas yap-sın diye onu tâ Amerikalara göndersin, o gitsin ba ka i ler yapsın...

Hastalık için aydınlatıcı bir bilgi alamamı olan Vali,

— Aman anlatın, çok rica ederim, dedi.

Doktor anlatmaya ba ladı:

— Bu hastalı ın üç çe idi vardır. Denizden ve sineklerden geçer. Hastalı ın mikropları lâ ımlar-da olur. Denize dökülen lâ ımlardaki mikroplar, orada yüzenlere...

Vali, umutsuzca,

— Öyleyse önleyemeyiz, dedi, nasıl önleriz bu

hastalı ı? Koca ehrin dört bir yanı deniz, denizin de her yanı lâ ım...

Gözlü ünü sıkıntıyla düzeltti. Bir çıkar yol bulun, der gibi doktorların yüzlerine battı. Bir doktor,

— Peki, dedi, bu hastalık denize akan lâ ımlardan geliyorsa, bu ehirde lâ ım ve deniz yeni icat edilmedi ya... Halbuki bu hastalı ın adını daha yeni duyuyoruz.

Kırkbe lik doktor, hastalı ın tarihçesini yaptı:

— Bu hastalık önce Amerikada görülmü tür, sonraları Amerikadan Avrupaya geçti. Bilindi i gibi, biz maalesef Amerikayla geç ili kiye geçtik. Bu ili kinin on yıllık bir geçmi i vardır. Her ey bize Amerikadan gelmeye ba ladı. Eh böyle olunca...

Vali anlamı tı,

— Evet, dedi, bu kadar sıkı ili kiden sonra... Pekiy imdi ne yapacağız? lâcı yok mu bunun?

Tıb Ansiklopedisinden hastalı ı ö renen doktor,

— Yok, dedi, daha ilâcı bulunamadı.

Vali kızdı:

,— Yani, eli kolu ba lı duracak mıyız?

Doktorlar bakı tılar. En ya lısı,

— Bir ara tırma kurulu kuralım, dedi

Bu öneri yerinde görüldü. Onbir ki ilik bir heyet kuruldu. Heyet üyelerinden biri Amerika'ya bakterioloji ö renimine gitmi ve okudu u üniversitenin basketbol takımında kaptanlı a kadar yükselerek, bizi hâlâ barbar, fesli, kavuklu ve erkek

rimizi dört karılı bilen Amerikalılara memleketimizi tanıttı. Biri veterinerdi... Biri jandarma subaylı ından emekliydi. Öbürleri de doktor, kimyager, eczacı ve birkaç büyük hastalık geçirdikleri için gayet tabîî olarak, bu i le çok yakından ilgilenen ki ilerdi.

Bu kurulun ödevi, hastalı ı, mikrobunu, nere-lerde üredi ini, nerden, nasıl geçti ini, a ısını, ilâcını, korunma yollarını ara tırmaktır.

Kurul, o gün da ılmadan önce, toplantının ba kanı,

— Arkada lar, dedi, imdi sizlere çok önemli bir i dü üyor.

Bir doktor,

—. Evet, diye kar ılık verdi, gece gündüz çalışarak hastalı ın bula masını önlemek.

— Hayır, bundan da önemlisi var. Nedir o, biliyor musunuz? Gizlilik. Bu i ler çok gizli olmalıdır. Hiç kimse duymamalıdır. Ama hiç kimse!

Bir doktor,

— Evet anlıyoruz, dedi, ara tırmalarımızı yabancılardan ö renmesini istemiyorsunuz.

—. Hayır. Yabancılar ö rensin. Zaten sizin bu ara tırmanızdan bi ey de bulaca ınızı ummuyorum. Ama bo durmak olmaz, onun için bo duraca ınıza ara tırın.

Kuruldan birisi,

— Yabancılardan gizlemeyeceksek, kimden saklıyalım Beyefendi? diye sordu.

— Bizimkilerden. Halk sakın duymasın. Siz halk psikolojisini benim kadar bilmezsiniz. Memlekete böyle bula ıcı bir hastalık geldi ini duyar

larsa hepsi birden hasta olur. Nezle olan, ba ı a - rıyan, kirayı veremiyen, kocasıyla kavga eden, sevgilisinden ayrılan, romatizması a rıyan, sınıfta, kalan hep bu hastalı a tutuldum sanır. Bir telâ , bir panik olur ki, bir daha önünü alamayız. te bunun için hastalı ın sineklerden, denize akan lâ - ımlardan geçti ini kimse duymamalıdır.

Bu kesin yasak emrinden sonra, ertesi gün ça - lı malarına ba lamak üzere, bilimsel ara tırma ku - rulu da ılmı tı. Ama ertesi gün gazetelerde kıya - metler koptu. Bir gazete yirmi vak'a görüldü ünü yazdı. Memleketimizde ilk görülen bu hastalık kor - kunçtu. Mikrobu, bir milimetrenin elli binde biri küçüklü ündeydi. Gazeteler her eyi hattâ hasta - lı ın denize akan lâ ımlardan bula tı ını bile yaz - mı lardı.

Yönetmenlerin ve bilimsel ara tırma kurulu - nun ilk i i gazetelere yalanlama göndermek oldu. ((Hastalık filân yoktur. Ne hastalı ı? Denizlerimiz onsekizinde bir genç kız kalbi kadar temiz, saf, ba - kir ve berraktır.»

Gazeteciler bu konuda konu mak için Valiyi buldular.

— Yirmi hasta varmı , dediler.

Vali,

— Kırk hasta normaldir, dedi, hattâ normal - den bile az.

— Eskiden hastalık hiç yokken anormal miy - dik?

Vali kızdı,

— Yâni eski idareyi mi be eniyorsunuz, dedi,

elbette yirmi vak'a normaldir. Bugün dünyanın en normal memleketi olan Amerika'da yılda yüz yirmi bin ki i bu hastalığa tutuluyor. Bizimki o kadar az ki, normal bile de il.

Vali, gazetecilerle bu konu madan sonra bilimsel ara tırma kuruluna ko tu. Kurul daha yeni toplanmı tı. Vali, suratı asık,

— Baylar, dedi, ben size gizliliğe uyun, hiç bir haber sızmasın, dedim, böyleyken gazeteler her e-yi yazdı. İmdi size bir i dü üyor. Bu haberi çıkarı, yayı, ara tırmak!

Bu i, hastalığa iyi etme yolunun ara tırmaktan daha e lenceliydi. Bilimsel Ara tırma Kurulu, büyük bir merakla suçluyu ara tırmaya başladı. Herkes birbirinden ku kulanıyordu. Bu ara tırma çok yorucu oluyordu. Bir yandan da yukardan, suçluyu bulmaları için sıkı tırıyorlardı.

Ara tırmayı büyük bir hızla yürüten bakteriolog bigün,

— Buldum! diye ba ırdı, buldum arkadaşlar. Hepsi merakla sordular:

— Neyi? Mikrobu mu?

— Hayır, suçluyu. Gizli haberi yayı...

— Hangi hain? Kimmi ?

Bakteriolog,

— Hastalar, dedi, hastaların kendileri... Hastalara, bu hastalığa gizli tutulacağı, hasta olduklarını söylemenin yasak olduğu bildirilmemi ti.

htiyar doktor,

— Evet, dedi, raporumuzu hemen yazalım.

Çok güzel bir rapor yazıldı:

«.....yüksek makamına».

«Memleketimizde yeni görülen «X» hastalığının mikrobunu, tedavisini, ilâç ve korunma yollarını ara tırmak için kurulan Bilimsel Ara tırma Kurulu, iki aylık uzun ve yorucu ara tırmasından sonra, hastalığının ve bu hastalığının denize akan lâımlardan geldiğini haberini yayarak, halkın huzurunu kaçıranların, hastalığa tutulananların kendileri olduğunu meydana çıkarmıştır. Saygılarımızla arzederiz.»

Bu rapordan sonra, işini tamamlamış olan Bilimsel Ara tırma Kurulu dağıldı.

AYA

G D Y O R U Z

YALNIZ Amerika'da olmaz, bizde de olur. Duyuyoruz ya gazetelerden: Amerika'da «Altı Parmaklılar Cemiyeti» «47 numaradan Büyük Kundura Giyenler Derne i», «Karılarından Her gün Dayak Yiyen Kocalar Kulübü» gibi birlikler, dernekler varmı . Bizimi neyimiz eksik onlardan? te bizde de «Aya Gidecekler Derne i» kurulmu . Bu dernek tam bana göre. Paris'e, Nevyork'a, de- il, Ankara'ya, zmir'e bile gidemem. En uzun yolculu um, i li Sirkeci tramvayında geçer. Hiç bir yere gidemedi ime göre, hiç olmazsa aya gideyim. «Aya Gidecekler Derne i»ne üye oldum. Aya gitme umudunun sevinciyle eve geldim. Tıka bas yedik. Tok karnıma, sobanın da kar ısına kurulunca içim geçmi . Sanki, derimin altında, et, kemik, kan bo aldı, içime saman dumanı gibi hafif bir gaz doldu. pi kopan renkli balonlar gibi uçmaya ba ladım.

— Uç baba torik!...

Yükseldim, yükseldim... Önce odun, kömür fiyatlarının, sonra ev kiralalarının, daha sonra karaborsanın üstüne çıktım.

*Yüksel ki yerin bu yer de ildir,
Dünyaya geli hüner de ildir.*

Bir yüksekli e çıktıktan sonra, içimdeki gazlar, vücudumun delik de iklerinden sızmaya başladı. Felâket... Bu kadar yükseklikten sonra, iktidar sandalyesinden dü en ikbal sarho u gibi, kaçım yere vurunca ayılmak ho olmazdı... Borçtan, harçtan öyle de delik de ik olmu um ki, bir ayıbımı kapasam, öbür delik açılıyor.

— mdaat!.. diye ba ırmaya başladım.

— Sık di ini, aya yolun az kaldı...

— Di imi sıkamak kolay, delikler büyüdü, sıklmıyor. Kimseniz yardım edin, yoksa dü ece-im!

— Burası ay devleti... Yardım fonundan size iki çuval vapur dumanı gönderiyoruz.

Bu yardımla birdenbire yükseldim, kendimi ayda buldum. Çevremi, tıpkı bize benzeyen insanlar aldı.

— Ho geldiniz!

— Ho bulduk..

Beni hiç görmedi im acaip bir eye bindirdiler. Göz açıp kapayınca kadar büyük bir ehre girdik. Üstünde «Ay Üniversitesi» yazılı bir binaya daldık. Ben konu mak istedikçe ay adamları,

— Burası sizin dünya de il, lâfla geçirecek vaktimiz yok! diye beni tersliyorlardı.

Stadyum kadar geni , bir anfiteatr dersaneye girdik. Her taraf tıpkı bizdeki futbol maçları gibi, tıklım tıklım doluydu. Yalnız onlar, ba ırmıyorlar, sessiz oturuyorlardı. Beni kürsüye çıkardılar. Profesör kendisini ilgiyle dinleyenlere anlatmaya başladı:

— Geçen derslerimizde size anlattı ım, dünya

www.cizgiliforum.com
engine1

hayvanlarından birini görüyorsunuz! Sizlere dünyanın kurulu unu bir kere daha tekrarlıyorum. Dünya hayvanları, ayın kendi dünyalarından koptu unu sanırlar. Gerçek bunun tersidir. Bundan ellibin ık yılı önce, ayda çılgınlar, sapıklar, deliler ço almı tı. Yaptı ımız tımarhaneler doldu, ta tı. Bu sapıklar günden güne i i azıtıyorlardı. Daha kötüsü, çocuklarımızın ahlâkını bozuyorlar, aklı ba ında insanları da ba tan çıkarıyorlardı. Bunlar ne kadar tutuklansa, kapatılsa, ba a çıkılamadı. Da ba larına, çöllere attılar, kamplara koydular, olmadı.

Sonunda bu çılgınlardan, delilerden, ay insanlarını temizlemek için, bunları, aydan ayrı, uzak bir yere atmayı dü ündüler. Ayın en berbat bir parçasını, bo lu a fırlattık. Bu «dünya» oldu. Bütün delileri buraya attık. Yani dünya, bir tımarhanedir. O zamandanberi onlarla ba ımızı kopardık, ilgimizi kestik. Delilerin ya aması için kendilerine zehirli kokmu hava lâzımdı. Onun için dünyanın etrafını da hava ile kapladılar. imdi dünyadaki insanlar, havasız ya ıyamazlar.

O zamana kadar sıralarda sessiz dinleyenler birden ayaklandı, yumruklarını bana do ru sıkıp,

— Mikrop!.. Mikrop!., diye ba ırmaya ba ladılar.

Profesör devam etti:

— Ayın tımarhanesi olan dünyaya bu delileri atarken, yanlı lıkla aralarına bir kaç da akıllı karı mı . Arasıra bu akıllıların çocukları dünyada görünür. Fakat dünya delileri, bu akıllı adamları deli diye tımarhaneye kaparlar.

Dinleyicilerin heyecanı artmı tı, ba ırıyorlar dı:

— Asalım!..

— Keselim!..

Ortalık birden karı tı. Üzerime atıldılar. Gırtlama eller sarıldı.

— Hır, hır, hıırrr! ...

Gırtlama imdan son nefesim çıkıyordu.

— Baba, horluyorsun!.. diye biri dürttü. Gözümü açtım. Sobanın kar ısında uyuya kalmı ım. Etrafıma baktım, gö süme derin derin havayı çektim:

— Oooh, dünya varmı !., dedim.

G N A

TERZ HANES

— Bak kocacı ım, be endin mi elbisemi?

— Güzel.. Çok güzel ama, imdilik senin elbi-seye ihtiyacın yoktu.

— Nasıl yoktu... Bir yere giderken giyecek, iki¹ ki inin arasına çıkacak bi eyim var mı?

— Yavrum, daha geçen gün gri üzerine sarı çizgili elbise yaptırmadın mı?

— Bu mevsimde o giyilir mi nono um?

— Kırmızı puvanlı var...

— Aman, onun modası geçti.

— Bir tane de kumlu bej yaptırdın.

— Her elbisenin bir zamanı var. Çok anlayı - sızsın yâni...

— De il ekerim, vallahi de il.. ey meselesi..

— Canım, ben ba kaları gibi pahalı kuma lar almıyorum ki... Bak, meselâ, bunun metresi kaç a dersin?

— Bilmem ki...

→ Söyle bi ey...

Adam dü ündü. Eliyle öyle bir kuma ı yokla - dı. Arasıra kuma ma azalarının vitrinlerine ba - kar, etiketleri görünce rengi uçardı. Erkek kuma

lariyle bir orantı kurdu. Karısının üstündekine benzer bir kuma ın vitrinlerde 43 lira oldu unu hatırlıyordu. Karısı, bu kadar pahalısını alamazdı.

— Yirmi lira mı? diye attı.

Kadın güldü:

—; Ayol, nerde o kadar para? Bende yirmi lira verecek göz var mı? Bu, ikibuçuk metrelik bir parçaydı. Hepsine onsekiz lira verdim. Sen bilirsın, nasıl çeki e çeki e pazarlık etti imi...

Erkek, karısını öptü. Onunla övünüyordu. O gün dairedede her fırsatta karısını övdü. Arkada ı Melih,

— Bizim hanım da pek tutumludur, diye b - ladı...

Bir o söylüyor, bir öbürü söylüyordu. Ak am daireden iki arkada birlikte çıktılar. Bir kuma ma azasının vitrini önünde durdular.

— Bak Melihci im, u kuma a bak, 49 lira. Bizim hanım, bunun tıpkısının ikibuçuk metresi ni kaç a alsa iyi... Onsekize almı vallahı...

— Bizimki de bundan bir elbise yaptırmı tı. Metresini be liraya mı ne almı . Bizimki bir pazarlık eder, görme...

— Benimki de..

— Birader, hiç olmazsa kadınlardan yana ansımız var.

— Tutumlu kadınlara dü mü üz...

— Yoksa, bu aylıkla nasıl geçinirdik?

Eve gidince, boynuna sarılıp öpen karısının üstünde açık ye il üzerine koyu yollu ba ka bir yeni elbise görünce ka larını çattı.

— Ayol, ne öyle surat ediyorsun? Alt tarafı oniki lira... Karından iyi mi?

— De il, de il ama yavrum, ya bunun diki i? Kimbilir kaç a diktirdin?

— Aaaa.. A kolsun. Bizim mahallede bir Ne bahat var. Ak am Kız Sanata gidiyor. Eline bir ikibuçuk verdim mi, oynaya oynaya dikiyor.

Erkek, karısının i birli inden sevinçliydi.

— Güzel olmamı mıyım?

— Çok güzelsin hayatım.

Dairede bütün memurlar, Cevat'm etrafına toplanmı lardı. Cevat, her gün arkada larına balandıra ballandıra o yeri anlatırdı.

— Azizim, dikizin zevki ba ka oluyor. Öbür i lere benzemiyor. Ne kadınlar be... Boy boy, biçim biçim, renk renk... Hangi ya ta istersen... Dün belki altmı ya ında bir karı seyrettim, on sekizinde kıza de i mem... Bizim gibiler için en iyisi bu. Yoksa bu aylıkla ba a mı çıkılır? Vallahi evlenmekten iyi...

Hepsi, a ızlarının suyu akarak Cevat'ı dinliyordu. Cevat, arkada larından birini her gün kandırır, oraya götürürdü. Ama öbürleri Cevat gibi açıkça anlatmazlar, oraya gittiklerini söylemezlerdi. Hattâ bu yıl emekliye ayrılacak olan Hüsаметin Bey bile gitmi , sonra bir hafta hasta yatmı , dairede alay konusu olmu tu.

Melih arkada ına,

— uraya biz de gidelim, dedi.

— Duyulursak rezil oluruz.

O ak am yine Cevat'la birlikte çıktılar. Cevat,

— Öyle fena bir yer de il, diyordu, basbaya ı

namuslu müessesese... Kadınların haberi yok diyorlar ama yalan... Haberleri olmasa, hiç öyle soyunurlar da dakikalarca dururlar mı?

— Kaç para verece iz?

— Deli ine göre... Üst kat odalardaki delikle-re paradi diyorlar, orada dikiz üç lira. Ben ay son-larına do ru paradiden dikizliyorum. Yere boylu boyunca uzanıp deli e gözünü uydurması iyi olu-yor ama, ku bakı ı bir ey görünmüyor. En iyi alt-taki odalardan dikizlemek. Ayna gibi... Oraya lüks koltuk diyorlar. Ayba larında ikiüç gün lüks koltuktan dikizliyorum. Tavana bakmaktan bir hafta boynum tutuluyor. Bir de yan odalar var. Orası balkon... En rahat orası... Saati on lira... Ben bir kere de balkondan dikizledim. Bir de loca-lar varmı . Oraya zenginler, ya lı büyük adamlar giriyor... Ayna tertibatı yapmı lar. Oturdu un yerden, bütün manzarayı tabak gibi görüyorsun.

— Bilet kesiyorlar mı?

— Bilet olur mu? Mithat Pa a stadyomu mu ıburası? Avrupa'da biletlisi varmı , hattâ abon-man kartı alıyormu sun... Bizde nerede o kadarı... Her ey kendimize göre...

, Üç arkada apartımanın merdivenlerini çıktı-lar. Kılavuz Cevat önden gidiyordu. Öbür ikisi utandıklarından arkadaydılar. Cevat,

— Korkacak bi ey yok, dedi, iki kapısı var. Erkekler önden, kadınlar arkadan i liyorlar.

Cevat, üzerindeki levhada altın yıldızla «Gina Terzihanesi» yazılı kapıyı açtı. Kapının dikiz deli-ine bir göz geldi i belli oldu. Sonra kapı açıldı:

— Buyurun!..

Üç erkek, içeri girdi., Kapıyı açan kadın sordu:

— Neresi? Loca mı? Balkonda yer yok. Pazara kadar bütün yerler kapalı. Lüks koltuk isterseniz, bir ki ilik yerimiz var.

Melih,

— Ucuz olsun, diye Cevat'a fısıldadı.

Cevat,

— Üç paradi, dedi.

Kadın içine yapılmı merdivenleri çıktılar. Burası geni bir tavan arasıydı. Yerlere bir sürü adam uzanmıştı, heyecan içinde olduklarından yeni gelenlerin farkında olmadılar.

Onları getiren kadın, yakalarından tutup, üç ki iyi aya a kaldırdı,

— Hadi bakalım, vaktiniz doldu,dedi.

• Üstlerini, balarını düzeldenlerden biri:

— N'olur, be dakikacık daha... diye yalvardı.

Kadın hiç acımadan,

— Seans bitti... dedi.

Bo alan deliklere, üç arkada yere uzanıp, gözlerini uydurdular. A a ıda konu ulanlar da duyuluyordu.

— Bir manto istiyorum. Bej tüylü.. Bol spor

— Peki ekerim..

— u modelden...

— Ah ekerim, çok pahalı... Metresi doksan lira... Diki ... Hepsi senin cici hatırın için yediyüz... Demek ki, yarım ar saatten on gün, günde üç seans poz vereceksin.

— Pahalı ama...

— De il vallahi... Senin vücudun biçimli de ondan. Ba kasına dünyada yapmam. Kurtarmaz nono um.

— Pekiy...

— Soyun yavrucum.

— Çıkar çıkar...

— Sutyenini de çıkar. Ölçünü iyi alamam sonra... Dön öyle. Ma allah, ne gö üs! u yana... Basenlerin ideal:..

— Te ekkür ederim, yarın provaya gelirim.

Ba ka bir kadın girdi.

— Senin tayyörün hazır yavrucum. Soyunun güzelim!

— Çoraplarınızı da...

— Güzel oturdu. Ne tayyör. Bu mavi üzerine çizgiler bu senenin modası.. Uydu mu cicim?

— Mersi...

Ak am eve gidince karısı boynuna atıldı, öptü:

— Nasıl yeni tayyörüm? Bu yıl mavi çok moda.. Yakı mı mı? Ama surat asma öyle... Bilirsin, nasıl pazarlılc etti imi... Çeki e çeki e pazarlık ettim. kibuçuK metrelik bir parçaydı, kaç a alsam iyi? Söylesem a arsin.. a maz mısın? Vallahi a arsin... OndÖrt lira... Aman gül birazcık.. Bizim Nebahat'a da on lira verdim, güle oynaya dikti... Güzel de il mi? Yakı mı mı karıcı ına? Sen beni sevmiyorsun vallahi...

Erkek,

— Seviyorum,... diye inledi.

M U H A S E B E C

BECER KS ZL M N ve kültürümün sa - lam kanıtı olarak, • elimde iki resmî belge var; biri Edebiyat Fakültesi Türkoloji, biri de Felsefe bölümü diploması. Tuvalet kâ ıdının bile karaborsaya çıktı ı bu ça da, elimdeki kapı kadar bu iki diploma kâ ıdı, bir çuval dolusu eski Beyaz Rus parası kadar olsun de er ta ımıyor. Aptallı ımın bu iki belgesi yetmezmi gibi, bir de doktora yaptım, edebiyat doktoru oldum.

Benim gitti im Fakülteye gelenlerin ço u, ya koca bulmaya çalı an kızlar, yada kültür edinmek, biyandan da gönül e lendirmek için gelen, üst tabakanın para kazanmaya ihtiyacı olmayan rahat gençleriydi. çimizde benim gibi bikaç tane de felsefe dalında okumakla filosof, Edebiyat Fakültesinde okumakla da, edebiyatçı olunaca ını sanan eksik akıllılar vardı. Felsefe tarihinde okudu umuz filosofların, edebiyat tarihinde okudu umuz edebiyatçıların hiç birinin ne felsefe bölümünde, ne Edebiyat Fakültesinde, hattâ ço unun Üniversitede bile okumadıklarını ö rendi im zaman, ben çoktan bu iki diplomayı almı , kendimi i sizlik uçu rumuna atmı tım.

www.cizgiliforum.com
engine1

Nereye ba vurdumsa, gülünç olmamdan ba -
ka bir i e yaramadı. Kant'ı, Durkaym'ı, Bergson'u
bilmi olmam, hiç bir i e yaramıyordu.

Bir zaman, anla ılmamı genç bir bilgin duru-
munda yırtık pabuçla sürttüm durdum.. Spinoza,
Laypniç üstüne geni bilgim, bir ö ün bile karnımı
doyurmama yaramıyordu.

Benim gibi olanlar, biz ortada kaldık, derken
öbürleri i in kolayını buldular; ticaret evlerinin
vergi ve hesap defterini tutmaya ba ladılar.. Gelir
vergisi, i imize yaradı. Gelir vergisinden hüküme-
tin ne kazandı nı bilemem ama, biz bu yüzden
bir odacı kadar kazanmaya ba ladık. Yalnız oda-
cılardan bir farkımız vardı, onlara bah i falan ve-
rirler, biz yüksek ö renim gördü ümüzden bundan
da yoksun kalırdık..

Muhasebecilik kitapları aldım, gelir vergisi
kanunu aldım. Ba ladım çalı maya. Nasıl «defter i
kebir» tutulaca nı, «muzaaf usul» ile, yahut
«Amerikan usulü» ile nasıl muhasebe tutulaca nı
ö rendim^,

Bigün Köprü'den geçerken, bir adam öyle
ba ırıyordu:

— Gelir vergisinden mâfolan «mahvolan» es-
naflar kurtuldu... Yeni kanun çıktı.

a ırıp kaldım. Gelir vergisinden mahvolan es-
naf!... Tuhaf ey! Yirmibe kuru verdim, bir ta-
ne kanun satın aldım. Me er zavallı satıcı «muaf»ı
bilmedi i için «Gelir vergisinden muaf olan esnaf»
diyece ine, «Gelir vergisinden mahvolan esnaf!»
diye ba ırıyormu .

O gün i aramak için bikaç yere daha gitmi -
tim. En son gitti im yerdeki adam sordu:

— Hangi okuldan yeti tiniz?

— Türk edebiyatı ile Felsefe bölümlerinden...

— Yaaaa!...

Adam önce a ırdı, sonra güldü. Beni oturttu.
i de olmamalıydı ki, bana Nedim'den gazeller,
Bâki'den, Fuzulî'den kasideler okuttu. Boyuna gü-
lüyordu. Sonra,

— Sizi bir yere gönderece im, dedi.

— Te ekkür ederim, dedim.

Bir adres verdi.

— Orada bir madam vardır, ticarethane i le-
tir. Ona gidin, size i verir!

Söyledi i adrese gittim. Orası bir ba ka yerdı.
Soka ın iki yanındaki evlerin kapılarına yarı çıp-
lak, ipek pijamalarla kadınlar çıkmı , bitakım
evlerin kapılarına da erkekler birikmi ti.

Benim i isteyece im evin kapısı tıklımtıklım
doluydu. Herhalde madamın ticareti yolunda ola-
caktı. Memnun oldum. Kalabalı ı omuzlayarak ka-
pıya geldim. Demir kapının avuç kadar deli inden
içeri baktım. Burası kadınlar hamamı gibi bir yer-
di. Salonda, merdiven basamaklarında ipekli iç ça
ma ırlarıyla oturmı kadınlar vardı. Kapıyı vur-
dum, açtılar. çeri girdim. Renk, renk, boy boy,
türlü türlü, biçim biçim çıplak kadınları görünce,
do rusu utandım. Ne yapaca ımı a ırdım. çle-
rinden a ır sıklet bir kadın beni salona aldı. Ben
oturur oturmaz, o da kuca ıma oturdu. Halbuki
salonda bo sandalyeler vardı. Oldum olası a ır
ba lıymdır,

— Bayan, sululuktan hiç hoşlanmam, dedim.
— Peki ekerim, beni be enmedinse, başkası gelsin, dedi.

Sonra, ufaktefek bir kadına,

— Leylâ, bak seni istiyor, diye seslendi.

O ufaktefek kadın geldi, boynuma sarıldı.
Elimle ittim..

— Benim Leylâ'yı falan istedi im yok, dedim.

— Peki, kimi istiyorsun?

— Madam Fofu'yu.

Bütün kadınlar kahkahayla gülmeye, ne elelerinden yerlere yuvarlanmaya başladılar. Neden sonra içlerinden bir esmer,

— Bu da başka bir çeşit, dedi.

Saçları kanarya sarısına boyalı bir kadın,

— Madam Fofu ev sahibi yavrum, dedi.

— Biliyorum. Ben de ev sahibi ile görüşeceğim.

Yine bir gülmedir tutturdular. Sonra hepsi birden,

— Anne!.. Anneee!.. diye seslendiler.

Odalardan birinden belki yüzelli kilo ağırlığında, her bir bacağı gövdeyi kalınlığında, gerdanı memelerinin üstüne, memeleri göbeğinin üstüne, göbeği baldırlarının üstüne düğümlü, altmışıncı baharını çoktan geçmi bir kadın çıktı. Ayaklarını sürüye sürüye yürüyordu. Kolları bileğinden dirseğine kadar altın bileziklerle, parmakları ıslıklı yüzüklerle doluydu. Kulaklarında küpeler, boynunda gerdanlık vardı. Dişleri hep altın kaplamaydı. Zengin bir patronun yanında çalışıyordum için sevindim.

— Ne var kızlar? diye sordu.

Sesi, dolmu arabaları de nekçilerinininki gibi bo uk ve kalındı. Kahkahadan kırılan kızlar beni göstererek,

— Seninle görü mek istiyormu , dediler, bizimle görü dedik, be enmedi. İle patronla görüşece im diye tutturdu.

Bayan patron kızgınlıkla yanıma geldi.. Sesini büsbütün büyük gemilerin düdü ü gibi kalmla tı rarak,

— Sen benimle görü meye utanmıyor musun? dedi.

— Affedersiniz ama, bunda utanacak ne var? Siz de insansınız, ben de... imdi demokrasi var. Bir insan isterse parti ba kanıyla bile görüşür.

Kızlar hep birden,

— Tûûûû, terbiyesiz! diye ba ırdılar.

Bayan patrona,

— Ma allah bu kadar çok kız yeti tirmi siniz, darılmayın ama ben buraya sululuk için gelmedim. yapmaya geldim. imize bakalım... dedim.

Madam Fofo,

— Benimle mi i yapmaya geldin? dedi.

— E er siz kabul ederseniz, tabî... dedim. Sonra ben buraya kendili imden gelmedim. Tavsiye ile geldim. Tanıdı ım biri gönderdi, bir bildik...

Madam Fofo,

— Kimleri tanırırsın? Kimleri bilirsin? diye sordu.

Beni i e almak için imtihan ediyor sandım.

— Tâ eski Yunandan günümüze kadar. Sok

raftan, Aristo'dan tutun, Bertrand Russel'e kadar hepsini bilirim, dedim.

— Hep yabancı mı?

— Yerlilerden de bilirim. Nedim, Nabi, Baki... Mercimek Ahmet, Çizmeci Zati, eyh Galip...

Madam Fofu yumu ar gibi oldu,

— Aslanım, dedi, artık ben i yapmıyorum...

Bak kızlardan hangisini istersen onunla görü ...

Anla ıldı, Madam Fofu ya landı ı için, i i kızları yönetiyordu.

— Benim için hepsi bir, görü elim, dedim...

çlerinden çopur yüzlü biri yanıma geldi.

• Görü mek istedi im konu... diye söze ba larken kızlar kahkahalarıyla beni susturdular.

— Ayol, burada görü ülmez. Haydi odamıza çıkalım.

— Neden? Burada da görü ebilirdik... dedim.

— Aaaa... Herkesin içinde mi?

• Gizli de il ki...

Kızlar her lâfıma gülüyorlardı. Madam Fofu, o bo uk sesiyle hırlar gibi,

— Olmaz, odaya çıkın! dedi.

Tam merdivenden çıkarken Madam Fofu,

— Bizde para pe in! dedi.

Demek sa lam müesseseydi.

— Te ekkür ederim, dedim çalı tıktan sonra da alsam zararı yok madam. Benim size güvenim var.

Kızlar bir kahkaha daha tutturdular. Madam,

— On lira, dedi.

— Çok iyi, dedim, ben saat üzerine çalı mayı tercih ederim.

Kızlar kahkahadan yerlere serilmi lerd i. Madam Fof o.

— O sana kalm ı , nasıl istersen... dedi.

öyle bir aklımdan hesapladım, günde ortalama sekiz saat çalı ırsam, seksen lira para kazanacaktım. nanılır ey de il!.. Arkada larım bu parayı ancak bir haftada alabiliyorlardı.

— Ben gerekirse günde on saat bile çalı ırım, hattâ gece i i de yaparım, dedim.

Kızlar kahkahadan bo uluyorlardı. Madam Fof o, beni bir iyi süzdükten sonra,

— Hiç göstermiyorsun ama... dedi, haydi gel benimle!

Zekâmı anlamı olacaktı ki, Madam Fof o kendisi benimle görü mek istiyordu.

Merdiveni çıktık. Madamın bürosuna gidiyoruz sanm ı tım. Oysa, beni bir yatak odasına aldı.

— Efendim, dedim, görü ece imiz mesele...

— Bırak meseleyi!..

— için sizi rahatsız ediyorum.

— Rahatsız olur muymu canım... Ne rahatsızlı ı? Haydi soyun!

Madam beni i e almak için sa lık muayenesinden geçirecekti herhalde.

— Hiçbir hastalı ım yoktur Madam Fof o, dedim, isterseniz doktordan rapor getireyim.

— Bende de hastalık yoktur, dedi, haydi soyunun bakalım.

Madam yata a uzandı. Madam Fof o'da, mabeyincisini yatak odasına alm ı bir kraliçe hali vardı. Anlatmaya ba ladım:

— Efendim, biliyorsunuz, imdi bütün esnaf

gelir vergisine tâbi. Ben muhasebeciyim. Bütün muamelenizi tutarım. Gireni çıkanı deftere i lerim.

Madam Fofu kocaman vücudu ile yataktan fırladı. Belimin ortasında, Ortaça dü man kalelerinin kapılarını kırmak için kullanılan «Koç ba ı» gibi bir a ırlık duydum, sonra da kendimi merdivenin altında buldum.

Ama Madam Fofu hiç de kötü kalbli bir kadın de ilmi . Beni hemen i e aldı. imdi Madam Fofunun evinde defter tutuyorum. Madam Fofu'nun sermayesi de çok, i leri de iyi. Bana ayda yü zelli lira veriyor.

Sabah sekizden gece on ikiye kadar çalı ıyorum. Bazı muameleleri deftere i lemiyoruz. Artık bu kadarını da bütün ticarethaneler yapıyor. Kaçak çalı an kızlar da var ...

ler o kadar çok ki, edebiyat ve felsefeyle u ra acak pek vakit bulamıyorum. Arasına Mevlâna'nın Mesnevisini, Nedim'in Divanını okuyorum. Geceleri de Russo'yu, Adam Smith'i, Kant'ı, Dekart'ı okuyorum. Diplomalarım yata ımın ba ucunda, duvara asılı.

Yalnız u Madam Fofu hiç de iyi bir kadın de il vallahi. Elimden günde u kadar muamele geçiyor da, bana bi ey koklatmıyorlar. Bal tutan parma ını yalar derler, ben hâlâ avucumu yalıyorum.

B R

\ H L Â K

D E R S

B R sınıfta ö rencilere ahlâk dersi veriliyor:
— Ahlâk, çok iyi bi eydir çocuklar. E er
bir insan ahlâksız olursa çok fena olur.

— Ö retmeniiim!

—i Ne var?

— u Çetin'e baksanıza!

— Susun! nsan, ahlâk sahibi olmalı. Ahlâ-
kın iyilikleri o kadar çoktur ki... saymakla bitmez.
Bir insan ahlâksız olursa çok fena olur.

— Ne olur ö retmenim?

— Ne olacak, herkes ona ahlâksız adam, der.
Kötü eydir ahlâksızlık. Onun için ahlâklı olmalı.
Ahlâkın iyi bi ey oldu u uradan da belli ki, okul-
larda ders diye okutuluyor. Öyle de il mi? Kötü
bi ey olsaydı hiç size ö retir miydik? Sonra ah-
lâk... ne demi tik?,

— yi bi ey demi tiniz?

— Evet, iyi bi eydir. Neden dersiniz? ura-
dan da belli ki iyi bi ey oldu u, bütün büyük
adamlar hep, ahlâkın iyi bi ey oldu unu söylemi -
lerdir.

— Ö retmeniiim!...

— Yine ne var? Ne oldu?

— Altan'a bi ey söyleyin, arkadan tekmeliyor.

— ı Susun çocuklar. Bakın size kitaptan ahlâk-
kın ne oldu unu okuyorum: «Ahlâk, toplum kural-
larına, gelenek ve göreneklere aykırı davranma-
mak, yasalara kar ı gelmemek, demektir.» Anla-
dınız de il mi? Çevrenizdeki ço unluk, büyükleri-
niz ne yapıyorsa, siz de öyle yapacaksınız. **Kalk**
bakayım Sunay. Karaborsacılık nasıl bi eydir?

İ— Çok iyi bi eydir ö retmenim.

— Çok iyi mi?

— Tabîî. Ahlâk kurallarına uygundur ö ret-
menim. Çünkü bir toplumda ço unlu a aykırı dav-
ranmak ahlâksızlık olur. Onun için iyi ahlâk sahip-
leri hep karaborsacı oldu undan...

— O nasıl söz?

— Vallâ öyle ö retmenim. Kasap, bakkal, kö-
mürücü, manav, hepsi karaborsa yapıyorlar. Bizim
bir tanıdı ımız var, çok zengin adam. Babam,
onun karaborsa yaptı ını söylüyordu. Geçenlerde
onlara misafir gitmi tik. O adam da bana «her bi-
ey ahlâkla elde edilir» dedi. Büyüyünce çok ah-
lâklı olaca ım. Boyuna apartımanlarım olacak.
Babam gibi ahlâksız adam görmedim.

— Sus!.. nısan babasına...

— Söylerim tabîî... Evin kirasını bile veremi-
yor.

— Otur yerine!.. Çocuklar, hiç bir zaman ah-
lâk kurallarının dı ına çıkmayın.

— Ö retmenim!

— Söyle Ergun.

— Benim bir amcam var. «Hep bu ahlâk yü-
zünden iki* yakam bir araya gelmedi» diyor. Ben
ahlâksız olaca ım.

www.cizgiliforum.com
engine1

— Sus bakayım. Ahlâksız olursa insana sonra ne derler? Haa?... Hep beraber söyleyin bakayım, ne derler?

— Ahlâksız derler.

— Gördünüz mü? nsanın isterse milyonları olsun, ahlâksız olduktan sonra neye yarar?

— Rahat eder ö retmenim!

— nsanın vicdanı rahat olmalı. Bütün büyük adamlar hep ahlâklıydı.

— Eskidenmi o ö retmenim. Bizim mahallede bir büyük adam var. Üç tane Kadillâk arabası var. Pamuk Kralı, hem de...

— Ben size büyük adam diyorum. Yâni büyük bilgin, büyük dü ünür, büyük san'atçı... Meselâ Sokrat...

— Sokrat'ı tanıyorum ö retmenim.

—> Tabîî tanırırsınız.

— Bizim tarafta dükkânı var, elbise temizleyicisi... Ama o kadar çok zengin de il. Ondan daha ahlâklı neler var...

— Ben size eski Yunan Filozofu Sokrat'ı söylüyorum. Sokrat, Aristo, Galile gibi ahlâklı olun!

— Ö retmenim, yâni o Sokrat dedi iniz adam, bizim tanıdı ımız bir demir tüccarı Ahmet Bey var, ondan daha mı ahlâklıymı ?

— Çocuklar! Ahlâkın parayla pulla ilgisi yok. Tarihte öyle iyi ahlâklı insanlar vardır ki, açlıktan ölmü lerdir. Ama ahlâklarına leke sürmemi lerdir.

— Ö retmenim, yâni bu ahlâk iyi bi ey de il galiba...

— Çok iyi eydir. Ahlâklı insan do ru bildi i eyi korkmadan söyler.

— Ama benim bir dayım var, do ruyu söylemi diye partiden kovmu lar.

— O ba ka ey... Ben size siyaset söylemiyorum, ahlâkı anlatıyorum. Söyle bakayım O uz, yalan nasıl bi eydir?

— Çok iyi bi eydir ö retmenim. E er yuttu rabilersen çok iyidir. Evde yalan söylemesem her gün dayak yerim.

— Ben size ne dedim? nsan büyüklerini örnek almalı...

— yi ya ö retmenim. Ablam anneme yalan söylüyor, annem de babama... Babam da alacaklı geldi mi, kendini evde yok dedirtiyor.

— Gık dı arı! Çık! Terbiyesiz!.

— Ö retmenim siz demediniz mi ahlâklı adam do ru söyler diye...

— Otur yerine... Çocuklar, ahlâk son derece iyi bi eydir. Hepiniz ahlâklı olmalısınız. Örne in, birisine bir söz verdiniz mi, ne olursa olsun, sözünüzü tutmalısınız.

— Ama ö retmenim, babam söyledi ama adını unuttum, birisi varmı , hayatı ucuzlataca ım demi ...

— Sus bakayım... Üstüne dü meyen i lere karı ma!... Çocuklar! Ahlâk gibi iyi bi ey yoktur. Ahlâk üzerine yazılan kitapları okursanız, a ırır kalırsınız. Peygamberler bile söylüyor. Siz daha mı iyi biliyorsunuz? Ahlâk çok, ama çok iyi bi eydir. O kadar iyidir ki... Ahlâk çok iyi eydir. Vallahi billahi çok iyi eydir, namussuzum çok iyidir.

«Zırrrr!» Paydos zili çalar, ö retmen alnındaki terleri siler,

— Oooooh!... çeker.

DURUP
BAKAN
ADAM

YARIM saat erken gelmi im. Köprü üstüne çıktım. İnsan arasına böyle ba ıbo saatler arıyor do rusu. Her gün ko ar adım önünden geçip gitti imiz yerlerin hiç farkında bile de iliz. Dirseklerimi köprü parmaklı ının ba lı ına dayadım. Limandaki canlılı ı seyrediyorum. Kayıkta taze taze balık tavaşı yapıyorlar, sıcak yarım ekme in arasına koyup, satıyorlar. Ba ka bir kayıkta eftali, üzüm satılıyor. Dubaların üstünde balık avlıyorlar. Sa yanıma birisi daha geldi. O da dirseklerini dayadı. Bo az'a, Adalara vapurlar kalkıyor. Dolmu motorları, mavnalar, çatanalar, istimbotlar geçiyor. .

Sol yanıma da biri gedi, arkadan iki ki i.daha geldi.

Sarayburnu'na akıntı öyle çarpıyor ki, sanki Sarayburnu, denizde giden büyük bir geminin burnu.

Arkamdan itmeye ba ladılar. Ba ımı çevirdim. Be on ki i yı ılımı , sa ıma, soluma da toplanmı lar.

Güne in battı ı bu saatte, kar ı kıyıdaki evlerin her pencere camında bir güne yanıyor.

— Ne varmı ?

— Bilmem.

— Neye toplanmı lar?

Arkamdakiler, sa ımda solumdakiler konu u-
yor. Martılara bakıyorum. Martılar havada dönü-
yor.

— Jet uça ı de il mi?

— Bulutlara girdi.

— Müsaade edin de, çocuk da baksın.

— Ne zaman gelecekmi ?

— Kim?

— Krala bakmıyor musunuz?

— Haaa... Kral de il mi?

— Efendim, ne itiyorsun?

— Kim itti yahu?... Baksana, arkadan daya-
nıyorlar.

Kalabalık gittikçe arttı.

— Muhalefetin kudretine bak, beyim, iktidar
partisinden biri gelseydi bu kadar kalabalık olur
muydu?

— Amma yaptın? Bu gelen muhalif de il ki...
Ya ar bey geliyor yahu...

— Ya ar bey mi? Müsaade edin de, ben çıka-
yım.

— Karde im, yüklenme öyle...

— Pardon...

— tmeyin yahu!...

— Kim itiyor be!...

— Kaç gemiyi ?

— Ne kaç gemisi?

— Aaaa... Haberin yok mu? En büyük Ame-
rikan filosu geliyor...

— Yaaa!..,
— Pekiy, haberin yok da neye geldin?
— Ben gelmedim karde im. Akıntıya kapıldık.
Sonra da önümüz tılandı, buraya takıldık kaldık
i te...

— O lum, biraz ba ını u yana çeksene!..
— u küçü ü öne alın da, o da görüversin, se-
vaptır.

— tmeyin yahu... Gebe kadın var..
— Kral motorla mı gelecek?
— Sanmam. Zırhlıya biner.
— Karısı da varmı de il mi?
— Karısı denmez. Koca Kral be!.. Kraliçe de-
nir..

— Çek u dirse ini!..
— Bo ulan olmu mu?
— Kurtarmı lar, iyi ki yine limanda çarpı -
mı lar. Açıkta olsaydı, ikisi de batmı tı.

— Deniz kazası çok fenadır birader. Biz bir
tarihte...

— Öfffl Çekil arkamdan! Ne utanmaz
adamsın!..

— Namusuna mı dokunduk?.. Pek o kadar ti
tizsen kralı motorda kar ılasaydm.

— Terbiyesiz!..
— Sensin.
— Çek elini diyorum.
— Balık de il mi? Lüfer mi tutuyorlar?
— Ne balı ı yahu? Balık için bu kadar kala-
balık birikir mi?
— Nedir peki?..

— Yeni gemi yaptı ya bizim tersane. te o geminin tecrübesi yapılacak.

— Amma gemi!.. Motörü Almanyadan, makinesi Amerika'dan, boyası talya'dan...

— Olsun. Eskiden o kadarını da yapamazdık ya...

— i t.. Geliyorlar galiba!..

— Kim geliyor?

— Ay, haberin yok mu? Bu kadar millet, aslanlarımızı bekliyor. Dünya ampionu oldular ya... Güre çilerimiz Avrupa'dan vapurla geliyor.

— Öff!.. Nedir bu sıkı sıkı ... Açılın, biraz nefes alayım.

— A kolsun pehlivanlarımıza, onlar da olmasa, i imiz bitik.

Bitürlü kendimi kalabalıktan kurtaramıyorum. Halk yı ıldıkça yı ıldı. Artık iti , kakı ... Her kafadan bir ses çıkıyor.

— Nutuk verecek ba ka yer bulamamı mı kuzum? Köprü üstünde de nutuk verilir miymi ?

— Sen hiç Cafer beyi dinledin mi?

— Hayır.

— Dinle de gör. Neredeyse imdi gelir.

— Ne toplanmı lar orada? Sinek kâ ıdı mı satılıyor?

— Yok teyze. Gazeteler yazdı ya... hani Sarı'nın Bomba gelecek diye.

— O mu gelecek? Aman göreyim.

— Be on dakika sonra gelir. Gemiyle kar ılmaya gittiler. Buradan geçecek.

— Aman dikkat et karde im, böyle kalabalıkta yankesiciler dalar araya.

— stanbul'a Hareket Ordusunun giri ini hatırlar mısınız? O zaman da böyle kalabalıktı.

— Ben stanbul'a Millî Kurtulu Ordusunun giri ini hatırlıyorum. Ne kalabalıktı, i ne atsan, yere dü mez. Eh, o zaman da bu kadar kalabalık vardı. Bu kral hazretleri nerden geliyor?

— Kral de il, Cumhurba kanıymı .

— Karde im, ne itip duruyorsun. Gelince hep görece iz.

— Arkadan itiyorlar vallahi..

— Fenerbahçeyi yener bunlar, de il mi?

— Kimler?

— Brezilya takımı gelecek ya.. Millet onu bekliyor.

— Brezilya takımı mı?

— Aya ıma bastın be! K r m s n?

— Bu geçit resmi ne zaman olacak?

— imdi geçerler. Baksana millet bekliyor.

— Ne bayramıym bu?

—  ocuk bayramı.

— Yavrukurtlarımız geçecek mi ?

— Tabiî...

— Biraz dikkatli ol be karde im.

— Affedersiniz.. nсан gibi bakmıyorlar ki...

— Siz gördünüz mü?

— Gördüm, u tarafa do ru uçtu. Sonra u öküz ba ı biçimindeki bulut var ya... Onun içine girdi, kaybıldı.

1 — B u uçan daireler nerden geliyor acaba? Merihten mi?

— Uçan daire de il ki, uçan puro...

İ—i te, i te!..

— Aaaa... Bakın!.. Amma da gidij or!..

— Vay anasını..

— Yahu, o uçurtma be!.. pini koparmı gidiyor.

Ezile, çi nene, kalabalıktan sıyrıldım. Trafik durmu , köprünün üstü mah er gibi kalabalıkla mı tı. Polisler düdük öttürüyor, yol açmaya çalı ıyorlardı, kanter içinde kalmı lardı. Kolonyel apkalı bir polise yakla tım,

— Affedersiniz, ne var? dedim.

— Bilmem.. Ya Kral geliyor, ya bir futbol takımı, dedi. Sonra düdü üne asıldı:

— Pır pırrrrr!.. Çekilin öyle yahu!..

F U H U L A M Ü C A D E L E

Gazetelerden:

« ehrimizde film yıldızlı ı gibi parlak vaadler le kandırılan ve ba tan çıkarılan kızların sayısı birkaç bini bulmaktadır. Biz birlik olarak kendi iye-miz bulunan genç kadınlardan bazılarını bu ajan taklaklarına bizzat müracaat ettirerek suçüstü yapmak için, gerekli hazırlıklarımızı tamamladık. Bu hususta Emniyet Müdürlü ü, kadın elemanları ile bizi destekliyecektir. »

Kadınlar Birli i Ba kanı

Kadınlar Birli i toplantısında:

— Arkada lar, önceden ald ımız bir karara, göre, biliyorsunuz...

— Hangisi? Hangi karar o? O kadar karar ald ık ki, insanın aklında mı kalıyor?

— Müsaade ederseniz söyleyeyim...

— Aman karde , sana söyleme diyen var mı?

— u filmciler meselesi. Genç kızları film artisti yapaca ız, diyerek...

www.cizgiliforum.com
engine1

— Film dediniz de akıma geldi. Siz «Bakire A kı»nı gördünüz mü? Aman ne film...

— Hanımlar, rica ederim, söyleyim mi?

— Söylersen söyle ayol... Sen söylersen biz susar mıyız sanıyorsun...

— Bazı ahlâk dü künleri, genç kızları yıldız yapaca ız diyerekten kandırıyorlar.

— Yazıklar olsun...

— Ne yalancı erkekler var u dünyada...

— Bir defa az kalsın ben de yıldız olacaktım. Ama öyle çok de il, az bi ey...

— imdi aranızda yıldız olmaya gönüllü var mı?

«Hep birden aya a kalkarlar. Ellerini havaya kaldırırlar. Ba kanın kürsüsünü çevirirler.»

— Ben varım!

— Bu ya tan sonra seni yıldız yaparlar mı?

— Beni seçmezsen darılırım vallahi..

— Sana karakter rolleri gider.

— Öyle ya... Filmde kaynana da lâzım.!

— Anla ıldı. Demek ki hepiniz bu hayırlı i e isteklisiniz.

— Ama ben figüranlık istemem!

— Ba rol vermezlerse dünyada oynamam!

— Ben acıklı filmde oynarım... A kî olmalı...

— Ben danslı filmlere bayılırım. Bir step yap-sam, a zın açık kalır!

— Bayanlar! Yanlı anla ıldı sanırım. Biz bu meseleyi önce de görü mü tük: artist olacak de-iliz!

— Yalancıktan mı?

— Maksadımız, artist acentelerinin genç kızları nasıl...

— Ben vazgeçtim! \

— Aaaa... stemem. Ben sahici artistlik zannettim!

— Benim adımı silin!

— Hiç kimse istemiyor mu?

— Beni yazın!... Ben isterim.

Bir film irketi yazıhanesinde:

Rejisör — Gördün mü kadınları?..

Prodüktör — Sabah gelenleri mi? çlerinde i e yarar parça yok.

Rejisör — De il canım. Gazeteler ne yazıyor, "baksanıza!..

Bir kadın — Ne varmı gazetelerde?

Rejisör — Kadınlar Birli i...

(Hepsi gazetenin etrafına ü ü ür. Havadisi «okurlar.)

Kadın yıldız — Ay, hiç gülece im yoktu.

Foto rafçı — Hah hah hah!!..

Prodüktör — Tamam!.. Arkada lar, bunda i var. yi i çıkarabiliriz imdi. Yavrum Gülperi, al eline bir kâ it, söylediklerimizi yaz. «Artist aranıyor! Yeni çevrilecek be yerli film için, yıldız olmaya meraklı, her ya ta kadın aranıyor.»

Altına adresimizi yaz. Hasan, o lum, hemen • gazetelere ko , ilân ver.

Emniyet Müdürlü ünde : (Sivil komiserle bir kadın polis memur):

— Meliha hanım!

—• Buyurun komiser bey.

— Size çok önemli bir görev çıktı.

— Yine bir üfürükçü mü yoksa?

— Hayır.

— Gizli evlerse...

— De il.. Bu, tam sizin ba araca ınız bir i .

Artist ajanları varmı ...

— Evet... evet...

— Film çevirmek için artist arıyorlarmı .

— Evet komiserim.

— Müracaat edeceksiniz.

— Sahi mi?

— Artist olacaksınız.

— Aman, ne iyi...

— Genç kızları dü ürmek için...

— yi bir rol verseler bari...

— Rolünüz çok önemli. Bu adrese müracaat edeceksiniz.

— Sizin tavsiye etti inizi söylerim.

— Genç kızları nasıl kandırdıklarını, hangi yollarla... Anlıyorsunuz, de il mi?

— Ah!... Yarabbim!.. Te ekkür ederim efendim

— Bakın gazetedeki ilâna! Bu ilân bir tuzak.

— Tabiî... Tabiî komiser bey, ah, acıklı film olsa...

— Göreyim sizi.

— Hiç merak etmeyin. Ba üstüne! imdi, hemen gidiyorum.

•

Film yazıhanesinde:

Bir bayan — Gazetede ki ilânınızı gördüm de efendim. Küçük ya tanberi artistli e kar ı... Ah bilseniz öyle bir merakım vardır ki.. Hattâ bir zaman gazeteye yıldız müsabakasına resmimi göndermi tim, hakkımı yediler.

Prodüktör — Evvelce oynadınız mı?

Bayan — Mektep müsamerelerine çıkardım. Öyle alkı larlardı ki, görmeyin. Taklit de yaparım. Yapayım mı?

(Kadın polis girer):

Kadın polis — Burası de il mi efendim? Artist arıyorrrru sunuz... Affedersiniz... birdenbire... O kadar eyim ki.. Yani... Kalbim heyecandan küt küt atıyor..

Prodüktör — öyle buyurun! Heyecanlanacak bi ey yok. Bir kere alı mcaya kadar. Alı tınız mı pi ersiniz. öyle gelin de rejisör muayene etsin. Ölçülerinize baksın.

Bayan — Benim ölçülerim gayetle muntazam dır.

Kadın polis — Belli!.. Allah için...

Bayan — Gö üslerimi Brigida'nın ki ne benzetiyorlar.

Kadın polis — Bana Marlin Melâhat derler. Bakın!...

Rejisör — Lütfen ete inizi... Biraz daha... Gü zeeel!...

Bayan — Neresi güzelmi !.. Hiç mi güzel bacak görmedik?

Rejisör — Beliniz? Hımmm.. yi.

Bayan — Benim belim çok incedir. Basenlerim...

Rejisör — Gö üsler de mükemmel... Enfes!..

Bayan — Benimkiler takma de il ama rejisör bey... Vallahi takma de il, kendimin. Bakın!.

Rejisör — Bir kere denemek lâzım. Fotojeninizi denemek lâzım.

Bayan — Benim fotojeni im üstüne yoktur. Kendimi methetme gibi olmasın ama, kaç ki i banna resimden â ık oldu.

Kadın polis — Foto raflarımda, oldu umdan daha da güzel çıkarım.

Prodüktör — imdi sizin kaydınızı yapsınlar.

Bayan — Ne kaydı?

Prodüktör — Adınızı deftere geçirece iz. Lütfe n yirmi be lira kaydiye veriniz.

Kadın polis — Verelim.

Bayan — Buyurun!..

Prodüktör — Sonra gider, bizim foto raf stüdyosunda resimlerinizi çektirirsiniz. Artistik pozlar olacak. Önden, arkadan, yandan, yukarıdan, aşağıdan...

Kadın polis — Sonra?

Bayan — Ne zaman oynayacağız?

Prodüktör — Evvelâ tecrübe filmi çevireceksiniz. E er be enirsek, muvaffak olursanız, o zaman sizi memleketimizin medarı iftihar ı bir yıldız yapacağız.

Bayan — Ah Yarabbim!

Kadın polis — Çok te ekkür ederim.

Bayan — Rejisör bey, size hususî bir ey söyleyece im.

Kadın polis — Ben de söyleyece im. Gizli..

• (Rejisörle bayan, yan odaya girerler.)

Bayan — Bu kadına hiç güvenmeyin! Bir defa bacakları çok çirkin, de il mi? Beli de kaim. Nedir o göbek?

Rejisör — Yok, göbe ine diyecek yok ma alah.

Bayan — Siz bilirsiniz. Size bi ey daha söyleyece im ama...

Rejisör — Söyleyin, söyleyin!

Bayan — E er o kadına rol vermezseniz söyleyim. O kadın var ya... Vallahi billahi sizi haber verecek. Anladınız mı? Ben, sanat a kına... ya., sanat a kı için..

(Prodüktörle kadın polis arasında):

Kadın polis — Beyefendi, ben mükemmel rol yaparım. Canım istedi i zaman hüngür hüngür a larım. Sonra da hiç yoktan katıla katıla gülerim. Hem acıklı rollere gelirim, hem komik rollere...

Prodüktör — Bana ne söyleyecektiniz?

— E er ba rolü bana verirsiniz.. Vereceksiniz de il mi? Ne olur, o kadına vermeyin. Çünkü o...

— Evet?...

— Çünkü o, buraya ba ka ey için geldi.

— Yaaa... Te ekkür ederim. kinize de rol verece im..

— Ah ne iyi, ne iyi!..

B Z M
S O K A İ N
F E N E R

B Z M sokak halkı, milletvekili seçimlerinin dört yılda bir olmasından ikâyetçi. Bir milletvekili torpilimiz mi var, dayımız, arkamız var da ondan mı? Ne gezer...

Soka ımızdan bir milletvekili mi çıkaraca ız? Ne münasebet... Bizim soka a milletvekili ne girer, ne de girse bir daha çıkabilir. İkin otomobili i lemez, tramvay i lemez, vapur i lemez, araba i - lemez, katır bile i lemez. Ileyecek ne varsa bizim sokakta i leyemez. Bu sokaktan geçeyim demeyin, cebinizdeki saat bile i lemez. Hattâ bu büyük e - hirde böyle bir soka ı gören medenî adamın beyni bile i lemez.

Katırın bile i leyemedi i bizim sokaktan, biz i leriz. Takunyeli kızlar, yalınayak çocuklar i ler. Ne yapalım, bizim sokak i te, atsan atılmaz, sat - san satılmaz, i lemeyip de ne yapacaksınız?..

Bizim sokak halkı, imdi boyundan büyük i - lere kalkmı , çizmeden yukarı çıkıyor. Dört yılda bir seçim istemiyor.

— Yahu, dedim, siz küm, seçim kim, millet - vekili kim...

Gel de anlat. Anlarlar mı? Hakları da var, el

bette anlamazlar. Ne olacak, katırın bile i leyeme di i yolda i liyorlar.

— Peki, dedim, dört yılda bir de il de, sekiz yılda bir mi seçim yapılısın?

— Hayır, dediler, daha çabuk, daha sık ...

— ki yılda bir mi?

— Yok canım... Her gece, karanlık bastı mı, milletvekili seçimi de yapılısın...

Eeeh, dedim, sa lam bizim sokak halkı toptan çıldırdı.

Bizim sokak bir acayıptır, hepimizin uçan ku a bile borcumuz var. Evsahipleri evden kovar. Alacaklılar her gün kapıya dayanır. Kapı kanatlarında sütçünün, sucunun, ekmekçinin çakı ile, kalemle, tebe irle çetele yapaca ı bo yer kalmamı tır artık. Ku larla beraber uyanır, ö leye kadar alacak verecek kavgası ederiz. Ö leden ikindiye kadar analar çocuklarını döver. kindiden akama kadar çocuklar birbirini döver Ocakta kavrulan so an kokusu, dedikodulara karı ır. Bu arada kadınlar birbirleriyle, ak amdan sabaha kadar da kocalarıyla kavga ederler. Dünya yüzünde sava bitmi , kimin umurunda... Bizim sokakta sava bitmiyecek.

Uzatmayalım efendim, bizim sokak halkı bu kadar dert, mihnet, gam, kasavet arasında çıldırdı, dedim.

— Yahu arkada lar, hiç her gece seçim olur mu?

benim bildi im gibi de ilmi . Mesele u: Bizim soka ın ba ında bir fener vardır. Yalan söylemesini sevmem. Bizim soka ın ba ında fener yok

tur, fenerin adı vardır. Çünkü camı yok, çerçevesi yok, lâmbası yok, yani bir fenerde olması gereken ne varsa, onların hiç biri yok, yalnız bir demir sı- rık... Ama dil alı kanlı ı, biz ona fener deriz.

Bizim sokakta oturanlar ebenced bu fenerin soka ı aydınlataca ını akıllarına bile getirmemi - lerdir. Kö e ba ına kakılı bu demir kazık bir süs gibi orada durur. Çocukların da e iencesidir. Bu demir kazı ın tepesine bir karga konmaya görsün. Çocukların ta larına hedef olur.

Bu feneri kim yaptı? Bir hayır sahibi mi, bir hayır cemiyeti mi, devlet mi, hükümet mi, bele- diye mi? Orası bizce bilinmez. Ne zaman yapıldı, Nemize gerek... Yalnız, bugün yarın aramızdan eksik olacak bir aya ı çukurda ihtiyarların riva- yetine göre bu fener Sultan Re ad'm tahta çıktı ı gece yanmı . Sonra Me rutiyette de biriki gece yanmı . Sonra Cumhuriyet ilân olundu u zaman yanıp yanmadı ı pek belli de il. Bir kısmı yandı, bir kısmı yanmadı diyor.

imdi bir de bizim sokak halkını dinleyelim. Bir ihtiyar,

— Hani, dedi, bir seçim olmu tu ya geçenler- de... te o günkü bizim fenere cam, çerçeve takıl- dı, lâmba kondu, o gece havagazı yandı. Soka ımız enlendi. O gün bugündür de yandı ı yok.

Meseleyi çok ükür anlayabildim. Bizim so- kaktaki fenerin yanabilmesi için, bizim sokak hal- kı, seçimlerin her gece, karanlıklar basınca yapıl- masını istiyor. Do rusu ben de hak verdim.

(1946 da Markopa a'da çıkmı tır).

www.cizgiliforum.com
engine1

78 S A N T M L K

A R S A

K E S !

KAÇ gecedir uykusuzdum. Çok çalı maktan sinirlerim bozulmu , uykum var ama bitür lü uyuyamıyorum..

Sinir doktoruna gittim.

— Günde kaç saat çalı ıyorsun? dedi.

— Onaltı ile yirmi saat arası, dedim.
nanmadı.

— Yorgunsun, dedi, neden bu kadar çalı ıyorsun?

Cevap yerine içimden herife sövmek geldi. Bu da lâf mı yâni?.. Keyfimden çalı mıyorum ya... Sinir yatı tırıcı ilâçlar, uyku hapları verdi. Hiç biri yaramadı. Yata a uzanıyorum, tam dalacakken, biriken üç aylık ev kirası aklıma geliyor. Ondan sonra uyuyabilersen uyu.

Ba lıyorum hesaplara... 360... yirmibe ini çıkar., sıfırdan be çıkmaz, altıdan bir alırsız, veririz, eder on... ondan be çıkarsa be kalır. Dörtten iki çıkarsa iki kalır.. Üç a a 1.. 325... 96 daha... Be , altı daha onbir.. Bire bir, elde var bir.

Hesabı aklımdan do rultamaymca, hadi yaktan fırlıyorum. Bu sefer kâ ıt üstünde hesapla

ra ba lıyorum. Bir uyku hâpı daha alıyorum. Uykum gelir gibi olunca yata a uzanıyorum. Tam da lacakkeeen, ayda 10 lira koysam bir kenara diyorum, yılda ne eder?.. u ev kirası öldürüyor beni.. Ba ımızı sokacak bir dam sahibi olamadık u dünyada.

Bütün bir hafta, be saat ya uyudum, ya uyu-
madım. Uykusuz geçen döndürcü günün gecesi artık duracak halim kalmadı. Elime gazeteyi aldım. Okurken uyumak istiyordum.

Birinci sayfada bir havadis gördüm: «Taksim' de bir arsa 4 milyon liraya satıldı.»

Dört milyon lira... Arsa 1624 metre kare imi .. Dört milyonu 1624'e bölmeye kalktım. Hesapsız adam oldu um halde hesaba çok meraklıyım. Arsanın metre karesi, 2500 liraya geliyor.

Acaba, dedim kendi kendime, ben bu arsayı almaya kalksaydım... Ha?... Dört milyon lira. Ben ne kazanıyorum ayda?.. Be yüz.

Karım geldi,

— Uyu ana artık!., diye yalvarmaya ba ladı.

• —ı Git ba ımdan; görmüyor musun, hesap yapıyorum!., diye tersledim.

Ayda be yüz... Di imi sıkısam sıkısam, ne birik tirebilirim? Hiç bi ey biriktiremem ya.. Neyse... Her ay yüz liracık bir kenara koysam, yılda eder 1200 lira. On yılda 12000, yüz yılda 120.000 lira!.. Bin yıl daha ya asam, her ay da di imden tırnaımdan 100 liracık arttırsam, 1 milyon ikiyüz bin lira. Yine hesap yok.

Ne olursa olsun, bu arsayı almaya niyet ettim. Horozlar ötmeye ba ladı.

Bende bu hesap merakı eskidir. Lisedeyken de, hiç durmadan, yemeden, içmeden ko sam, aya, güne e, merihe kaç milyon yılda gidebilece imi hesaplardım.

Yaptı ım hesaplara göre; güne e yürüyerek gitmek, bu arsayı satın almaktan daha kolaydı.

Sabah oldu, ben hâlâ hesabın içinden çıkamadım.

Üçbin yıl ya asam bile olmuyor. Bu sefer hesabı de i tirdim. Ayda kazandı ım be yüz liraya hiç dokunmasam, hepsini biriktirsem... Ne olur? Hesap kitap, tam 666 yıl daha ya amam, çalı mam gerekiyor. Bu hesap da olmadı. Üstüste iki uyku hapı daha aldım, yata a uzandım. Aklım fikrim arsada oldu u için gözüme uyku girmiyor ki... Tekrar kalktım.

Günde 16 saat yerine 24 saat çalı ıp aylık kazancımı bin liraya çıkarsâm, bunun da bir kuruna dokunmadan biriktirsem. Efendime söyleyeyim, bu arsayı almak için, bu tarihten sonra 333 yıl daha ya amam gerekli...

Kızım yalvarmaya ba ladı:

— Babacı ım, uyu ana!.. Ne olur...

— Defol!., diye onu payladım.

Arsayı alamazsam uyuyamıyacağım. Bu sefer hesabı ters yandan tuttum. Ayda kaç bin lira kazanmalıyım, kaç bin lira biriktirmeliyim ki, bu arsayı satın alabileyim? Ayda 2 bin lira biriktirsem 167 yıl ya amam gerekli.

Hay Allah cezasını versin!.. Bitürlü arsayı alamıyorum.

Kendikendime,

—• Bak, bu arsayı alanlar da insan, diyorum, çalı mı , kazanmı , i ten artmaz di ten artar, demi ... Hayır, hem i ten, hem di ten artar demi ... Oooofff!.. Ne demi se demi i te! Dört milyonu saymı , almı arsayı...

— Bir hap daha alır mısın?

Bir uyku hapi daha yutuyorum. Midem ecza dolabına döndü.

— Hadi, n'oolursun uyu canım!

— Gidin ba ımdan be!..

Peki, bu dört milyonu sayan adam, bu parayı nasıl kazandı? Haydi al sana yeni bir hesap daha... Arsaya dört milyon verdi ine göre, geriye en az bir dört milyonu daha kalmı tır, sekiz milyon...

Bu adam necidir?.. Baremde en yüksek dereceli memur olsa, ayda alsa alsa 1500 lira alır. Dört milyonu biriktirmesi için, maa ına hiç dokunmadan, 276 yıl, maa alması gerekir.

Hay Allah kahretsin, kafam çatlayacak. Bu adam, olsa olsa doktor olur. Doktorlar çok kazanır. Her muayeneden otuz lira alsa...

— Sabah oldu, birazcık yat..

— Kafamı karı tırmayın diyorum size!..

Günde on ki i muayene etse, üçyüz lira eder. Ayda dokuzbin... Bunun altı binini bir kenara koy-sa... Bir doktorun bu arsayı alabilmesi için, 67 yıl doktorluk etmesi gerekir... Hayır, bu arsanın sahibi doktor da olamaz. Tüccar olsa, her ay ortalama onbin kazansa... olmuyor be!

— Be inci gecedir uykusuzsun... Biraz uzan, belki uyursun.

Ba ımı yastı a koyuyorum, gözlerimi yumuyo

rum. Uyuyabilirsen uyu.. Hah, buldum. Bir insan randevu evi i letse... Elinde fıstık gibi be kız sermayesi olsa. Her kız günde yüz kâ ıt getirse, be kere yüz, be yüz... Otuz kere be yüz, ayda onbe bin... Kirası, masrafı, harcı, elde kalır diyelim ki, on bin. Yılda yüzyirmi bin... Otuz yılda... Tuh, Allah kahretsin, randevuculuk bile yapsam yine arsayı alamıyorum.

Kaçakçılık yapsam... Bu dü ünçe uygun geliyor, yataktan fırlıyorum. Hesap kitap, bu da olmuyor.

Kafamda yeni bir dü ünçe im ek gibi çıktı. Ceplerimi karı tırdım, on iki buçuk lira var.

— Sizde ne kadar var?..

Karımdan be , çocuklardan iki lira çıktı. Eder hepsi ondokuzbuçuk lira... art de il arsanın hepsini almak, paramın yetti i kadarını alırım. Arsanın metre karesi 2500 lira oldu una göre, bir metre kare alamam. Desimetre karesi 25 lira eder. Desimetre karesini de alamıyorum. Santimetre karesi eder 25 kuru . Bende var, ondokuzbuçuk lira... Cebimdeki parayla 78 santimetre kare arsa alabilirim. Saate baktım, sabaha daha iki saat var. Sabah erkenden giderim,

— Kes, surdan bana 78 santimetrelik bir arsa!... derim,.

Evdekiler yalvarmaya ba ladılar:

— Haydi uyu.. Biraz uyu!..

78 santimetre karelik toprak.. Ebedi uykuma yatmak için uzansam, kendi arsama sı amıyorum, bacaklarımı, kom unun ebedî istirahatgâhma giri

yor. Arsayı alıp, ayakta durmaktan ba ka çare yok..

Karıma, çocuklara,

— Size yer yok, dedim. Size yer yok.. Ben kendime, bu dünyada ancak ayaklarımı basacak bir toprak parçası buldum. Hadi defolun!.. Siz de kendi bânızın çaresine bakın!..

— Uykusuzluk bânâ vurdu!., diye söylenerék, korkuyla çekildiler.

Size de salık veririm; u dört milyonu nasıl kazanabilece inizi, kaç santimlik arsa alabilece inizi, bir de siz hesaplayın. Sonra leblebi gibi uyku hâpı yutarsanız. Ve.. Akıl hastanesinin 8 numaralı ko u unda sizinle buluruz. Ben kapının yanındaki yatakta yatıyorum.

GEL DE ANLAT

*Yollar tamir edildi i için dolmu
arabaları, genelevlerin bulundu u
sokaktan geçiyordu.*

SOFÖR'ün yanında onbir, oniki ya larında bir erkek çocuk vardı. Ben de çocu un yanma oturdum. Arkada bir erkek, bir genç ve bir ya lı kadınla bir de küçük kız çocu u var. Konu malarından bu dört ki inin bir aile oldukları anlaşıyor; baba, anne, iki çocuk ve büyük anne... ki çocuk da çok meraklı. Kız, durmadan soruyor. O lan kendisine söz sırası gelmeyince kızıyor. O da geriye dönüp, «Baba u ne, bu ne?» diye durmadan soruyor.

Taksim'den araba sa a saptı, ara sokaklardan geçiyoruz. Bir ara sokak daha... Derken efendim, o soka a girmiyelim mi? Hani, u sokak canım... Herkes bilir de adını söylemek istemez. Kadınların geçmedi i, evli erkeklerin geçmek isteyip geçemedi i, yada gizli gizli geçtikleri, bekârlann geçmek istemedikleri halde, geçtikleri sokak... te o sokak... Evlerin önü tıklım tıklım.

Erkek yolcu çok kötü kızdı. oföre çıkı tı:
— Gececek ba ka yol bulamadın mı?
oför, adamdan daha çok kızdı:

— Ne yapalım? Biz isteyerek mi geçiyoruz yâ-ni?.. Allah Allah... Bütün yolcular da sorar: Buradan niye geçiyor mu uz? Keyfimden...

Bu sefer kadın, kocasına sordu:

— Ne var bu sokakta Bey?

Adam ba ını iki yana sallayıp «Lahavle» çekiyor.

— Ne var Bey, söylesene canım...

oför durmuyor ki, boyuna söyleniyor:

— Belediye öbür yolları tamir ediyor i te... Trafik polisi, arabaların ba ka yollardan geçmesini yasak etti. Gazeteler cayır cayır yazdı okumadınız mı? Arabalar buradan geçecek.

Adam,

— Anladık, yeter! dedi.

Yol dar bir yandan, kalabalık bir yandan, önde de bir tıkanıklık var, bindi imiz araba takıldı kaldı. ki metre gidiyoruz, be dakika duruyoruz, yine iki üç metre gidiyoruz, yine be dakika...

Bu sefer ihtiyar kadın damadına soruyor:

— Ne var o lum bu sokakta? Bi ey mi var?

Adam,

— Hey Yarabbi, gel de anlat... diye söyleniyor. Görmüyor musun anne, daha ne olacak? Bi ey de il, çok ey var.

«nsen inilmez, daha kötü» diyor adam. «Öyle de bir yere geldik durduk ki...»

— Yahu sür unu!

— Nasıl süreyim beyim, uçayım mı? Önü tıkalı, ardı tıkalı.

5 numaralı evin önünde durmu uz. Kapıdakiler, delikten içerdekilerini gözetlemek için birbirini itiyorlar.

Genç kadın,
— Burada pazar var galiba, diyor.
— Demek per embe pazarı burada kuruluyor
mu ...

Genç kadın,
— Bir per embe pazarı da bizim orada kurulu-
yor, diyor.

Adama bakıyorum, boncuk boncuk terlemi .
Bu sırada kadın galiba evin tabelâsını okumu :

— Aaaa! diye bir çı lık atıyor.

Kocası,

I— Aaaa ya, diyor, â, ya... imdi anladınız mı
neresiyimi !.

Kız çocu u, büsbütün meraklanıp,

— Ne var Anne? Bi ey mi oldu? diye soruyor.

— Hiç.. Hiç kızım.

Kadının yüzü kıpkırmızı olmu .

ki metre daha ilerliyoruz. Önünde durdu u-
muz evden bir adam, yarı yarıya kapı önünde to-
parlanarak merdivenlerden iniyor. Kalabalık evin
kapısına hurra ediyor. Ba ırıyorlar:

— Aç ulan!..

— Açsana be!..

Adamın korktu u ba ına geliyor. Durmadan
her eyi soran o lan,

— Baba, ne yapıyorlar burada? diyor.

Adam,

— Okul, o lum, diye cevap veriyor.

— Amma kalabalık okul Baba... Ne okulu Ba-
ba?

— Gel de anlat... Okul i te. Basbaya ı okul.
Galiba sanat okulu.

www.cizgiliforum.com
engine1

Bu sefer kız,

— Amma da büyük ö renciler var Baba bu okulda, diyor. Bıyıklı bıyıklı adamlar.

O lan,

— Ama küçükleri de var, diyor. Baba, ben büyüyünce bu okula giderim.

Annesi,

— Sus! diye paylıyor, oför efendi hadisine canım!

— Önümüz tıkalı bayan.

O lan,

— Neden? Ben okumıyacak mıyım? Ben bu okulu isterim! diye tutturuyor.

Bu sırada evin birinin kapısı aralanıyor. Çocuklar içerdeki kadınları görüyorlar.

— Aaa, kızlar da var mı . Anne, büyüyünce ben de bu okula gelece im.

— A zını kapa sen! Terbiyesiz!

•— Neye Anne?

kiüş metre daha ilerliyoruz. Önünde durdu umuz evin kapısından i man bir kadın çıkıyor. Eli belinde, eve yüklenenlere avazı çıktı ı kadar ba ırıyor:

— Lan hergeleler! Patladınız mı bel.. Be da-kika bekle eniz geberir misiniz?

Çocuklar durmadan soruyorlar:

— Baba, bu kadın ö retmen mi?

— Amma da azarlıyor koca adamları...

Hâlâ i in farkında olmayan ya lı kadın,

— Ayol bu ne biçim mektep böyle, diyor. Kos-koca karılar... Aaaa desturun, hiç böyle mektep görmedim. Üniversite midir, nedir? Burası ne üniversitesi?

htiyar kadının damadı, arabada oturup oturup kalkıyor.

— Gel de anlat, gel de anlat., diye söylenip duruyor.

Genç kadın, annesinin kula ına, bu sokanın hangi sokak oldu unu söyler söylemez, kocakarı barbar ba ırıyor:

— oför efendi, ayıp de il mi sana? Dön çabuk, çabuk diyorum,. Ayol u rezillere bak bir kere, sokak ortasında durmu pazarlık ediyorlar.

— Sus anne!..

— Susulur mu imi ? Herkesin namusu var ayol...

Araba biraz daha ilerliyor. Kız çocu u evlerden birinin açık kapısından içerideki yarı soyunuk kadınları görünce,

— Haminne, anladım ben, diyor. Burası bale okulu...

O lan düzeltiyor:

— Bale male de il be! Jimnastik okulu. De il mi Baba?

Baba, ne diyece ini a ırmı . Kocakarı,

— nelim!., diye tutturuyor.

Damadı,

— Anne sus! diye durmadan paylıyor. Nereye ineceksin baksana, sa sol hep o evlerden...

Araba birkaç metre dalıa gidiyor. Soldaki evlerden bir kadın fırlıyor, kapıya yüklenen kalabalı a,

— Kuyru a girin ulan! Kuyru a girmeyeni namussuzum içeri almam!, diye ba ırıyor.

— Baba, amma da sert ö retmen. Bu ba ö -
retmen galiba..

— Haydi be... Ona ba ö retmen demezler.

— Ya ne derler?

— Müdür derler.

— Susun çocuklar!..

— Baba, bu koca adamları neye sıraya soku-
yorlar?

Kızın sorusuna a abeyisi cevap veriyor:

— Görmüyor musun, imtihana girecekler.
Koskoca adamlar korkudan titriyorlar. Bak u ada-
ma, imtihanını verememi galiba, ne biçim dü ü-
nüyor...

Araba ba ka bir evin önüne geliyor. Demir ka-
pının telli küçük penceresinden kart bir kadın se-
si di arıya sesleniyor:

— Sıra kimde? ki ki i...

Kız,

— Baba, yazılı imtihan mı? diye soruyor.

Baba, kendi kendine,

—< Gel de anlat!., diye söyleniyor.

Araba o sokaktan çıkıyor. O lan çocu u.

—ı Ben bu okula gidece im! diyor.

Kız,

— Seni alırlar mı? diyor. Liseden sonra alı-
yorlar oraya.

— Haydi be!.. Görmedin mi? diyor o lan, or-
ta okul çocukları da vardı. mtihanı verdikten son-
ra, neye almasınlar?

— Baba, sen bu okula gittin mi?

Adam mendiliyle alnındaki terleri siliyor...

— Susun artık, yeter! diye çocukları paylıyor.

**ELEKTRİK
DİRENE
BAĞLANAN
ADAM**

NG LTERE'nin bir ehrinde polisler, sokak
lâmbalarından birinin direne sıkışıkya
bağlı bir adam bulmu lar. Bu adam kim? Kim ol-
du unu size söylemiyece im. Ama olayı sanki s-
tanbul'da olmu gibi dü ünün.

— İ Sen kimsin?

Cevap yok. Bekçi düdü e asılır, pırrrr!.. Dü-
dükler birbirine karır.

Bekçi,

- — Dire e bir adam ba lamı lar, der.

Polis sorar: ¹

— Kim ba lamı ?

— Bilmem!

— Çözelim mi?

— Yooo... dokunma! Belki savcı gelir, bakar.

Komisere haber verelim. Herif ölmü mü?

— Bilmem. Gözleri fıldır fıldır.

Polis, elektrik direne bağı adama sorar:

— Hem erim, kimsin sen?

Cevap yok...

Komisere haber verirler. Komiser, emniyet
müdürlü ü nöbetçi âmirine telefon eder. Nöbetçi
âmiri,

— Karakola getirin, hüviyetini tesbit edin. Ama dikkat edin, belki casustur, kaçır der.

Elektrik dire ine ba lı adamı çözerler, karakola getirirler.

imdi, tekrar ngiltere'ye dönelim. ki polis, elektrik dire ine ba lı adamı görünce hemen çözerler.

— Adınız ne?

— Adım Amold Maching.

ki polis saygıyla e ilirler. Bu adı çok duymu lardır. Polisin biri sorar:

— Büyük heykeltra Arnold Maching mi?

— Evet, heykelciyim...

Öbür polis sorar:

— ngiliz Krallık Akademisi üyesi Arnold Maching?

— Evet, Akedemi üyesiyim.

— Sör, karakola kadar gelebilir misiniz? Yoksa sizi bir arabayla evinize mi bırakalım?

— Karakola gelirim.

Ünlü ngiliz heykeltra ı ve ngiliz Akademi üyesi Arnold Maching gazetelerin yazdı ına göre i te böylece karakola gitmi tir.

Gelelim bize... Dire e ba lı adamı polisle bekçi çözerler.

— Yürü karakola!

Adam önde, polisle bekçi arkasından karakola giderler. Komiser sorar:

— Adın ne?

Bizde akademi ve akademi üyesi olmadı ına göre, diyelim ki, bu adam kendi memleketimizin ünlü heykeltra lanndan biridir.

— Sana soruyorum, adın ne?

—• Hikmet efendim.

— Ne i yaparsın?

— Heykeltra ım.

— Nesin?..

— Heykeltra ım.

—< Yani ne yaparsın?

— Heykel yaparım.

— Ne heykeli?

— nsan, hayvan... Ne olsa...

Biraz yoruldunuz ama, tekrar ngiltereye dönelim. Çünkü ngilteredeki olay gerçekten olmuştur. stanbuldakini ona benzeterek ben uyduruyorum.

ngiliz komiseri heykeltra Arnol Maching'i oturtur.

— Sör,' sizi elektrik dire ine kim ba ladı? Haydutlar mı?

— Hayır.

— Dü manlarınız mı?

—• Hayır... Karım ba ladı.

— Nasıl? Misis Maching mi dediniz?

— Evet...

— O saygı de er leydi?.. a ıllacak ey!..

—• Bunda a ıllacak hiçbi ey yok bay komiser. Çünkü beni elektrik dire ine ba lamasını karımdan kendim rica etmi tim!

—• Pekiy ama neden Mister Arnold Maching?

Ünlü ngiliz heykeltra ımın cevabını almadan tekrar stanbul'a dönelim. Bizim komiser heykeltra Hikmet'e sorar:

— Seni kim ba ladı dire e? Hırsızlar mı?

— Hayır.
— Paranı soymak için mi?
— Param, yok ki soysunlar.
— Dü manların mı?
— Ben kimim ki dü manım olsun!..
— Pekiy kim ba ladı, söylesene?
— Karım.
— Vay anasını! Dünyada ne karılar var be!..
Karın seni ba ka bir erkekle beraber mi ba ladı?
— Hayır. Yalnız ba ına.
— Bir kadın, bir erke i yalnız basma dire e
ba layabilir mi?
— Ben sesimi çıkarmadım.
• — Vay kılıbık herif!..
— Beni dire e ba lamasını karımdan kendim
rica etmi tim.

Komiserin ciddiyeti birden çözülür. Komiser
de, polisler de kahkahalarla gülmeye ba larlar. Er-
tesi gün gazetelerde öyle bir polis haberi çıkar.

ZAL M B R KADIN

«Dün ehrimizde e ine az rastlanır, bir hâdis
cereyan etmi , Sadist ruhlu bir kadın, kocasını
çama ır ipiyle gece sabaha kar ı bir sokak lâmba-
sının dire ine ba lamı tır. Hâdisenin tafsilâtını
üçüncü sayfamızda okuyacaksınız. Yukarıdaki fo-
to rafta kocasını iple ba layan canavar ruhlu ka-
dınla, dire e çama ır ipiyle ba lanan adamın mut-
lu evlilik günlerinden bir hâtra görüyorsunuz».

Yine ngiltere'ye dönelim. Nerede kalmı tık?
ngiliz komiseri heykeltra a, neden karısına ken

di ini elektrik dire ine ba lattı ını sormu tu.
Mister Amold Maching'in verdi i cevap aynen
udur:

— Bay komiser, ben bir sanatçıyım. Çirkinliklerden gözüm rahatsız olur. Hele bu çirkinlik, kendi ehrimde olursa hiç dayanamam. Benim bir sanatçı olarak ödevim, hem erilerimin güzel biçimler, renkler içinde ya amalarına yardım etmektir. Oysa Stockon Trent ehri belediyesi çok zevksiz, ahenksiz, biçimsiz elektrik direkleri dikti. Yıkılan eski direkler ehri havasına uygundu. Bu yeni direkler, ehrimizin yollarına, yapılarına, anıtlarına uymuyor. Gazetelerde, dergilerde yazdım, anlattım, belediye beni dinlemedi. Belediyenin, eskilerini yıktırıp yeni dikti i biçimsiz, çirkin direkleri hem erilerime lâyük görmedim. Bu zevksizli i protesto için de, karıma rica ettim, kendimi bu yeni direklerden birine ba lattım.

Haydi buyurun stanbul'a. Komiser heykel tra a soruyor:

— Senin aklından zorun mu var? nsan kendisini, sokak lâmbasının dire ine ba latır mı? Delimisin sen?

— Deli de ilim.

— Deli de ilsen, ne diye kendini karma ba - lattın?

— Müsaade ederseniz anlatayım.

— Anlat bakalım.

— Efendim bu stanbul ehri bendenizi rahatsız ediyor..

— Allah Allah... Herkes stanbul için can atı

yor be! Sen stanbul'u be enmiyorsan çek arabasını git! Neymi seni rahatsız eden?

— Yapıların biçimleri... Ölçsüzlükleri... Bir gecekondu, yanında dokuz katlı apartıman... Sonra o pis renkler... Daracık sokaklar, berbat kaldırımlar. Hangi birini anlatayım?...

— ı una bak yahu!.. Sen n e karı ıyorsun, Belediye Ba kanı mısın? , ,

— Efendim, gözlerim rahatsız oluyor.

— Hımm... Anla ıldı... Seni elektrik dire ine de il, ba ka bir yere ba lamalı. Sülüman Bey, yaz bu adamın evrakını, bir zabıt tut, bunu aidiyeti cihetiyle adlî tıbbı mü ahedeye gönderelim.

imdi ngilteredeyiz. Ünlü helkeltra , ngiliz Kraliyet Akademisi üyesi Arnold Maching'in protostosu yerinde ve haklı görülmü , eski elektrik direkleri yerlerine konmu tur.

Bizde? Bizde mi? Bizde böyle eyler olmaz. Ne heykeltra m gözü rahatsız olur, ne de kendisini elektrik dire ine ba latır. Pekiy ama sorguya çekilen heykeltra a ne oldu? Onu da bir küçük gazete havadisinde ö renebiliriz:

B R DEL YAKALANDI

« ehrs biçimsizli inden gözlerinin rahatsız oldu unu iddia eden bir adam, gece yarısı kendisini karısı eliyle elektrik dire ine ba latmı tır. Polisler tarafından yakalanan adam, adlî tıbbı mü ahede altında tutulduktan sonra deli oldu u anla ılarak akıl hastahanesine yatırılmı tır».

www.cizgiliforum.com
engine1

YA BUNLAR
NEREL ?

Beni tanımazsanız bile, raconumdan Kasım pa a'lı oldu umu anlamı sınızdır. Ben o zaman Tersanede kaynakçı çıraklı ı yapardım. Üçbucuk lira haftalık alırdım. Üçbuçuk lira ne demek? Yersin yersin, bitiremezsin.

Cumartesi geceleri, Beyo lu Balıkpazarında ki Cumhuriyet meyhanesine gittin mi, bir papele birinci sınıf sarho olurdun.

Biz «Yahya Kâhya» da bostanın kar ısındaki evde otururduk. Tek ba ımıza de il, bu iki katlı evde be aileydik. Evin içinde hangi kapıyı açsan, içerisi komple...

Benim ilk a kım, bu evde uyandı. Sevgilim, onaltısında varyoktu. kibuçuk lira haftalıkla bir kutucunun yanında çalı ır, mukavva kıvrır, sonra da yapı tırır, kutu yapardı. Adı Zübeyde... Hayatımda Zübeyde'ninkiler gibi duda a rastlamadım. Onun dudakları bana ısmarlama gibi gelirdi. Gözlerimi ba lasalar, teker teker bin kadın öp sem, içlerinden hangisinin Zübeyde oldu unu hemen anlardım.

Zübeyde'nin dudakları çikolata kokardı. Neden biliyor musunuz? O zamanlar imdiki rujlar

mı yoktu, yoksa vardı da biz mi bilmezdik, bilemem.. Zübeydem, dudaklarına çikolata ambalajlarının kırmızı kâ ıtlarından sürer, dudaklarını onlarla boyardı. Rengi ona, tadı bana yarardı.

Zübeyde'ler, evin alt katında bizim oturdu umuz odanın kar ısındaki odada, babası, annesi, iki karde i, oturlardı. Evin, yâni odanın kirası çok geldi i için, ba ka bir yere ta ındılar. Bir daha Zübeyde'mi göremedim. Ama dudaklarının tadı dama ımda kaldı. Duda ı duda ıma o kadar uygun ba ka bir kadın görmedim. Yooo... Bir tane daha gördüm. Bakın nasıl oldu?

Bütün hayatımda, haddim olmayarak, bir kere yüksek sosyeteye girebilmi tim. Hem de yüksek sosyetenin en civcivli yerine... E er kaynakçılıkta kalsaymı ım çok iyi olacaktı . O zaman ben de yüksek sosyeteden biri olacaktı ım. Çünkü o zamanki ırak arkadaş larımın hepsi adam oldu. çlerinde otomobilsizi, apartımansızı yok,.

Tersanede bir memur, babamın zihnine girdi,

• — Sen bu çocu u ziyan ediyorsun, bu çocukta cevher var, ille de bunu okut da adam et! diye tutturdu.

imdi o adamı bulsam, çi çi yerim. Bütün çektiklerimin sebebi i te o adamdır. Bende de suç var. Lisenin onuncu sınıfına kadar okudum. Ondan sonra sürün Ailah sürün... Gazetelerde muhahhlik yaptım, ticarethanelerde kâtiplik ettim, bir ara Postahane önünde dolma kalem sattım. Boyamadı ım boya kalmadı. Sonra da çıkar yolu, yirmibe yıl geç de olsa, kaynakçı ıraklı ına dönmekte buldum.

Bizim usta, yüksek sosyetenin üçü ünden cücü üne toplantı yeri olan bir kulüp binasının kalorifer tamiri üzerine almıştı. Be i çi çalı tırıyorlardı. Geceleri de kulüp bahçesindeki lojmanda kalıyorlardı. Ben ötedenberi, adını duyup bitür lü kendini göremedi im bu yüksek sosyete me rak ederdim. Sanki bu yüksek sosyeteliler üç kulaklı, iki a ızlı, dört gözlü acıip yaratıklar mı gibi gelirdi bana. Baladım bunları incelemeye. Geceleri giyinir, ku anır, kenardan kö eden aralarına karı ırdım. Uzakta durdu um için, hiç biri benim onlara yabancı oldu umu anlamı yordu. Bunların hepsi de birbirinden ilgi çekici insanlardı. Giyimleri, ku amları, sözleri, konu maları, her bi eyleri ba ka.. Orada gördüklerimden yalnız birini size anlataca ım. Kar ı kar ıya geldiler mi, çok nâziktirler, birbirlerinin arkasından da söylemedik söz bırakmazlar. Birbirlerini gördüler mi, erkek olsun, kadın olsun, öyle konu urlar:

— Aman efendim, o ne cici çanta öyle!.. Nereli o çanta?

— Parisli efendim.

— Ne ık iskarpin onlar Hamfendi! skarpinleriniz nereli?

— Londralı efendim.

İlk zamanlar bir çantanın Parisli, iskarpinlerin Londralı olmasının ne demeye geldi ini anlayamazdım. Sonra sonra, Parisli çantanın, Paris malı, oradan alınmı demek oldu unu ö rendim. Kim kimi görse aynı eyleri sorardı:

— Aman beyefendi, ne hârika kravatınız var. Nereli o kravat?

— Kara i'li. Sizin gömlek de pek Ho . Nereli?

— New York'lu. Ay bu kol dü melerinizi ilk görüyorum. Pek güzel eyler.

— Romalı'dır efendim.

Bunlar, yüksek sosyetenin parolası yerine geçen lâflardı. Bir insan yüksek sosyeteden mi, değil mi, bu soru turmalardan, verilen cevaplardan anla ılırdı.

Kulüpteki kadınlar içinde Tülin adındaki kadını gözüme kestirdim. Ama benim bunda suçum yok. Kısmet kendili inden aya ıma geldi. Yoksa yüksek sosyeteden bir varlık için böyle eyler dü ünmek kim, ben kim...

Kulüpte balo verilmi ti. A ustos ayında olduğumuz için, herkes dı arda, kulübün sık a açıklı bahçesindeydi. Ben aydınlı a, a açların dallarına asılı renk renk lâmbalara sokulmadan, yüksek sosyete bilgimi az daha ilerletmek için kuytularda, dola ıyor, her a acın dibinde, her kuytuda ki fısıltıları, iniltileri, mırıltıları dinliyordum. Ya va ça deniz kıyısına inerken, bir kavga duydum, bir aile kavgası... Seslerinden Tülin'le kocası olduklarını tanıdım. Kocas ı Tülin'e çıkı ıyordu:

— Ticarî refîmi, itibarımı, kredimi iki paralık ettin. Beni aldatıyorsun, hiç olmazsa sermayesi benden yüksek birisiyle aldat. Benim yalnız döner sermayemin bir milyondan çok olduğunu biliyorsun. Daha dün i hayatına atılmı , eline birkaç yüzbin lira geçince, gözü kararmı bir adamla beni kandırmaya utanmıyor musun?

Tülin, içini çekerek,

— Beni kandırdı, dedi. Beni be milyon lira sermayem var, diye kandırdı.

— Vay erefsiz herif vay!. Dünyada ne ah-lâksızlar var be! Sen herkesi kocan gibi sanıyor-sun. Zavallı bir kadını, sermayesini yüksek göste-rerek kandırmaya utanmıyorlar.

Tülin, kandırılmı zavallı bir kadın sesiyle konu tu:

— Be milyonum var ama, dedi, o ey bey var ya, o da akrabasıymı . Yalnız onu tanımak onmil-yon eder, dedi.

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Tülin,

— Bereket çabuk haber verdin kocacı ım, de-di. Yoksa kimbilir daha kaç kere beni kandırarak-tı namussuz herif...

Kocası,

— Ben yutar mıyım? dedi. Benim gözüm-den kaçır mı ulan? Hemen çaktım.

— Çok kurnazsın. Ama vallahi kocacı ım, o kadar çok kandırmadı.

— onun sayısında de il yavrum, duyulma-sında. Senin, benden az sermayeli bir adamla be-ni kandırdı ın piyasada duyulursa, herkes beni iflâs ediyor sanır... Bankalar krediyi keser. Ben i te asıl bundan korkuyorum. Yoksa seni üzer miyim hiç?

Tülin bu sefer kocasına çıkı maya ba ladı:

— Ama suç hep senin...

— Neden?

— Ben herkesin sermayesini, ticarî itibarı-nın ne kadar oldu unu nereden bileyim? Sen ba

na, u u kadar, bu bu kadar, zengindir diye anlatmadın ki...

— Do ru. Bak, imdi anlatayım, aklında tut...

Kocası, Tülin'e sayıp dökmeye başladı. En sonra,

— Ahmet Kabalak var ya, dedi. Herif o kadar zengindir ki, isterse bütün bu kulüpte kaç ki i varsa, hepimizi gözü kapalı satın alabilir.

— Onu hiç görmedim, tanımıyorum.

— Bir fırsat çıkarsa tanı tırırım. Ahmet Kabalak'ı çok yakından tanımalısın karıcı ım.

Yine kısa bir sessizlik oldu. Sonra, kocası,

— Tülin yavrum, dedi. Sen imdi oyun salonuna git. Çok yüksek oyna ki, herkes benim iflâs etmedi imi anlasın. Hakkımda, çıkan dedikoduyu ba ka türlü önleyemeyiz. Yaptı ın bu hatâyı tamir etmelisin.

— Peki kocacı ım. Hemen tamir ederim.

— Ticarî itibarımın yüksekli ini göstermek için, en a a ı, oyunda onbin lira kaybetmelisin. Anladın mı? Kaybettikten sonra da, hiçbir ey olmamı gibi güler, dans edersin. Hadi karıcı ım.

Tülin, kocasından ayrılınca ben de arkasından yürüdüm. A açların arasından geçtim. Birden önüne çıkınca,

— Ayl., diye küçük bir çı lık attı.

— Korktunuz mu Hamfendi? dedim.

— Aman, çok korktum.

— Sizi korkuttu um için çok üzgünüm. Affedersiniz. Zannedersem bu vesileyle stanbul'un en güzel kadınıyla tanı mak erefine nail oluyorum.

Yüksek sosyetenin bu raconlarını orada öğrenmi tim. Bir kadınla tanışır tanışmaz, saçından, kalçasından, topu una kadar öveceksin. Hele kocasının yanında översen, daha sosyetik (!) bir hareket olur. Kadın kocasına «bak ben ne malım anla!», kocası da «bakın, benim ne malım, var!» demi olur, ikisinin de koltukları kabarır, i erler.

Tülin,

— İltifat ediyorsunuz efendim, dedi.

— Yooo... Vallahi iltifat de il, güzelli iniz herkesin dilinde. Affedersiniz, kendimi tanıtmayı unuttum: Ben Ahmet Kabalak.

Tülin, bir sersemledi, sarsıldı:

— Yaaaa!.. Demek sizsiniz?

— Evet... Hava ne kadar güzel Hamfendi...

ı— Evet... Hakikaten. Ben kalabalıktan hiç ho lanmıyorum.

— Ne kadar birbirimize benziyoruz. Ruhlarımız bir... Çok çabuk anla aca ımızı ümit ediyorum.

Benim umdu umdan daha çabuk anla tık. Yirmi dakika bile geçmeden Tülin'in odasındaydık. Benim yüksek sosyeteden olmadı ımı anlamasın diye, hep yüksek sosyete dillleri döküyordum:

— Aman Tülin Hamfendi, Çantanız pek ık. .Nereli?

— Parisli!..

Tülin çantasını atmı tı.

—İ Kap'mız fevkalâde güzel, bu kap nereli?

— Londralı!..

Tülin kap'mı da çıkarmı tı.

—• Bu harikulade kostüm nereli?

— Viyanalı!

Tülin üstündekini de çıkarmı tı.

— Ya bu cici iskarpinler nereli?

— Madritli!

skarpinler de çıktı.

— Aman bu hârika kombinezon, nereli bu?

— Beyrutlu!

— Ya bu çoraplar?

— Onlar da Beyrutlu.

— Bu korse nereli ekerim?

— Berlinli!

— Bu sutyenler nereli yavrum?

— Romalı!

Dudak duda a gelince, kendimi kaybettim.

Bu dudak ba ka dudaktı.

— Ulan, hiç numara yapma, tanıdım! diye
ba ırdım. Bu dudaklar Kasımpa a'n...

Kıkırdadı:

— Ben de seni tanıdım, dedi. Bu öpü , Kasım-
pa a öpü ü... Buradaki heriflerin hiç biri böyle
öpmesini beceremez.

Kasımpa alı Zübeyde'me, yüksek sosyeteden
Tülin etiketiyle kavu mu tum.

*Bu hikâyeyi, 1965 68 Tiyatro sezonunda,
Genar Tiyatrosunda, rejisör Sermet Ça an, sahne-
ye uyarladı.*

HAL TERCÜMES

— Bendenizi Abbas Bey gönderdi beyefendi. Zatiâlinize kartını da yolladı efendim. Buyurun! Karta bakar, bendeniz hakkında bir fikre sahip olursunuz. Beyefendi, Abbas Beyin zatiâlinize selâmları var efendim, mahsus selâm etti. Hangi Abbas Bey mi? Tanımadınız mı yoksa? Çok yakın dostunuz, çok... Bir yedi iniz ayrı gidermi . Hatırladınız mı? Çok yakın, çok eski dostunuz. Zatiâlinizi çok iyi biliyor. Yine hatırlamadınız mı? Acaip... Demek hatırlayamadımz. Olur Beyefendi, dalgınlık. Bazan bendenizde de olur, babamı bile hatırlayamam... Ama durun, size mutlaka hatırlataca ım. Hattâ bir gece... Çok ho bir hâtıranız varmı ... Anlattı da, o kadar güldük ki... Pasajdaki Yorgo'nun meyhanesinde buluşunuz da... Hatırladınız tabî. Sonra meyhaneden çıkınca Sosyete Neriman'ın evine gitmi siniz de, pek ho bi ey olmu . Ahlâk zabıtası evi basınca, evdeki kızlardan birinin muayenede erkek oldu u anla ılmamı mı? Hattâ siz o erkek çıkan kızı gözünüze kestirmi oldu unuzdan bir acaip olmu sunuz. «Aman iyi ki..» demi siniz, Abbas Bey sizin halinizi anlatırken güle güle gözlerinden ya geliyor. Ya... imdi hatırladınız de il mi Beyefendi?

www.cizgiliforum.com
engine1

Nasıl? Hatırlamadınız mı? Hattâ bir kere de Amerikan sermayesinin memleketimizde ilk kurdu u yerli viski fabrikasının açılı töreninde yine Abbas Beyle beraber mi siz de, ziyafetten sonra zatîâ linizin midesi, Abbas Beyin de ba ırsaklan bozul mu da, eye kadar zor gitmi siz. Demek yine hatırlamadınız. Do ru Beyefendi, kimbilir bu çe it hâdiseler sizin ba ınızdan ne kadar çok geç mi tir. Hangi birini hatırlayacaksınız? Hattâ siz «Allanın hikmeti, her nedense, her ziyafette böyle olurum. u mideme bir kızıyorum ki.» demi siz. Evet efendim. Abbas Beyi çok iyi tanımanız lâzım. Çünkü çok yaKm dostunuz.

Hattâ bir zamanlar aranızdan bir so ukluk geç mi ; siyasî bir meseleden dolayı. Hatırlamanız lâzım. l idare kurulunda... te o Abbas Bey, parti ikiye ayrıl mı da, i te o zaman, zatîâliniz istim lâk i lerinde... Bir yolsuzluk mu, neymi ... Tabîî, dedikodu... Anladınız de il mi? Sonra Ankara'dan Beyefendi gelince «Anla ın!» demi , anla mı sınız. Dünya vaziyetinin nezaketi dolayısıyla... Bir li i, beraberli i bozmamak için anla mı sınız.. Tekrardan barı görü olmu sunuz... Ne i mi yapıyor? Ne olsa yapar. Abbas Bey deyince herkes tanır a efendim. i iyidir, çok ükür i leri çok iyidir. Bikaç gündür ba ını ka ıyacaktı vakti yok, ba ını bile ka ıyamıyor. i... O kadar çok i leri var ki, yekten u i i yapıyor, denilemez. Emlâk üzerine, ticaret üzerine, komisyon üzerine, siyaset üzerine tabîî... Aksaray'da yeni bir apartıman almı tı ya... Bilmem, biliyor musunuz? Kiracılar, eski kira üzerinden verdiklerinden, hepsini çıkar

maya u ra ıyor. Hiç vakti yok, hattâ, kongreye nasıl gidece im, diyordu, parti kongresine.. Tabîî zatîâliniz de Ankara'ya gidiyorsunuzdur.

Bir i için zatîâlinizi rahatsız ediyorum beyefendi. Abbas Bey, sen bu kartı götür, üst tarafına karı ma, dedi. Sana, münasip bir i bulur, dedi. Artık sizin insaniyetinize kalmı efendim. Eh, ben de iyili inizin altında kalmam tabîî Beyefendi. Kalmam tabîî.. Bendeniz temiz süt emmi bir **in**-san evlâdıyım. Bendenizi bilen bilir, kime isterseniz sorun Beyefendi. Temiz süt emmi imdir. Do rusu... do ru Beyefendi. nsano lu çi süt emmi tir. Ama bendeniz öyle de ilimdir. Bendeniz do ar do maz annem vefat etti inden, hiç çi **süt** emmedim Beyefendi. Babaannem bendenizi, iyice kaynatılmı halis inek sütüyle büyütmü Beyefendi. Ne, i im mi? Yani mesle im? Ne i olsa yaparım evvel Allah.. Ne i olsa. Elimden her i gelir. Her i in hakkında gelirim. Öyle ba kaları gibi unu yaparım, unu yapamam demem.

Efendim! Hal tercümem mi buyurdunuz? Arzedeyim efendim. Hâl tercümesi de il mi? 1913 de Lânga'da do dum. Do du um yer istemez mi? Ba üstüne. Demek yalnız hangi i lerde çalı tı ımı ö renmek istiyorsunuz? Pekâlâ: Efendim ilk önce, durun bakayım. Evet evet, ilk i im, hayırsever vatan da lara Pembeay yardım makbuzları satmaktı. Yüzde yirmi alırdım Beyefendi. O zaman için iyi para idi do rusu. Sonra efendim, Pembeaym bizim ube ba kanı çok **lanet** bir adamdı. te o herifin yüzünden o i ten ayrılmak zorunda kaldım. Ondan sonra Deftardarlıkta ücretli kadroda ça

lı maya ba ladım. Derken efendim, orada da müdürün huysuzlu undan dolayı duramadım. Bir otele kâtip girdim. Otel sahibi çok sinirli bir adam oldu undan çıkmak mecburiyetinde kaldım,. Eksik olmasın, bir tanıd ın vasıtasıyla bekçi tahsildarı oldumsa da orada da iftiracılar çoktu. Bir iftiraya u radı ımdan dolayı i i bıraktım. Ondan sonra... Neresiydi? Haa.. Genç kızları esirgeme kurumuna girdim. yi yerdi ama, müfetti in münasebetsizliğinden dolayı o i i de bıraktım. Sonra efendim, bir ma azaya... Yooo, o daha sonra.. Ondan önce bir irketin muhasebesinde çalı ıyordum. Muhasebecinin ahlâksızlı ından dolayı oradan çıkıp arzetti im ma azaya tezgâhtar oldum. Fakat ma aza sahibi o kadar namussuz bir adamdı ki, dayanamadım; onun namussuzlu undan dolayı i i bıraktım. Bu sefer Ay sinemasında biletçili e ba ladım sa da orada da maliye memurunun ukalâlı ından dolayı fazla duramadım. Ondan sonra bir avukatın yanında çalı maya ba ladım. Derken efendim, oradan da.. Neden dolayı idi? Haaa.. Evet. Tamam,, oradan da avukatın.. Yeter mi? Arkası istemez mi efendim? Ba üstüne, demek hakkımda bir fikir sahibi oldunuz Beyefendi. Te ekkür ederim. Dünyada fena insanlar çok efendim. Hep i te o yüzden val-lahi... Peki efendim, Ba üstüne. Ne i olsa yaparım Beyefendi, her i gelir elimden.

Abbas Beyi.. Nasıl? Tanımadınız mı? Zatîâlî nize kar ı çok derin hürmeti var efendim. Hattâ bir gece biz Abbas Beyle... Pekiy efendim. Ba üstüne Anlatmam efendim. Adresim mi? Söyliyeyim efendim. Beyazıt, Hıyara a mahallesi, Dipsizkuyu

sokak. No. 31. Evet, otuzbir.. Demek siz mektupla bildireceksiniz. Siz zahmet buyurmayın, ben yine u rarım Beyefendi. Peki efendim, u ramam, mektubunuzu beklerim. Ba üstüne, mektup.. E er, ey... Olur efendim..

Nasıl? Burası Hürriyetseverler Partisi de il mi? Tuh.. Burası Millî Selâmet Partisi mi? Hay Allah. Demek ben yanlı gelmi im. Dalgınlık Beyefendi. Abbas Bey, bendenize Hürriyetseverler Partisi demi ti, ben yanlı lıkla Millî Selâmet Partisine gelmi im. Evet efendim, hepsi bir Beyefendi. Maksat memleketin yükselmesi de il mi, tabiî Beyefendi, ha Millî Selâmet Partisi, ha Hürriyetseverler Partisi... Hepsi bir kapıya çıkar Beyefendi. Do ru efendim. Maksat, tabiî... Memlekete hizmet. Demek hâl tercümemi be endiniz, beni kabul buyuracaksınız, sa olun. Mektupla mı? Sonra adresime mektup yazacaksınız.

Acaba? ey... E er Abbas Beyin gönderdi i kart size lâzım de ilse geri alabilir miyim? Bendeniz Abbas Beyden bu kartı alıncaya kadar Beyefendi, bir bilseniz... Evet belki ba ka bir yerde de.. Çok te ekkür ederim, Allah ömürler versin Beyefendi... Allahaismarladık.

A K
H A S T A N E S

— Alto... Feryadüfigan Gazetesi mi?

— Evet...

— Polis muhabiri Cafer Beyi rica ediyoruz.
Gazetenin sekreteri bana seslendi:

— Cafer... Cafer!.. Bak, Emniyet Müdürlüğünden seninle konu mak istiyorlar.

Alıcıyı kula ıma götürdüm:

— Buyurun. Feryadüfigan Gazetesi polis ve adliye muhabiri Cafer Bezgetiren.

— Merhaba Cafer Bey. Bu gece üç numaralı ahlâk zabıtası ekibi gece baskını yapacak... Öbür gazetelere de haber verdik. Bulunmak isterseniz, saat dokuzda müdüriyete gelin!

— Baskın hangi eve yapılacak?

— Madam AnjeFin evine.

Birden irkildim:

— yi ki haber verdiniz, dedim, yoksa rezalet olacaktı.

— Neden?

— Beni bastıracaktınız da ondan... Ben bu gece Madam Anjel'in evine bir röportaj için gidecektim.

— Sen bilirsin. stersen bizimle gel, istersen daha önce eve git, bizi bekle!

— Sizinle gelirim. Madam Anjel'in evi geçen hafta basılmamı mıydı?

— O Maçka'daki apartmanıydı. Orasını kapattık, imdi i li'de bir apartmanda çalışıyor.

— Pekiy, gelirim, dedim.

Gazetenin sekreteri,

— Cafer Bey, dedi, çok rica ederim, ne görürsen onu yaz.

— Anlamadım, dedim, tabii gördüklerimi yazacağım.

— Sen atarsın da... dedi. Atma! Ba yazar atıyor, fıkra yazarları; spor yazarları atıyor. Ankara muhabiri, politika yazarı atıyor. Cafer, bari sen atma!

— Atmam! dedim.

— Bir ricam daha var.

Esta furullah....

— Aman Cafer Bezgetiren, haberleri tez getir.

— Ba üstüne.

Tam saat dokuzda Emniyet Müdürlü ünde yim. Benden ba ka be gazetenin polis ve foto muhabirleri de vardı. Altı ahlâk zabıtası memuru ile birlikte kırmızı polis arabasına bindik. Arabada konu maya ba ladık. Muhabirlerden biri,

— Üzerinize **afiyet**, dedi, öyle bir nevazil olmu um, bir kırıklık var ki üzerimde ...

Ahlâk zabıtası efi,

— Benim de romatizmalarım, dedi. On yıldır çekerim bu cenabeti.

Bir muhabir,

— Bilirim, dedi, ben de çok çektim. Ne yap

tımsa geçmedi. Sonra birisi bi ey sa lık verdi. ıp diye. kesti.

— Aman söyle birader, nedir?

— Arı var ya, arı...

— Evet...

. — Ama balansı de il. E ekarısı.. Hem de ya - lı e ekarıları olacak. E ekarısının o ul'una gidecek- sin. Romatizmalı baca ını arı kovanına uzatırsın. Baca ından ba ka her yanını iyice ört. Sonra eline bir çöp alırsın. Çöpü o ul'a dürtüp arıları iyice kızdırırsın. E ekarıları, büyük adamlara benzer- ler. Kızdılar mı sokarlar. Hep birden baca ına ü ü ür, i nelerler.

— Çok acıyor mu?

— Vallahi acımasına acıyor ama, ben gaze- teci oldu umdan e ekarılarının i neleri bana vız geldi. Bilmem, senin gibi bir dargelirli dayana- bilir mi?

— Bari geçiyor mu?

— Geçiyor birader, geçiyor. Hem de öyle ge- çiyor ki... Benim sol baca ımda romatizma vardı, baca ımı kıpırdatamazdım. Hani çift atlı araba beygirleri vardır ya... Biri hızlı gider de, biri kıpırdamaz, yükü öbür enayiye çektirir. Benim de sol baca ım öyleydi. Bütün yükü sa aya ıma ve- rirdi. E ekarıları soktuktan sonra, ma allah, sol baca ıma bir kuvvet geldi, bir kuvvet geldi, sa aya ım ona bitürlü yeti emez oldu. Sa normal yürürken, sol aya ım ko ardı.

Memurlardan biri,

— Aman pek zor, dedi.

— Ne diyorsunuz, hep sa a sa a giderdim..

Bazan da kendimi tutamaz, ya sa yanıma devri lirdim, yada topaç gibi dönerdim.

— Sonra?

— Sonrası, baktım ki sol baca ım gemi aزیا aldı. Pantolonumun sol cebine yeni çıkan bir Basın kanunu koydum,. O günden sonra yava ladı.

Herkes gülmeye ba layınca, polis muhabiri sol cebinden bir Basın Kanunu çıkardı.

— te bakın! dedi.

Memurlardan biri de nasırından dertliydi:

— Acaba Süleyman Efendinin nasırından çekti i bi ey mi? Her ilâcı denedim. Bitürlü geçmiyor. Ben eskiden kaçakçılık ubesinde çalı ıyordum. Ama, bu kör olası nasırlardan bitürlü ko a mam ki... Kaçakçılar benden hızlı ko tukları için, bütün kaçakçıları kaçıırıyordum. Sekiz yılda bitek kaçakçı yakalıyabildim.

— Herhalde onun nasırı seninkinden çoktu.

— Hayır. Hiç nasırı yoktu. Topaldı. Sonra beni bu nasırların yüzünden kaçakçılık ubesinden aldılar, ahlâk zapıtası ekipine verdiler.

Romatizma ilâcı salık veren polis memuru,

— Onun da ilâcı var, dedi. Nasıra birebirdir.

— Aman söyle karde im.

— Kırk tane erkek örümcek bulacaksın.

— Evet.

— Ama örümcekler, kırmızı renkli olacak. Kırk kırmızı erkek örümce i havanda bir güzel dövdükten sonra, ayın ilk Cuması, tam müezzin, salâ verirken nasırının üstüne ba lıyacaksın. ki günden çok tutma, sonra yalnız nasır de il, nasır olmıyan yerler de kalmaz.

— Kırmızı renkli örümcek hiç görmedim.

— Örümcekler kırmızı olmaz. Örümcekler, bil-di imiz kül rengindedir. Sen onları tutup, safranla kırmızıya boyayacaksın.

Gazete muhabirlerinden biri de kalbinden dertliydi.

— Benim de kalbim zayıf, dedi. Hiç heyecana gelmiyorum. Sinemada, yanımda oturan bir ka-dınla bir erkek film çevirseler, kalbim küt küt atı-yor. Plajda bikinili bir kadın görsem kalbim dura-cak gibi oluyor. Çok zayıf kalbim var.

Herkese ilâç söyleyen polis muhabiri,

—• Yumu ak kalblisin de ondan... dedi. Onun çaresi var.

— Aman, nedir?

— En a a ı dört parti de i tirmi , en az yir-mi yıl politikacılık etmi yurtsever bir yurttan kanından alacaksın. Bu kandan her sabah kalbine iki litre ırına edeceksin. Kalbin topçu askerleri-nin çizme köselesi gibi sertle ir.

Zabıta efî,

— Ma allah, siz birinci sınıf doktor gibisiniz... dedi.

Gazeteci,

— Eskiden doktordum, diye cevap verdi.

— Neden bıraktınız?

— Bir yılda üçten çok hasta öldüremedi im için diplomamı aldılar.

— Zabıta muhabirli ini neden seçtiniz?

— Cinayetlerin esrarını bir doktor kadar hiç kimse çözemez de ondan...

Konu a konu a, Madam Anjel'in gizli çalı

www.cizgiliforum.com
engine1

tirdi ı randevu evinin bulundu u apartımana gel-
mi tik Arabadan indik. ef önde, birinci katın
zilini çaldı. Pembe kombinezonlu bir kadın kapıyı
açtı.

ef,

— Randevu evi burası mı? diye sordu.

Kadın,

— Evet, dedi, Hacer Hanımın evi. Tarlaba r
ndaki ev basılıp kapatılınca, üç gün önce burasını
açtık. Buyurun!

ef ka larını, Hazret i Ali'nin çift dilli zülfı
kârı gibi çatmı tı. Kadın,

— Hacer Hanımı ça ırayım mı? dedi.

ef,

— Biz Madam Anjel'in evini arıyoruz, dedi.

Kadın,

— Madam Anjel'in evi ikinci katta, dört nu
• mara, dedi. Üçüncü katta da Selma'nın evi var.

ef, piyade mavzeri mermisi gibi vmlıyan bir
sesle,

— Pekâlâ, dedi.

Kadın kapıyı kapayınca, ef not defterine
baktı, i programını okudu:

— Hacer'in evi Salı günü basılacak, Selma'-
nın evi Çar amba günü... Per embe günü dinlen-
me... Cuma günü Hacer'in yeni açtı ı ev basıla-
cak...

Sonra bize,

— Haydi çocuklar, dört numaraya! dedi. Yal-
nız ayaklarınızın ucuna basın, merdivende gürül-
tü olmasın. Yava yava !,..

Dört numaranın zilini çaldı. Kapıyı açan kadın, bizi görünce,

— Çok kalabalık gelmi siniz, dedi. çerde se-kiz kadın var. Onların da be i gece mesaisi yapıyor, komple. nşan önceden telefonla haber vermez mi?

ef,

— Sen Madam Anjel'e haber ver, biz yabancı de iliz, dedi.

Madam Anjel, buyursunlar, diye haber yollamı . Bizi görünce,

— Ayol evi açalı daha bir hafta oldu, dedi, bugün basaca ınızı hiç tahmin etmemi tim. Yoksa ortalı ı derler toplardım. Kusura bakmayın, her yer da ınık.

Memurlar, fırtına gibi oda kapılarına saldırdılar. Bu, tam bir baskındı.

Ben Madam Anjel'e,

— a ılacak ey madam, dedim, eviniz basılıyor da hiç telâ etmiyorsunuz!...

— Neden telâ edeyim, içerde yüksek sosyeteden hanım yok ki...

— Baskınlar piyasada ticarî itibarınızı dü ürmüyor mu?

— Tam tersine... Reklâmımız oluyor. Bilmeyenler de adresimizi ö reniyor.

— Ama eviniz kapanacak...

— Yarın... Yarın yenisini açarım. Zaten benim dört evim var. Biri kapandı, biri kapanacak, ikisi çalı ır. stanbulda bu kadar ev buhranının sebebini biliyor musunuz?

— imdi ö rendim.

— Bu benim basılan doksan dokuzuncu evim. Yüzüncü evim de kapanınca, bir tören yapaca ım. Salonda iki erkekle dört kadın vardı.

— Ne bekliyorsunuz? diye sordum.

— Sıra bekliyoruz, dediler.

Erkeklerin biri yetmi inde gösteriyordu.

— Siz de mi sıra bekliyorsunuz?

— Evet... Ne vaparsm evlât? Gündüzleri çalı tı ım için, ancak gece muayenesine gelebildim.

— Muayene mi?

— Yaa... Evet... Burasını salık verdiler. Ben tık nefesim evlâdım. Hangi doktora gittimse çare bulamadı. En sonra burasını söylediler. «Oraya git, ya iyi olursun, ya kalbin durur, kurtulursun!» dediler. Tık nefeslere iyi geliyormu . Açılıyormu burada insan...

Bir güzel kadın da,

— Benim gözüm kararıyor, dedi. Burası gözü kararanlara çok iyi geliyormu . Bir kom umuzun da gözü kararıyordu. imdi haftada iki kere buraya geliyor, bi eyi kalmadı.

— Neden ba ka doktora gitmediniz?

— Para nerede?.. Hepsi para istiyor. Burada hem tedavi ediyorlarmı , hem de üste para veriyorlarmı .

Memurların baskın yaptıkları odalara gittim. Odalardan birinde suçüstü yakalanan ondo kuz ya ında bir kız,

— Kalbim var, dedi. Vallahi kalbimde bir kötülük yok. Kalb tedavisi için buraya geldim.

Madam Anjel,

— nanmazsanız, kapının üstüne bakın! de-

Bu odanın kapısının üstünde, «Kalp hastalıkları servisi» yazılıydı.

Öbür odanın kapısında. «Fizik tedavi servisi», birinde «Âktivite servisi», birinde de «Hariciye» yazılıydı.

Odalardan birinde yirmiüç ya ında, deniz köpü ü vücutlu, badem içi tenli bir kadın çıktı. Yanında a ır sıklet boks ampiyonuna benzer, yar ı insan, kıllı bir yaratık vardı. Kadına,

— Sizin neyiniz var? diye sordum.

— Benim bi eyim yok, dedi, bu adamın nas ırları var da, onu tedavi ediyorum.

— Siz demek nas ır uzmanısınız?

ı— • Evet... ki aydır tedavi ediyorum, bitürlü iyi olmadı. Baksanıza, sırim gibi herif, her yanı nas ır ba lamı .

Adama,

— Öyle mi? diye sordum, cevap vermedi. Kadın,

— Konu amaz, dedi.

— Neden?

— Kendisi arslandır da ondan. Zavallının her yanı güre minderinde nas ır ba lamı . Yumu atamıyorum.

Odalardan birinde uygunsuz vaziyette yakalanan çiftlerden erkek, deminki nas ırlı adamdan daha korkunçtu. Kadın da inadına, Çengelköy salatalı ı gibi körpe mi körpe... Bile inden tutup çeksen, çıt diye kopacak..

— Sizin neyiniz var?

ı— Romatizmalarım, dedi. Çok ısırap çekiyorum. Ne yaptım sa para etmedi. imdi Allah razı

• olsun, 'bu adam tedavi ediyor. Masaj çok iyi geldi.

Herkesin hastalığına bir ilâç sfoylıyen polis muhabiri, kadına e ekarısı ilâcını anlatırken erkek kızdı:

— Ne diye e ekarısına sokturacakmı ım!.. Bana ne olmu ? Bir e ekarışmm yaptı ını ben yapamaz mıyım?

Kızmtı. Hep sustuk. Arabada romatizmalardan ikâyet eden, _

— Hiçbi eyim kalmadı, geçti, dedi.

Ama nasırlı arkada ,

— Benim de bir iyi tedaviye ihtiyacım var, dedi.

Madam Anjel,

— Görüyorsunuz, dedi, burada kötü bir i yapmıyoruz. Ben insaniyete hizmet ediyorum. Burası «A k hastanesi».

Ahlâk zabıtası memurları, zührevî hastalıklar hastanesine gönderilmek üzere basılan kadınları toplayıp, kırmızı arabaya bindirdiler. Erkeklere de,

— Haydi güle güle!., dediler.

Erkeklerden biri,

— Oldu mu bu ya, dedi, imdi biz ne yapacağız?

Ba ka bir erkek,

— Ben ba ka bir ev biliyorum. Haydi oraya arkadaşlar! dedi.

Gazetenin sekreteri bana «Cafer, atma. Ne görürsen oldu u gibi yaz» demi ti. Ben de oldu u gibi yazdım. Bakalım sekreter, benim oldu u gibi yazdı ım bu yazıyı oldu u gibi gazeteye koyacak mı, yoksa orasını burasını kırpacak mı?

«Üç sene arandıktan sonra tutulan sabıkalı dolandırıcı Sülün Osman kaçtı.»

S Ü L Ü N

O S M A N

P I R R

Sülün Osman karakolda. Komiser, muavin ve dört polisin altı çift gözü onun üzerinde.

Komiser (iki memurun kula ına) — Bay s-mail, Bay Recep, gözünüzü dört açacaksınız! Bu herif azılı. Dikkat edin, kaçır. Evrakında «Dikkat! kaçır!» yazılı.

— Siz hiç merak etmeyin.

— Komiser Bey, acaba diyorum, benim yerime Niyazi'yi gönderseniz, nasıl olur?

— Olmaz! Zaten Niyazi'nin gözleri miyop.

— Ba üstüne!

Komiser (Sülün Osman'a) — Bana bak, sakın kaçayım deme!

— Esta furullah... Vallâ billâ kaçmam.

Polis smail ile Recep, Sülün Osman'ın elle-rine kelepçeyi takarlar.

- Sıktın be âbi. nsaf et!
- Hadi hadi, iyidir.
- Damarı sıktın, kan geçmiyor.
- Geçer...

ki polis, ortalarında Sülün Osman, karakoldan çıkarlar. Polis smail, Sülün Osman'ın sa kol yeninden, Recep de ceket ete inden, ne olur ne olmaz diye, hafifçe tutuyorlar.

- Bana bak Sülün Osman!
- Buyur âbi...
- Bak, akim varsa, sakın kaçayım deme!
- Nerden aklıma getirdin imdi?..
- stersen kaç. Sen bilirsin!
- Dinime imanıma kaçmam!
- Senin bilece in i ... Tabancada be mermi

var.

Sülün Osman ve iki polis karakoldan çıkar çıkmaz, komiser, Sülün'ü teslim alacak karakola telefon eder:

— Allo... Allo!.. Komiserim, siz misiniz? Ben komiser Ahmet. imdi iki polisle kelepçeli olaraktan gönderiyorum size...

- Kimi?
- Sülün Osman'ı.
- Ne?
- Sülün Osman'ı.
- Eyvah!
- Efendim?
- Yâni... hiç...

— Evrakında «dikkat, kaçarl!» yazılı. Siz teslim alınca aman bana bir telefon edin.

- Pekâlâ...

Sülün Osman (yanındaki polislere) — Bile i-
me kan oturdu be âbi! Biraz gev etin unu!

— Karakola gidince çözeriz.

Polis smail (polis Recep'e yava ça) — Recep!

— Ne var?

— Bu herifin niyeti bozuk.

— Aman gözünü dört aç!

— Kaçarsa?

— Tüh Allah kahretsin, dün ayakkabılar kar
suyu çekmi . Gece sobanın yanma koymu tum,
kaskatı kesilmi . Aya ımı sıkıyor. Ya kaçarsa?..

— Benimkinde de iki tane çivi çıkmı . Ko a
mam da... (Yüksek sesle) Yava yürü Sülün Os-
man!

— Çabuk gidelim âbi... Sıktı bu kelepçe...

— Yava ulan!

Kalabalık caddeye gelmi lerdı.

— Recep karde im.

— Ne var?

— Kaçarsa?

— Yandık... (Yüksek sesle) Sülün Osman
Karde im.

— Buyur âbi...

— Kaçma, olur mu?

— Kaçmam namussuzum.

— stersen kaç! Eceline susadmsa, kaç!

— Kaçmam âbi...

(Polisler birbirlerine fısıldayarak):

— smail.

— Efendim?

— Hemen düdü ü öttürürsün!

— Kaçarsa?

- Yandık be!
- Yandık vallahi... (Yüksek sesle) Bana bak Sülün Osman!
- Buyur âbi...
- Ben bir tarihte senin gibi bir sabıkalıyı götürüyordum. te böyle kalabalık caddeye gelince...
- Evet âbi?
- Arabaların arasından kaçmasın mı?
- Vay namussuz! Sonra âbi?
- Biz adam kaçırır mıyız? Baksana sen benim gözüme. Çektim tabancayı, be kur unu da, beynine bo alttım.
- yi âbi. Sonra sana bi ey yapmadılar mı?
- Kaçarken vurdu umdan hiçbi ey lâzım gelmedi. Çünkü vazife ba ında. Dur! acele etme! Kırmızı lâmba yanıyor. Yava yürü!
- (ki polis birbirlerine):
- smail.
- Ne var?
- Kaçarsa?
- Yandık be!
- Vallahi yandık... Ete ini sıkı tut! Ben koluna yapı ırım (Yüksek sesle) Sülün Osman kardeşim.
- Buyur âbi!
- Bak, kaçma kardeşim.
- Kaçmam âbi. Kendi namıma, kaçan karıdır.
- Kaçma! Neden dersin kanundan kaçılmaz.
- Vallahi billahi kaçmam!

www.cizgiliforum.com
engine1

— Kendine güveniyorsan kaç. Bana göre hava ho . De il mi Recep? Bize göre hava ho .

— Hava ho . Hızlı gitme! (Yava sesle) Recep, bu herif kaçacak.

— Kaçacak. Vallahi kaçacak. Hep de böyle belâlıları bana verirler.

— Hay Allahım! Yarabbim sen bilirsin!... Allahım kaçırma unu. •

— n allah kaçmaz. (Yüksek sesle) Bana bak, Sülün Osman!

— Emret âbi...

— Sen kaçacaksın.

— Kaçmam. Ne diye kaçayım?

— Ben yutmam Sülün Osman. Sen kaçacaksın.

— Kaçarsam dünyanın en namussuz adamıyım. u kelepçeyi biraz gev etin, ne olur?

— Bana yutturamazsm. Ben ondört yıllık polisim. Adamın gözüne bakınca ıp diye anlarım. Sen kaçacaksın.

— Allah Allah, kaçmam diyorum be âbi...

— Sülün! Kaçma karde im. Kaçma! Kaçmak hiçbir zaman iyi bi ey de ildir. (Alçak sesle) sma-il, bu herif tüyecek.

— Ayakkabı vuruyor.

— Benimkinde de çivi var. Tramvaya bine-lim mi?

— Kalabalıkta kaçır.

— Kaçır namussuz.

— unu hayırlısıyla bir karakola teslim etsek. (Yüksek sesle) Bak! yi dinle Sülün. Diye-lim ki kaçtın. Sonra ben seni yakalamaz mıyım?

Yakalarım. Yakalarsam gerisini sen dü ün. Seni elimden kimse kurtaramaz.

— Kaçmam diyorum âbi...

— Kaçma o lum. Kaçarsan seni vururum. Gençli ine yazık de il mi?

— Kaçarsam vur be âbi... Allah bin türlü belâmı versin kaçarsam. Yalnız u demiri biraz gevletin...

— Sülün Osman, sakın kaçayım deme! Ama sen bilirsin, erkeksen kaç. Ama sonunu da dü ün... (Alçak sesle) Recep, bu hergele kaçar.

— Kaçar smail.

— Yahu, ben dün gece nöbetçiydim, uykusuzum da...

— Ben de vazifeden geliyorum, sabahtanberi a zıma bi ey koymadım. Vakit yok ki...

— Bu hergele kaçar mı dersin?

— Kaçar.

ı— Yandık.

Sülün yalvarır:

— Sizden çok bir ricam var âbi... Bir insaniyetli inizi gösterin.

— Ne var?

— Bir haftadır karakol karakol muvacâ (muvacehe, yüzle me) geziyorum. urada kahveye u rayalım. Arkada lardan mangır alayım. Sizin yanınızda, gözünüzün önünde...

— Bak bunu yapamam Sülün, ba ka bi ey desen neyse...

— Öyleyse u lokantada hep beraber bir yemek yiyelim, ha?

— te bunu yapamam karde im Sülün.
Elimden gelen bi ey olsa canımla beraber.

— Bir haftadır yorgunluktan bittim. u kah-
vede birer çay içelim.

— Bak bu olmaz.

— Aılıktan içim kazındı, uradan bir simit
alayım öyleyse...

— Vallahi Sülün karde im, bak i te bu olmaz.

— Öyleyse uraya... **helaya...** Çok sıkı tım
âbi.

— Yoo Sülün... Ba ka ey olsa neyse...

— Âbi u kelepçeyi biraz gev etin be!

— Sık di ini, neredeyse geldik i te.

Polisler fısılda ır:

— smail...

— Ne var Recep...

— Arkada bu herif kaçacak.

— Yandık Recep.

— Billahi yandık. (Yüksek sesle) Sülün Os-
man!

— Buyur âbi...

— Bak karde im, sen e er kaçarsan, bize ya-
zık olur. Çotu umuz çocu umuz var. Biliyorum, ka-
çacaksın ama, sen gel kaçma. Ekme imizden olu-
ruz Sülün Osman. De il mi karde im? Ne diye
kaçacaksın? Sanki kaçıp da ne olacak?

— Söz âbi! Namus sözü. Ama ikidebir hatır-
latma, kaçmam vallahi...

— Sen kaçarsın...

— Kaçmam.

— Kaçma karde im. Sonra, beni kaçırdı sa

mlar. Bak, evrakında bile «dikkat, kaçır» diyor. Ben yine sana insaniyetli imi gösteriyorum.

— Sa ol âbi...

—• Bak, surda karakola be on dakikalık yolumuz kaldı. Ben seni u karakola teslim edeyim, sonra sen ne istersen yap!

— Peki âbi...

—' Benim ba ımı belâya sokma. Bana da, yalık. Kaçma, emi?

— Olur âbi.

— (Yava sesle) Ah smail, unu bir karakola teslim etsek!

— Bir etsek... Kaçacak ama namussuz.

— Kaçacak. Aman dikkat et!

— ı Sen de a ç gözünü. Nerdeyse geldik. Hey yarabbim, sen büyüksün.

— Aman, in allah kaçmaz.

— n allah... Kaçarsa, aya ı takılıp dü er inallah...

Polisler Cibali Karakolundan içeri girerler.

— Oooh! Çok ükür.

— Aman bir belâdan kurtulduk smail. Ya kaçırıydık...

— Hadi canım, çocuk musun? Benim elimden kaçacak kabadayı göremiyorum.

— Ku olsa uçurmam onu evvel Allah. Ku olsa...

Komiserin odasına girerler. Komiserin masasına Sülün Osman'ın evrakını bırakırlar.

— Komiserim, müvacââ için Sülün Osman'ı karakolunuza getirdik.

Ortada Sülün Osman yoktur.

ki polis sevinçle karakoldan girerlerken Sülün Osman, polis Receb'e kendi ceketinin ete i diye smail'in ete ini, smail'e de kendi kolu diye Receb'in kolunu tutturmu ve kaçmı tır.

Komiser sorar:

— Nerde?

— Kim efendim?

— Sülün Osman.

Birbirlerinin ete inden, kolundan yapı mı olan iki polis birden,

— te!., derler, sonra a kınlıkla birbirlerine bakarlar.

— Sülün Osman!

— imdi buradaydı...

— Beraber girdik içeri...

— Sülün Osman!

— Sülün!

— Osman!..

ki polis karakoldan dı arı fırlarlar, düdük öttürmeye ba larlar.

— Sülün Osman!

— Sülün Osman!...

PAZARLIK

Demir gibiyimdir, yüzmeden güre e kadar sporun her dalında çalı tım. ' Kendimi övmü olmayayım ama, barfikste, paralelde bir zamanlar üstüme yoktu. Anlataca ım olayla sıkı ilgisi oldu u için bu kadar i iniyorum. Yalnız, sol kolumda bir a ılacak arıza vardır. Haftada, hiç de ilse ayda bir, sol kolum orrruz ba ından çıkar. Öyle a ır spor yaparken de il, gerinirken bile, çıt, diye bir ses duyarım, tamam, kolum çıkmı tır. Bende kol çıkması öyle önemli bir olay sayılmaz, Parmak çıtlatmak gibi bi ey... ya kimsenin yardımını olmadan, kendi kendime çıkan kolumu yuvasına oturturum, yada bir arkada yardımıyla bu i i yaparım. Ben buna alı tım ama, ba kaları alı amadılar. Kolum omuzba ı ekleminden çıktı mı, öyle acayip biçimde a a ı do ru sallanır ki, görenler büyük bir felâket olmu çasma korkar, ba ırır, ellerini yüzlerine kaparlar. Sonra onların gözü önünde omuz ba ımdan, çıt, diye çıkan kolumu, küt, diye yerine oturtunca bu kez büsbütün a ar, gülerler.

Size olayı bu kadar kolay, rahatlıkla anlattıma bakıp da sakın bu i in a rısız, sızı ız olduğunu sanmayın. Kolumun çıkması çok a rı verir.

E er onu hemen yerine oturtmasam, a rısına dayanamam. Ama bu a rı iki dakikadan çok sürmez, hemen kol kemi imi omuz basımdaki yuvasına oturturum. Bu bende o kadar eskidir ki, ne zamandan beri kolumun yuvasından çıkmaya alı tı ını hatırlayamıyorum. Bir valiz ta ırken çıkar bazı, bazı da kâ it oyununda kâ ıdı masaya vururken çıkar, hiç belli olmaz.

Doktorlara gitmedim de il. Röntgen muayenesinde, omuzla kol kemi i oynak yerinin laçka oldu u anla ıldı.

— Tehlikesi var mı? diye sordum.

Doktorların hepsi de, gençken o kadar de ilse de, ya lanınca tehlikeli oldu unu söylediler. Gire çıka bir zaman sonra eklem öylesine a ınmı ki, artık ne yapılsa kol bir daha yerine oturmaz mı . Hele çürürse i daha da buyurmu . Hiç bir i e yaramıyan çıkık bir kolu ne yaparsın, kaldır at...

Korkumdan otuz ya ımdan sonra sporu bıraktım. Sonra döne dola a yazar olunca, sa kolumu daha çok kollamaya başladım. Çünkü sol elimle bir harf bile yazamam.

Tıpkı benim gibi bir arkada ım daha vardı. Onun da ikide bir alt çene eme i yuvalarından çıkardı. Çok gülse, kuvvetli esnese, a zını açarak ba ırsa, hap ırsa çene kemi i çıkıverir, a a ı do ru sarkar sallanırdı. O da benim gibi, çenesini avuçlar, tabaka kapa ını kapar gibi, çenesini yerine oturturdu. Sonradan o arkada ım politika hayatına atıldı. Bunun ne demek oldu unu elbet bilirsiniz. Her siyâsî tartı mada çenesi bir kaç ke re çıkardı.

Geçenlerde ondan pek acıklı bir mektup aldım. Bir açılı töreninde nutuk verirken çenesi öyle bir çıkmı ki, ne kendisi, ne ba kası bir daha yerine oturtamamı . « imdi çenem sarkık ve dü ük kaldı-
ndan hiç konu amıyorum, ancak yazı yazarak memlekete olan borcumu ödüyorum» diye yazıyordu.

Bu, beni büsbütün korkuttu. Kolumu daha tizlikle korumaya başladım. Sekiz ay kolum çıkmadı. Doktorlar « imdi daha kötü» diyorlar, «kemikler kartla tı, bir kere çıkarsa, imkânı yok bir daha yerine oturmaz.»

E er içimde bu korku olmasaydı ben daktilo makinesi satın almazdım. Günümüzün olayları öyle sinirlendirici ki, duygulu bir yazar bu olaylar kar ısında elindeki kalemini hırsla masaya çarpmadan yapamaz. Bu sinir benim için en büyük korku. Hayatımı kazandı ım zavallı kolumu büsbütün kaybedebilirim. Kolumun sinirlenmemesi için bir daktilo makinesi aldım. Bu i okadar kolay olmadı. Benim gibi harfleri yanyana getirerek kelime yapan, kelimeleri yanyana getirip cümle, cümleleri dizip hikâye yapan, sonra bu hikâyeleri bin zorlukla patronlara be endirip aldı ı on liranın yüzelli kuru unu da devlet bütçesine vergi veren bir yazar için, daktilo makinesi satın almanın ne demek oldu unu, zahmet olmazsa, lütfen gözünüzün önüne getirin. Üç yıl gece gündüz yazı yazdım. Harfler, kelimeler, cümleler yanyana gelerek ortaya çıkan bu yazılarla patronum geçindi, o lunu Avrupa'da okuttu, öbür o lunu evlendirdi,

kendisi Avrupa gezisine çıktı, ben ev kiramı verdim, vergi ödedim, üstelik arada benim de geçindi im yetmiyormu gibi, bir de daktilo makinesi aldım. Yazı pek bereketli bir i tir, o kadar ki, bazen yazıyı yazanların bile geçindikleri görülür.

Normal bir adam, evet, normal bir adam diyorum, bir apartıman yaptıınca ne kadar sevinirse, ben de be yüzseksen lirayı sayıp daktiloyu aldım zaman o kadar sevinçliydim. Makine sol elimde, elbette sol elimde, a zım kulaklarımda, sallana sallana geliyordum. Keyfimden ne dolmuşa bindim, ne otobüse, ne tramvaya. Herkes elimde kutu ile görüp, «Ne o?» diye sorsun. Ben de kasıla kasıla, umursamıyarak, «Hiç, bir daktilo makinesi aldım da...» diyeyim, istiyordum.

Tersli e bakın, hiç bir tanıdıkla karşılaşmadım, hiç kimse «o elindeki ne?» diye sormadı. Basbaya ı canım sıkılıyordu. Bizim evin soka ına kadar geldim. Evin önünden tren geçer. Tren yolunun öbür geçitinde per embe günü pazar kurulur. O gün de per embeydi. Mahsus yolumu uzattım, pazardan geçtim, belki bir tanıdı a rastladım da «o elindeki ne?» diye sorardı.

Pazara girdim, yürüdüm, yürüdüm. stasyona geldim. stasyon alanında bir kalabalık. Bunların hepsi köylüydü. Mal alıp satıyorlardı; tavuk, hindi, çuvalarla patates, so an, küfelerle meyva. Onların çeki erek pazarlık edileri ho uma gidiyordu. Alıcıyla satıcı elele tutu uyorlar, pazarlıkta uyuuncaya kadar birbirlerinin ellerini sallıyorlardı. Ben ötedenberi köylümüzün bir çift çorap alır sa

www.cizgiliforum.com
engine1

tarken bile neden böyle kar ılıklı el sıkı ıp, el sal-
ladıklarını merak eder, bitürlü bunun sebebini
anlayamazdım.

riyary bir köylü yanıma sokuldu,

— Hem efim, o elindeki ne? diye sordu.

Dü ünün bendeki sevinci...

— Daktilo makinesi... diye ba ırdım.

Hemen dört yanımı be on köylü daha çevirdi.
Buna ku atma da denebilir. Birden sarılmı , ku-
atılmı tım. O iriyary köylü delikanlı,

— Satılık mı hem erim? dedi.

Daktiloyu aldı ima o kadar seviniyordum ki,
köylü yurttta larla biraz dalga geçmek, akala -
mak istiyordum.

— Satılık, alır mısınız? dedim.

Daktilo makinesi köylünün ne i ine yarar?
Öküz olsa neyse...

— Kaça? diye sormasın mı!..

Artık iyice alayı haketmi ti. O gün keyfim ye-
rinde oldu undan,

— Bin papel... dedim.

Benim a zımdan daha «bin papel» sözü çıkar
çıkma o iriyary köylü delikanlısı sa elimi yaka-
ladı. Hem sıkıyor, hem sallıyordu.

— Dur yahu, dur... dedim, dur be, ne yapıyor-
sun?

Hem parmak kemiklerimi birbirine geçirir
cesine elimi sıkıyor, hem de,

— Olaca ını söyle karde im de alalım, diyor-
du.

— Dur karde im, dur allaha kma... dur be...
dur yahu... Sallama, kolumu kıracaksın.

— Hadi olaca ını söyle de alalım unu.

— Bırak kolumu be!

— Canım, uzun etme. Söyle olaca ını da he
lâlla alım.

Delikanlı, dut a acı silker gibi kolumu sallayarak beni zıpzip zıplatıyor. Yukarı a a ı atlayıp duruyordum.

— Yoo, helâlla madan bırakmam.

— Yahu, benim satılık malım yok, git i ine.

— Yoo hem eri, söz dedi in a ızdan çıkar.
Bu kadar insan içinde satılık dedin, herkes duydu.
Tükürdü ünü yalama!

Beni ku atanlar ba ırdılar:

— Biz duyduk, satılık dedin.

— Duyduk... Allah ahit, satılık dedi...

— Vallah dedi bilâder...

Kolumun çıkmasından geçtim, kökünden kopacak.

— Yahu, elimi sıkma be... bırak elimi... koparacaksın!

— Vallaha bırakmam. Söyle bi ey de uyu alım.

Baktım elimi .kurtaramıyacağım, makineyi satmaktan ba ka yol bulamadım. Aldı ım paraya satıp kurtulacağım. Gider bir ba kasını alırdım.

— Be yüzseksen lira, dedim.

Delikanlı güldü. Hem güldü, hem kolumu birkaç kere daha salladı. Her sallayışta ayaklarım yerden kesiliyor, havalanıyordum.

— Hele unun be yüzünü bırak da seksen verelim, dedi.

— Arkada , u elimi bırak, öyle konu alım.

— Pazarlık hak, bilâder, el bırakılır mıymı ?

— Bırak ulan..

— Yoo... a zını bozma. Senin malını zorbalıkla alan yok. Senin malın elinde, benim param cebimde.

—• yi ya vermiyorum.

— Canım hem erim, neye yabancıya gitsin. Bir kerem pazarlı a ba ladık, bitirelim. Ben seksen verdim, sen de bi ey söyle..

Dört bir yandan,

— Uyu un!..

—' Uyu un! diye sesler yükseldi.

Baktım elimi kurtaramıyaca ım,

— Hem erim, ne olursun, o elimi bırak da •sol elimi tut! diye yalvardım.

— Olmaaaz, karde im, dedi, sol serdir, sa da hayır vardır, sa el u urludur. Sen de bi ey söyle canım. Senin malın sende, benim param bende.

Elimi kurtarabilmek için zararı da göze aldım.

— ı Sekseni bıraktım, be yüz ver, dedim, daha iki saat önce be yüz seksene aldım namussuzum.

— Hele namusu bırak bir kenara. Ona söz yok. Pazarlık helâl... kiminin parası, kiminin duası. Sana helâlmıdan bir ikibuçuk kayme daha vereyim. Haa? buna da bir diyece in yok ya...

— Yahu, elimi bırak be karde im.

— Elini bırakınca pazailik mı olur?

— Öyleyse sallama hiç olmazsa.

— Sallamazsan pazarlı ın tadı mı olur?

Bir belâya çattık ki olur ey de il... Herif demir mengene gibi elimi pençesine geçirmi , ha babam sallıyor.

— Arkada , sallama unu. Bu tulumba kolu de il, insan kolu...

Beni ku atanlar,

— Canım pazarlık bu, sen de onunkini sallaa... diyorlar.

Bende sallayacak hâl mi kaldı, elim kolum uyu mu .

— Hem erim sana en son dört yüze bırakırım, ama u kolumu salıver, dedim.

Kolumu bir kaç kere daha sallayıp,

— Hadi, bismillah... yarım kayme daha verdim, unu seksenüç pangonota bırak... dedi.

— Aaaah!.. diye inledim, aaah!... üçyüz lira ver de al be...

— Ha bismillah... Hadi benden de yirmibe kuru daha. Müslüman parasıdır. Hadi hayrını gör.

Ben danalar gibi ba ırıyordum. Kolum çık-mak de il, kopacak, herifin elinde kalacaktı.

— Bırak akayı... Bir pazarlı a dayanamıyan kolu at gitsin... Hadi **bismillah**, senin hatırın için yirmibe kuru daha verdim. Bir kuru daha de-sen vermem, bak ona göre...

— Ben kolumu kurtarabilmek için yüzer lira iniyordum, o da elli kuru , yirmibe kuru çıkı-yordu.

— Yüzseksen ver de al unu, bırak kolumu! diye ba ırdım. Beni çevirenler,

— Uyu un, uyu un, aranızı bulalım. Aranızda çok bi ey kalmadı, diyorlardı.

Delikanlı,

— Müslümanı eziyete sokmak günahtır, dedi, iki çeyrek daha vereyim de helâlla alım Daha on para vermem.

— Yüz lira ver be..

— Bütün param bu... Bir çeyrek daha koydum. Hadi helâl et...

Kolumun sızısı tâ içime i ledi, avazım çıktı ı kadar,

— Poliis! diye ba ırdım.

Hükümet kuvveti olmadan kolumu kurtarmayacaktım. Artık dü ünün, can acısıyla nasıl ba ırmı ım ki, her cinayete ikiüç gün sonra yeti-en polis bile sesimi duyup gelmi ti.

— Ne var? diye sordu.

— Elimi bırakmıyor, dedim.

Köylü delikanlı,

— Pazarlık ediyoruz beyim, dedi.

Polis bana,

— Pazarlıkta ba ırılır mı? dedi, hadi aranızı bulun da uyu un.

Polisten de hayır gelmeyince yaradana s ınıp herifin kasıklarına bir tekme indirdim. Hıh, diye bö ürüp yere yuvarlandı. Ama elimi bırakmamı tı. Sanki elim pençesinde perçinlenmi ti. Yerde yuvarlanırken,

— Bir çeyrek daha, haydi helâlla alım, di-yordu.

— Al hayrını gör! diye ba ırdım, elimden makineyi bıraktım. O da sa elimi bıraktı. Kolum, omuz ba ımdan a a ı, kasap çengeline asılı dana budu gibi sarkıyordu. Ben acıdan kıvranırken, o seksenüç lira otuzbe kuru u sayıyordu.

Artık sa kolum i e yaramıyor. Bu hikâyeyi de, ba ımdan geçenleri de, karıma anlattım, o yazdı.

Köylülerin pazarlık ederken neden saatlerce birbirlerinin elini sıkıp salladıklarını anlamı tım. Hangisinin eli kuvvetliyse öbürünü canından bezdirip pazarlı ı kazanıyordu.

Bizim köylümüzün yönetimini kullanarak yabancı ticaret heyetleriyle pazarlı a giri memiz çok kazançlı bir i olur...

Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

Kazan Töreni	'
Kedi Neden Kaçtı?	13
Hem Çal Hem Oyna!	26
Dolmu un Kapısı	27
Gaçıncı Gılinik	37
Islatır mı Islatmaz mı?	45
Verem Olmak Lâzım	53
Zamanın De eri	58
Ya asın Zü ürtlük	•> 68
Ara tırma	'5
Aya Gidiyoruz	*2
Gina Terzihanesi	86
Muhasebeci	92
Bir Ahlâk Dersi	100
Durup Bakan Adam	104
Fuhu la Mücadele	110
Bizim Soka ın Feneri	11'
78 Santimlik Arsa Kes!	120
Gel de Anlat	126
Elektrik Dire ine Ba lanan Adam	132
Ya Bunlar Nereli?	138
Hal Tercümesi	I*6
A k Hastanesi	151
Sülün Osman Pırr	1*1
Pazarlık	1'o

YAYINEV M Z N ÇIKARDI I
D ER K TAPLAR

Üçü Birden	Aziz Nesin	20.—
Zübük	Aziz Nesin	15.—
Azizname	Aziz Nesin	10.—
Mahallenin Kısmeti	Aziz Nesin	10.—
Aziz Nesin Poliste	Aziz Nesin	10.—
Sosyalizm Geliyor Savulun	Aziz Nesin	10.—
htilâli Nasıl Yaptık	Aziz Nesin	10.—
imdiki Çocuklar Harika	Aziz Nesin	10.—
Deliler Bo andı	Aziz Nesin	10.—
Rıfat Bey Neden Ka ınıyor	Aziz Nesin	10.—
Fil Hamdi	iziz Nesin	10.—
Ah Biz E ekler	iziz Nesin	10.—
Kazan Töreni	Aziz Nesin	10.—
Aferin	Aziz Nesin	7.50
El Kızı	Orhan Kemal	20,—
Yalancı Dünya	Orhan Kemal	20,—
Üç Kâ itçi	Orhan Kemal	15.—
Sokaklardan Bir Kız	Orhan Kemal	15.—
Irgatların Öfkesi	Kemal Bîlba ar	20.—
Memo cilt 1	Kemal Bilba ar	15.—
Memo cilt 2	Kemal Bilba ar	10.—
Cemo	Kemal Bilba ar	12.50
Ay Tutuldu u Gece	Kemal Bilba ar	10.—
Mapushane Çe mesi	Adnan Veli	15.—
Bizim Ko u	Rıfat lgaz	10.—
Ak Zambaklar Ülkesi	Grigoriy Petrov	7.50

Karapençe	O uz Özde	20.—
Karapençe'nin ntikamı	O uz Özde	20.—
Karapençe'nin O lu	O uz Özde	10.—
Vatan Borcu	O uz Özde	15.—
Tuna Nehri Akmam Diyor	O uz Özde	12.50
İsli Bir Kız Sevdim	O uz Özde	10.—
Yerdeki Bulutlar	O uz Özde	10.—
A k, Para ve öhret	O uz Özde	10.—
Dertli Kadınlar	O uz Özde	10.—
Reyhan «A ka Dönü »	O uz Özde	10.—
Sermem	O uz Özde	12.50
Hülya	O uz Özde	10.—
afak Sökerken (Rus		
yada bir Türk Subayı	O uz Özde	10.—
Kızım ve Ben	O uz Özde	10.—
Da Ba ını Duman Alm	O uz Özde	10.—
A layan Kadın	O uz Özde	10.—
A ka Susayan Dudaklar	O uz Özde	15.—
Gizli Sevda	O uz Özde	Basılıyor
O uz Han	O uz Özde	Basılıyor
Kartal Ba lı Kadırğa	O uz Özde	Basılıyor
Yavuz'un Pençesi	O uz Özde	Basılıyor
Gülmeyi Unutanlar	O uz Özde	Basılıyor
Ya anmamı Mektuplar	Turhan O uzba	4.—
Sonbahar Rüzgârları	Turhan O uzba	4.—
İstanbul Meyhanesinde		
Seni Aradım	Turhan O uzba	S.-
Beyaz Kasımpatlar	Turhan O uzba	5.—
Makedon Hikâyeleri Antolojisi		7.50
Türk Romanı (Açık Oturum) Mehmet eyda		5.—
Türkiye'de Parti Kavgaları Tekin Erer		20.—

Tekin Yayınevi
Ankara Cad. 51 Tel. : 27 69 69 ST.

www.cizgiliforum.com
engine1